

Upravišstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana št. 11.842, Praha št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo Pogajanja se prično v ponedeljek — Sestava avstrijske in jugoslovenske delegacije

Beograd, 25. aprila. AA. Jutri prispe v Beograd avstrijska delegacija za trgovinska pogajanja z našo državo. Avstrijsko delegacijo tvorijo gg. Henrik Wiltner, opolnomočen minister, Friderik Büchler, svetnik finančnega ministrstva, Robert Goler, svetnik trgovinskega ministrstva, dr. Aleksander Reismann, svetnik poljedelskega ministrstva.

V naši delegaciji so: univ. prof. dr. Milan Todorović, Milan Pilja, načelnik trgovinskega ministrstva, Milan Lazarević, svetnik trgovinskega ministrstva, dr. Velimir Slojkić, načelnik poljedelskega ministrstva.

Predsednik avstrijske delegacije g. Wiltner bo v ponedeljek dopoldne posetil ministrstvo za zunanje zadeve, ministrstvo za

trgovino in industrijo in poljedelsko minist-

stvo. Popoldne ob 16. uri bosta imeli obe delegaciji prvo sejo v prostorih ministrstva za trgovino in industrijo.

Beograd, 25. aprila. n. Jutri prispe sem- kaj delegacija avstrijske vlade, ki bo vo- dila trgovinska pogajanja z Jugoslavijo. Pogajanja se bodo pričela v ponedeljek. Najprej se bo razpravljalo o stališču in predlogih Avstrije. V smislu dogovora bo- do pogajanja nato prekinjena, da se bo mogla naša delegacija sporazumeti s pri- stojnimi ministri glede posameznih predlogov, ki jih bo stavila avstrijska de- legacija. V drugi polovici maja se bodo po- gajanja nato nadaljevala v Beogradu ali na Dunaju.

Čiščenje v rumunski državni upravi Imenovanje novih prefektov — Nova vlada je nepolitična in bo ostala na krmilu tudi po volitvah

Bukarešta, 25. aprila. n. Danes je bil ob- javljen ukaz o imenovanju novih prefektov. Med njimi je 12 višjih oficirjev, in sicer 2 generala, 9 polkovnikov in 1 major.

Ob priliki sročnje zaprisege novega držav- nega podtajnika v prosvetnem ministru je imel ministri predsednik Jorga nagovor, v katerem je naglašal, da je popolnoma na- pućna domneva, da je njegova vlada politi- čno strankarska. Sedanji režim je popolnoma neodvisen od političnih strank. Ta režim ni

le začasn in ne bo ostal na krmilu samo do volitev, marveč še dolgo potem. Uradništvo mora vsi svoje dolžnosti in ne sme pozna- ti nobenih drugih kakor državnih interesov. Uradniki, ki bi postopali drugače, bo takoj odpuščen iz državne službe. Komur to ni prav, naj raje sam gre.

Vodstvo stranke maršala Avaresca je sklenilo, da se izključi iz stranke vsi čla- ni, ki so v kakršnihkoli prijateljskih odno- sajih s sedanjim režimom.

Trpljenje ruskega naroda

Obupen apel ruskih emigrantov na slovanske narode — Boljševizem uničuje nekdanj tako mogočno Rusijo

Beograd, 25. aprila. p. Predsednik ruske kolonije v Beogradu general Skražinski je izdal na vse slovanske narode manifest, v katerem pravi med drugim:

Ze 15 let pokriva krvava meglja Rusijo, 15 let vladajo v Rusiji usurpatorji, ki so nek- danjo veliko in kulturno državo pretvorili v objekt komunističnih eksperimentov. Milijoni ruskega naroda so degradirani v državne sužnje, a vse, kar ima le malo kulturne vred- nosti, se uničuje. Prebivalstvo je podivjano ali pa umira v ječah in pregnanstvu. Smrtna tišina kakor na pokopališču vlada nad Ru-

sijo. Le tu pa tam je slišati obupno ječanje umirajočega naroda. Kulturni svet, bratje Slovani! Ali slišate ta krik nesrečnega brat- skega naroda? Ali se niste zgrozili nad gro- zotami v Rusiji? Mi, ruski emigranti, ki predstavljamo sestavni del ruskega naroda in ki imamo možnost govoriti odkrito, vas opozarjamo na nevarnost, ki grozi iz Rusije in, vas pozivamo: Rešite ruski narod! Hitite, da ne bo prepozno! To so zadnji klici umira- jočega ruskega naroda, ki pričakuje pomoči svojih slovanskih bratov!

Priprave za majske konference v Ženevi

Program zasedanja sveta DN — Razorožitvena konferenca bo v Ženevi — Mednarodna agrarna banka

Zeneva, 25. aprila. AA. Kakor znano, bo 18. maja odprto 63. zasedanje sveta Društva narodov. Predsedoval mu bo nem- ski zunanji minister dr. Curtius. Tri dni po- prej se sestane odbor za proučitev vpra- šanja o evropski uniji. Francosko delega- cijo bo vodil Briand.

Na dnevnem redu majskega zasedanja sveta Društva narodov je kakih 30 vpra- šanj. Med drugimi je, kakor znano, po- sebna točka dnevnega reda posvečena proučitvi avstrijsko-nemškega protokola o carinski uniji. Na dnevnem redu je na- dalje poročilo odbora za razorožitve in odbora za konferenco o obči razorožitvi, ki se bo sestala 2. februarja 1932, nadalje poročilo generalnega tajnika Društva na- roda sira Erica Drummonda o tem, da naj bo sedež te konference Zeneva, ker raz- polaga s primernim številom lokalov, sta-

novanj in z zadostnimi prevoznimi sred- stvi za udeležence konference. Poročilo o tem vprašanju je bilo s posebnim po- španskemu poslaniku Quinonesu de Leonu, ki pa mu bo moralo Društvo narodov sedaj najti namestnika. Razen tega sta na dnevnem redu predloga nemške vlade, da se sestavi obrazec za objavo o oboroženem stanju, da naj države objavljajo poročila o stanju civilnega letalstva.

Zeneva, 25. aprila. d. V francoskih kro- gih računajo, da bo nova mednarodna agrarna banka pričela poslovati že meseca oktobra. O sedežu te banke bo odločil svet Društva narodov meseca maja. Dos- lej so se za osnovevanje te banke izjavile pozitivno Francija, Švica ter vseh osem držav varšavske agrarne konference, dočim sta si Nemčija in Italija končno odločitev še pridržali.

Izmišljotine o preosnovi čsl. vlade

Praga, 25. aprila h. Današnje glasilo kle- rikalne stranke »Lidove Listy« objavljajo članek, v katerem so zbrane razne govori- ce in kombinacije o težavah vlade, ki pa so večinoma popolnoma izmišljene. Med njimi je tudi vest, da namerava ministrski predsednik Udržal v kratkem podati ostavko in prevzeti predsedstvo Škodovih zavodov. Kot naslednika Udržala navaja list sedanjega ministra narodne obrambe Viškovskega. Vse te vesti so popolnoma iz- mišljene in služijo samo krogoz, ki bi radi izpodkopaljo pozicijo ministrskega pred- sednika in zastopnikov agrarne stranke v vladi.

Preganjanja v Italiji se nadaljujejo

Inomost, 25. aprila. M. »Tiroler Anzei- ger« poroča pod gornjim naslovom, da fa- šistične oblasti kljub zgražanju vsega kul- turnega sveta še vedno nadaljujejo s pre- ganjanjem Jugoslovenov pod Italijo. Kom- binacije in preganjanja se vrše kar na de- hlo. Ne mine dan, da ne bi vsaj dva Ju- goslovena romala v prognanstvo. Arretiran- ci so tudi otroci, stari 13 do 15 let. Tudi z njimi postopajo kakor z najhujšimi zlo- činci. Nedavno je 14letni Miroslav Brezov- sek, ki je bil aretiran kot politični zloč- nec, zaradi trpinčenja umrl. Njegovo smrt so skušali prikriti, vendar pa je prišlo na dan in je vest izzvala v vseh krogih, tudi v italijanskih, veliko ogorčenje nad takim postopanjem z otroci.

Nesreča grškega letala

Solon, 25. aprila AA. Na letališču Mikri se je pripetila strahotiva letalska nesreča. Vojaško letalo se je hotelo dvigniti, a ga je sunek vetra nenadoma treščil ob tla. Le- talec Pangatis in pilot Dimitrades sta bila hudo ranjena. Letalo se je popolnoma raz- bilo.

Iz Španije

Pariz, 25. aprila. AA. Havas poroča iz Madrida, da je bil prijet vodja španskih legionarjev dr. Albinan zaradi poverbe- be pol milijona perzet. Denar so nabrali Amido. Dr. Albinanu je bil denar zaupan, potem javnih prispevkov za Martineza da ga upravlja.

Madrid, 25. aprila. AA. V nekih mestih so bili spopadi med republikanci in brez- poselnimi delavci. Oblasti so odredile, da se naj zapleni vse orožje.

Madrid, 25. aprila. AA. Narodna dela- ska zveza v Barceloni je izjavila, da bo na- sprovala separatističnem pokretu ne samo na Katalonkem, temveč tudi v dru- gih pokrajinah.

Rim, 25. aprila. AA. Po poročilu iz Me- line so bili v Španskem Maroku krvavi ne- redi. Več oficirjev so linčali.

Madrid, 25. aprila. AA. Za poslanika španske republike v Parizu bo brzkone imenovan dr. Maranon.

Madrid, 25. aprila. AA. Papežev nuncij je imel danes sestanek z ministrom za zuna- nje zadeve Lerrouxom.

Izid volitev v Turčiji

Ankara, 25. aprila. AA. Včerajšnje par- lamentarne volitve so se končale s popo- lo zmagavo vlade. Zmagala je na vsej črti vladna ljudska stranka. Opozicijski so do- bили 10 mandatov. V Carigradu in v manjših mestih so skoraj vsi glasovali za vladne kandidate.

Carigrad, 25. aprila. AA. Volitve v tur- ško narodno skupščino so bile končane snoči ob 8. Narodna stranka je osvojila 278 mandatov. 30 mandatov je prepuštila neodvisni stranki, ki pa si je priborila sa- mo 23 poslanskih mest. Sedem mandatov v okolici Carigrada in drugod pa neodvis- na stranka ni mogla osvojiti, ker volilci niso hoteli glasovati za njene kandidate. Nezasedena mesta bodo kasneje izpopol- njena.

POIZKUS MEŠČANSKE KONCENTRACIJE V BOLGARIJI

Po neuspehu Malinova je dobil Cankov mandat za sestavo široke meščanske koalicije. Odločali bodo demokrati — Zemljoradniki napovedujejo najostrejšo borbo obnovljenemu režimu Ljapčeva —

Sofija, 25. aprila. p. Vse kaže, da kriza vlade še ne bo tako kmalu rešena. Kakor je bilo že v naprej pričakovati, Malinov ni imel sreče ter je po enodnevnih pogajanjih z zastopniki ostalih strank vrnil kralju mandat. Danes dopoldne je kralj sprejel v dolgi nad dve uri trajajoči avdienci pred- sednika Demokratičeskega Sgovora in biv- šega ministrskega predsednika Ljapčeva. Iznenadilo pa je, da Ljapčev ni dobil man- data za sestavo vlade, marveč je, odhajajo- č z dvora, izjavil, da je predlagal kralju druge člane vodstva Demokratičeskega Sgovora. Na njegov predlog je nato kralj poveril mandat za sestavo koalicije me- ščanskih strank bivšemu ministrskemu predsedniku Cankovu.

V stvari bi to pomenilo obnovo Ljapče- vega režima, ki je že osem let na krmilu v Bolgariji. Demokratičeski Sgovor je imel danes po avdienci Ljapčeva dolgotrajno se- jo vodstva, na kateri so razpravljali o po- ložaju. Sklenjeno je bilo, da je Demokra- tičeski Sgovor pripravljen sodelovati v ko- alicijski vladi z demokrati in liberalci, toda le, če se mu zagotovi vodstvo. Ker pa po neuspehu Malinova ni mnogo verjetno, da

bi demokrati hoteli sodelovati s Sgovorci, obstaja edina možnost za rešitev vladne krize z obnovo starega Ljapčevega režima, morda le s to izpremembo, da bo predse- dnik vlade kdo drugi, ne pa Ljapčev.

V političnih krogih, zlasti v opozicijskih vrstah smatrajo, da bo taka rešitev vladne krize usodna za nadaljnji razvoj dogodkov v Bolgariji. Jasno je, da se bo proti obnovi Ljapčevega režima združila vsa opozicija in pri volitvah složno nastopila proti nje- mu. Zemljoradniki, ki predstavljajo naj- močnejšo parlamentarno skupino, a so že od padca Stambuljskega odinjen od vod- stva državne politike, napovedujejo naj- ostrejšo borbo. Ni dvoma, da bodo volitve v znamenju borbe, a v političnih krogih tudi ne izključujejo možnosti, da prinesejo volitve velika presenečenja, zlasti, če se upošteva, da je doseglo nezadovoljstvo na- roda v sedanjih krizi vrhunec, a Ljapčev tu- di v bodoče ne bo znal spraviiti državni voz na pot gospodarske in politične konsolidacije.

Sofija, 25. aprila. p. Po avdienci pri kralju se je Cankov sestel z Ljapčevim, ki mu je obljubil sodelovanje Demokratičeskega

Sgovora. Z napetostjo se pričakuje, kakšen odgovor bo Cankov prejel od voditelja de- mokratov Malinova, od katerega je edino odvisen uspeh njegove misije.

Cankov je popoldne posetil Koščurkova in Malinova. Koščurkov mu bo odgovoril glede vstopa v vlado ob 22. uri, Malinov pa ob 20. Malinov mu je odgovoril, da se mora pred odgovorom sporazumeti z ost- limi strankami. »Zname« piše, da je ver- jetno, da bo Cankov uspel, toda mnogo za- visi od zadržanja Malinova.

Sofija, 25. aprila. n. V zadnjem času prihajajo na dan vedno večja nasilstva, ki so jih vršili pristaši Ljapčevega režima pri zadnjih občinskih volitvah. Sina bivšega ustanovitelja zemljoradniškega saveza Ro- zena Rakalova so 17. marca aretirali in od- vedli v Vličitru, kjer so ga na policijski stra- hovito pretepali. Naslednjega dne so ga odvedli neznanom. Imeli so ga več ted- nov zaprta, dokler ga končno niso po- polnoma onemoglega izpustili. Zdravniki so poleg drugih težkih poškodb ugotovili pri njem tumor testiculi ter so ga morali pri operaciji 21. t. m. kastirati.

Poletne uradne ure v državnih uradih

Beograd, 25. aprila AA. Po naredbi mi- nistrskega sveta in ministra za notranje zadeve bodo v državnih uradih redne urad- ne ure od 1. maja do 1. oktobra dnevno od 7.30 do 12.30 in od 16. do 18., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

Prebivalstvo Beograda

Beograd, 25. aprila p. Sedaj so po izvr- šenih kontrolah in korekturah znani v glavnem definitivni rezultati ljudskega šte- tja v Beogradu. Prestolnica ima 241.542 prebivalcev, 23.485 stanovanjskih hiš in 59.697 gospodinjstev.

Prebivalstvo Sarajeva

Sarajevo, 25. aprila n. Po definitivnih re- zultatih ljudskega štetja ima Sarajevo 72.583 prebivalcev; žensk je 1.507 več ka- kor moških.

Protibelgijske demonstracije v Rimu

Rim, 25. aprila. n. Zaradi protifašistič- nih demonstracij belgijskega dijaštva v Bruslju, kjer so protestirali proti aretaciji belgijskega profesorja Moulina, so priredili fašistični dijaši dopoldne v Rimu velike demonstracije. Po zborovanju na univerzi so s fašističnimi zastavami odkorakali pred poslopje fašističnega direktorata, nato pa pred palačo Mussolinija, kjer so mu prir-jali ovacije. Mussolini se jim je v daljšem govoru zahvalil in naglasil, naj bodo ved- no pripravljeni braniti fašistično revolu- cijo pred sovražniki od znotraj in zuna.

Rim, 25. aprila. AA. Zaradi incidenta v Bruslju v zvezi z aretacijo profesorja Moulina v Italiji italijansko časopisje od- ločno protestira proti zahtevam belgijskih dijakov in odklanja izjavo bivšega belgijs-kega ministra Vandervelda.

Senzacija

v madžarskem parlamentu

Budimpešta, 25. aprila. d. Proračunska debata je bila včeraj v poslanski zborni- ci zaključena v splošno presenečenje že po poldrugodnevni razpravi. Proračun je bil sprejet. Opozicijski govorniki so se namreč okoli 2. ure popoldne odstranili iz zbornice, ker so se zanašali, da bo prišel na vrsto vladni govornik. Ta poslanec pa se je odrekel besedi in njegovemu zgledu je sledilo 18 nadaljnjih govornikov vladne stranke, zaradi česar je predsednik proglasi konec splošne debate. To je bila naj- krajša proračunska razprava v madžarskem parlamentu. Opozicija se sedaj pripravlja na neolajnostjo, vladne stranke pa jo zavračajo, češ da je dogodek zakrivila opo- zicija sama. Proračunska razprava bi dru- gače trajala najmanj tri tedne.

Finale za angleški pokal

West Bromwich : Birmingham 2 : 1 (1 : 0).

London, 25. aprila. g. Danes se je odigral največji nogometni dogodek v Angliji. V končnem boju za angleški pokal je zma- galo moštvo West Bromwicha nad mo- štvo Birminghama z 2 : 1 (1 : 0). Oba go- lja za zmagovalce je zabil Richardson. Igri, med katero je bilo kot iz skafa, je po stari tradiciji prisostvovala tudi vsa kraljevska rodbina. Na igrišču je bilo okoli 60.000 gledalcev, kar je sicer za to tekmo zelo malo. Obisk je bil slabši kot običajno za- radi izredno slabega vremena.

Dunaj, 25. aprila. g. Prvenstvene tekme I. lige: Austria : Slovan 6 : 1 (2 : 0); FAG : Sportklub 3 : 2 (2 : 1); Vienna : Nichol- son 4 : 3 (1 : 2).

Praga, 25. aprila. h. V prvenstveni tek- mi je zmagala Slavia nad Viktorijo iz Žižkova z 1 : 0 (1 : 0). Igro je gledalo 10 tisoč oseb. Gol za Slavio je zabil v 26 min. Svoboda. Viktorija je igrala skoraj vso igro z 10 igralci, ker je bil nien igralec Suchy takoj po pričetku poškodovan.

Konferenca novinarske Male antante

Beograd, 25. aprila r. Dne 27. in 28. t. m. se bo vršila v Bukarešti konferenca Ma- le antante tiska. Jugoslovenska delegacija pod vodstvom predsednika Jugoslovenske- ga novinarskega združenja g. Frana Smo- deila odpotuje nočjo v Bukarešto. V dele- gaciji so zastopane redakcije vseh večjih jugoslovenskih listov. Konferenca se bo ba- vila z važnimi vprašanji, ki so osobito pomembna tudi za jugoslovensko novinar- stvo in jugoslovenski tisk.

Praga, 25. aprila h. Konferenca mini- strov Male antante v Bukarešti se bo pri- čela 3. maja.

Iz državne službe

Beograd, 25. aprila p. »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je premeščen učitelj osnovne šole v Framu (srez Mari- bor desni breg) Peter Vamir k prosvetne- mu ministru v Beograd.

Glavna skupščina Rdečega križa

Beograd, 25. aprila p. Jutri dopoldne se bo vršila letna redna skupščina delničar-jev poročevalske agencije Avale v Beogra- du.

Glavna skupščina agencije Avale

Beograd, 25. aprila p. Jutri dopoldne se bo vršila letna redna skupščina delničar-jev poročevalske agencije Avale v Beogra- du.

Prepoved prvomajskih proslav v Zagrebu

Zagreb, 25. aprila n. Uprava zagrebske policije je izdala danes proglas, v katerem obvešča javnost, da so v Zagrebu zabra- njene vse prvomajske proslave. Proglas iz- rečno poudarja, da ne gre samo za pre- poved demonstracij in zborovanj, marveč da so zabranjene tudi vse veselice in vsake druge prireditve, ki imajo za svrhu pro- slavo 1. maja.

Ob trgovskem jubileju

Na našo prošnjo nam je predsednik Zveze trgovskih gremijev g. Josip I. Kavčič k današnjemu jubileju ljubljanskega gremija napisal naslednja izjava:

Ljubljana, 25. aprila.

Pred devetdesetimi leti, ko so ugledni ljubljanski trgovci stavili svoje podpise na listino o ustanovitvi trgovske šole in reprezentance trgovskega stanu poleg podpisov visokih zastopnikov cesarske vlade in cerkvene oblasti, je moralo biti življenje dokaj mirnejše nego je sedaj. To sem si mislil oni dan, ko sem prebiral gradivo za slavnostni spis ob petdesetletnici Gremija trgovcev v Ljubljani. Tudi pred petdesetimi leti, ko so ustanavljali ljubljanski trgovski gremij, niso mogli živeti gospodje v posebno burnem gospodarskem vrvežu. Tako vsaj pričajo one listine. Vse je pisano zložno, umerjeno in premljeno, z lepo pisano krasotjo, ki je zahtevala časa, čas pač tedaj še ni bil zlato! In te važne listine so potem podpisovali gospodje od reprezentance z lagotjo. Kar vidim jih, kako so pazljivo pomakali kurja peresa v črnilo, da ne bo pake na dokumentu, kako so se zavzeli, da bo podpis čeden in sveda tudi krog in okrog z loki in krivuljami primerno zapleten in tako markanten, da ostane potrebna harmonija in čistilnost listine. Danes tudi za pentljanje podpisov ni več časa! Bilo je to v onih idiličnih časih, ko so imele še veljavo celovite tradicije, v tisti lepi patriarhalni dobi, ko še ni bilo sedanje socialne razolikosti, ko so se gospodje med seboj še tako spoštljivo obrabljali. Listine so pustili nato povezati v lepo knjigo in dali si jo zlato obrezo. Gremij hrani to knjigo še danes v svojih arhivih kot dokument dobe, ki je bila.

Petdeset let je preteklo od tedaj. kratka doba, toda baš pri nas Slovencih jako pomembna. Ni se medtem le temeljito izpremenila gospodarska in socialna struktura, doživeli smo v tem kratkem razdobju Golgota našega narodnega trpljenja in po njej vstajenje.

Da ima v kulturnem življenju vsakega naroda gospodarstvo velik pomen in odločilno besedo, to nas uči zgodovina in tega ne morejo zanikati tudi oni, ki imajo našo kulturo v zakupu. Z življenskim standardom raste kultura zaeno s svojimi potrebami, materialna sredstva pa ustvarja blagostanje, ki se razvija z uspešnim gospodarstvom. Gremij trgovcev je stanovska organizacija ljubljanskih trgovskih gospodarjev. Odlično je sodeloval pri našem narodnem prebujanju in njegovi dalekovidni vodniki so pripravljali teren in uglaševali pota, da je lahko prevzelo solidno in dobro slovensko trgovstvo ljubljansko trgovino v svoje narodne roke. Kadar je bilo treba reševati socialno-politična vprašanja, tudi tedaj je pokazal naš trgovec, ki se je brez tradicije z lastno žilavostjo in mravlično pridnostjo, tako rekoč brez sredstev iz nič dokopal do ugleda in blagostanja, da razume duh časa in ne želi, da bi

morali tudi oni, ki prihajajo za njim, pretrpeti in prestati vse ono, kar je moral on sam. Hvala Bogu, v našem trgovcu ni realnost poklica zamorila duše in srca.

Duše in srca bo še mnogo treba baš v teh težkih časih, ki v njih živimo. Menim, da ni huda le svetovna gospodarska kriza, ki je tako nevšečno odjeknila tudi pri nas, nego tudi kriza duše in srca. Kakor je stanovska organizacija poklicana, da čuva interese svojih članov, tako je odvisno od njenih vodnikov, da bodo tudi v bodoče pravilno razumeli zahteve časa. Veliki gospodarski in socialni problemi, ki jih je prinesla naša doba s svojo nadprodukcijo, racionalizacijo, obubožanjem potrošačev in legijami brezposelnih, neizprosno zahtevajo rešitve. Čeprav nismo v velikem svetu merodajni za reševanje teh vprašanj, moramo vedno sporedno tudi mi voditi računa o teh zadevah. Poleg sebe moramo vedno videti tudi svojega bližnjega in skušati uravnati pereče zadeve tako, kakor zahtevajo to koristi naše narodne in gospodarske celote. Kakor je gremij trgovcev doslej vsikdar s pravim razumevanjem, preko analenostnih obzirov, sodeloval pri gospodarskem, socialnem in narodnem delu, tako bo storil to, uverjen sem, tudi v bodoče.

Gremij trgovcev v Ljubljani je najodličnejši ud naše gosto razpredene trgovske organizacije, Zveze trgovskih gremijev, in sodeluje z vzgledno delavnostjo pri našem gospodarskem in kulturnem delu. Tudi pri reševanju socialnopolitičnih vprašanj najdemo pri njem vedno polno razumevanje. V ljubljanskem trgovskem gremiju se zrcali ljubljanski trgovec, ki si bo tudi v bodoče svest svojih dolžnosti do naroda, do države in do svojega bližnjega. S pravilnim etičnim pojmovanjem svojega poklica hoče služiti javnosti, s pravim socialnim čutom hoče razumevati svojega sodelavca, vselej in vsikdar pa tudi želi pospeševati splošno blagostanje v narodu.

Drage volje sem na željo uredništva napisal te vrstice za petdesetletni jubilej. Pa mi je na srcu še nekaj, kar naj povem ob tej slovesni priliki. Slovenski gospodar mnogo žrtvuje za dobrodelne in narodne namene in v današnjih razmerah bogastvo posameznikov ni ravno veliko, ker smo končno vendar vsi skupaj za pojem pravega bogastva vsimeroma revni. Marsikateri slovenski gospodar, ki si je s svojo pridno jo in trudopolnim delom pridobil premoženje, je odšel že v večnost. Kljub svojem dobremu srcu, dasiravno je dajal v življenju z odprto roko, se ni spomnil, da bi zapustil kako znatnejšo vsoto v znanstvene, kulturne ali dobrodelne namene. Tu so nam lahko vzgleden vzor bogate milijonske zadušbine srbskih gospodarjev, ki so dali svojemu narodu del onega, kar so si s trdom pridobili. Mnogokrat smo se že o tem razgovarjali, pa naj zato povem danes to javno in srečnem bom, če bodo padle moje besede na rodovitna tla.

GROZNA TRAGEDIJA NESREČNE DRUŽINE

Obupno dejanje gostilničarja Rudolfa Gačnika v Hočah

S sodarskim kladivom je v noči od petka na soboto pobil ženo in tri otroke — Sam si je z nožem prerezal vrat — Žena se v bolnici bori s smrtjo — Rešene zemskih tegob čaka skupni grob

Maribor, 25. aprila.

Že v zgodnjih jutranjih urah je šla davi od ust do ust strašna vest, da je v Hočah pri Mariboru pet mrtvih. Strah in groza sta navdala prebivalstvo, saj je vsem še v živem spominu krvavi velikonočni pokol v Jelovcu nad Kamnico, kjer je istotako postalo pet nedolžnih članov Dobrajeve rodbine kot žrtev popolne človeške propalce.

Po mestu so krožile vse dopolne najbolj fantastične vesti o roparskem umoru, pokolu pijanih rekrutov in o zločinu blaznega človeka ter je občinstvo neprestano oblegalo mariborsko redakcijo »Jutra« s prošnjami za informacijo. Misleč, da gre zopet za roparski družinski umor, je marsikdo obupno zmaheval z glavo, češ: Kam jadrano! Sele pozneje, ko se je doznalo, da gre za nadvse pretresljiv dogodek, za veliko rodbinsko tragedijo, se je občinstvo nekoliko pomirilo in je vsakogar navdalo globoko sočutje z nesrečnimi žrtvami.

V skrajni duševni razburjenosti in v skrbi za obstanek svoje družine je svojčas premožni posestnik Rudolf Gačnik v noči od petka na soboto odrešil svojo ženo, tri mladoletne otroke za vedno skrbi za vsakdanje življenje in potem na grozen način obsodil še samega sebe. Troje srčkanih, cvetočih, zdravih in življenja veselih nedolžnih otrok, ki so bili ponos svojih staršev, leži danes na mrtvaškem odru, poleg njih oče, dočim se mati bori v bolnici s smrtjo, kajti skoro vsaka nada, da bi se zdravniški veda posrečilo ohraniti jo pri življenju, je brezupna...

Nesreča za nesrečo

45-letni Rudolf Gačnik iz Radvanja pri Mariboru je bil pred leti še premožen človek, imel je svojo hišo in kasneje gostilno v Studencih, ki je sedaj last gostilničarja Ilga. Slabo gospodarstvo in deloma nesreče so ga z leti spravile ob vse premoženje. Vse mu je bilo sodniško prodano... Dne 1. maja 1930 je na novo poskušal srečo v Hočah, kjer je vzel v najem Frangešovo gostilno, kakih 200 korakov od hošče cerkve, last g. Rečnika. Toda kadar pride nad človeka nadloga, ga tepe vedno z novo. Tako se je godilo tudi Gačniku. Gostilna ni šla in Gačnik je zašel v vedno večje finančne nepravilike. Postajal je od dne do dne bolj mir in zamišljen, težke misli so mu rojile po glavi, največ skrbi pa mu je povzročilo usodno dejstvo, da letos s 1. majem poteče njegova najemniška pogodba in bi se moral tega dne izseliti iz hiše, ker gospodar v lastnem interesu ni mogel več obnoviti pogodbe.

Na robu obupa

Strašna misel, kam sedaj, kaj bo z mirno družino, je rodila v njem še strašnejši sklep: smrt naj odreši vse skupaj trpljenja in jih združi na drugem svetu. Kako se je prav za prav odigrala tragedija, je še zavito v koprene temne noči. Gačnikova žena Katarina, rojena Mandlova, ki v bolnici leži med življenjem in smrtjo, bo tudi težko mogla dati v tem pogledu kako pojasnilo. Ona bi morda povedala, ali sta se z možem dogovorila, da gredo skupno v smrt ali ne. Če podležje tudi ona težki poškodbi, potem s tragedijo nesrečne rodbine položje v grob tudi to veliko, skrajno tragično zagonetko.

Domneva se pa, da je Gačnik ubil najprej svojega najmlajšega sinčka Ivana, pri čemer se je zbila žena Katarina, naka je z bliskovito naglico zadal tudi njej tako silen udarec, da jo je omamili. Misleč, da je že mrtva, je potem ubil sinova Rudolfa in Karla, sam pa legel na divan pri oknu in si s kuhinjskim nožem prerezal vrat.

Skrivnost tužne noči

Snoči okrog 22. so Gačnikovi zaprli gostilno in odšli k počitku, da nikdar več ne zagledajo belega dne. Ali je šel Gačnik sam spat šele potem, ko je sanjal zažbel že vso njegovo družino, ni znano. Tudi nihče v hiši ni bil priča skupne tragedije, ki se je odigrala ponoči.

Ko je davi ob 7. neka stranka v hiši odprla glavna vrata, se je silno začudila, da Gačnikovih, ki so sicer zgodaj vstajali, ni bilo nikjer. Gostilna je bila zaprta, vladal je popoln mir. Stranki se je to zdelo čudno in opozorila je hišnega lastnika Rečnika, ki je takoj šlutil, da se je moralo zgoditi nekaj nepričakovane. Nekaj časa je trkal na stanovanje, našel pa ni nobenega odziva. Pogledal je tudi skozi okno, vendar skozi zastrte zavese ni mogel razločiti drugega, kakor da leži Gačnik na divanu. O tem je obvestil orožniško stanično.

V hišo sta nato prišla orožniški nadrednik Nisenbart in orožnik Ivan Kunčič, ki sta s silo vlomila vrata v spalnico, kjer se jim je nudi

grozen, presunljiv prizor:

Od vhoda na levo sta stali dve postelji, ločeno od teh na desni tretja, pri oknu pa divan. V obeh skupnih posteljah je ležal na levi manjši Gačnikov sin, 6-letni Ivan, na desni Gačnikova

39-letna žena Katarina, v tretji postelji, ločeni od prvih dveh, pa 12-letni Rudolf in 9-letni Karel, vsi s strašno razbitimi glavami. Možgani so štrleli vsem iz ran, deloma so bile z možgani oškropljene tudi postelje, vse pa je bilo polno krvi. Vsi trije otroci so bili že mrtvi, le žena, ki je ležala v globoki nezavesti, je dajala znake življenja. Gačnik sam je ležal oblečen v hlače na divanu, desna roka mu je visela proti tlom, poleg njega je ležal oster okrvavljen nož, s katerim si je na vratu s silovitim urezom od leve na desno presekla glavno žilo. Tudi Gačnik je bil zaradi izkrvavljenja že mrtev. Postelja žene Katarine je bila ena sama mlačka krvi. Ubogi ženi so izstopili možgani in so nezavestno takoj odpremili v mariborsko bolnico.

S sodarskim kladivom...

Ves položaj v spalnici je pričal, da je Gačnik ponoči s kladivom, kakršno rabijo sodarji za nabijanje obrocev na sođe, pobil svojo družino. Otroci so ležali odmrjeni na posteljah, dočim je žena krčevito držala z eno roko odedo.

Orožniki so takoj o dogodku avizirali mariborsko orožniško stanično. Ugotovili so obenem, da so bila vrata Gačnikovega stanovanja zaklenjena in od znotraj zapahnjena in da torej ne more biti govora o kakem razbojstvu, o čemer so se v prvem hipu raznesle govorice. Orožniki so gostilno zaklenili in zastražili, posušile vse tako, kakor so našli, do popoldneva, ko je prispela sodna komisija iz Maribora.

Sosedje in sorodniki izpovedujejo, da je bil Gačnik zadnje čase vedno boli

obupan, česar ni javno kazal, pač pa dal razumeti v nekaterih pogovorih. Ze večkrat se je izrazil, da bo napravil vsemu konec. Še v petek je bil dopoldne pri svoji sestri Rozi v Radvanju in je na njeno vprašanje, kam bo šel sedaj, dejal:

»Ali tudi ti že vse veš?«

Nato pa je pripomnil: »Sel bom tja, odkoder ni nikdar več vrnitve.«

Popoldne je šel obiskat v Radvanje tudi brata svoje žene, pa ga ni našel doma. Hotel se je v popolnem obupu pač le še posloviti za vedno...

Ugotovitev sodne komisije

Danes ob pol 15. se je pripeljala v Hoče sodna komisija obstoječa iz državnega tožila dr. Hojnika, sodnika Emila Kramerja, policijskega zdravnika dr. Zorjana in zapisničarja Fr. Hötzla.

Komisija je prišla po natančnem lokalnem ogledu do zaključka, da je izvršil vse umore Gačnik sam, in da so izključene vse druge domneve. Vsaka žrtev ima po dva strahovita udarca po glavi s sodarskim kladivom. Vsi so imeli razbite lobanje, Gačnik sam pa se je usmrtil s 16 cm dolgim kuhinjskim nožem ter si je prerezal vrat od leve na desno stran. Vse stene in strop v stanovanju so bili močno okrvavljeni.

V skupni grob

Sodna komisija je po ogledu dovolila sorodnikom pokojnih, da odrede vse potrebno za pogreb. Ob pol 16. so iz Maribora od mestnega pogrebnega zavoda pripeljali štiri krste. Trupla nesrečne Gačnikove družine so proti večeru prepeljali v Radvanje, kjer bodo položena v skupni grob.

palmira

Milo je dvojnato
parfimirano

Morilci Resnika obsojeni

Zaključek velike tridnevne razprave — Vsi obsojenci vložili priziv

Maribor, 25. aprila

Danes dopoldne, tretji dan razprave o umoru finančnega pripravnika Resnika, se je še nadaljevalo zasliševanje prič. Popoldne pa so se pričeli plaidoyerji državnega tožila in zagovornikov.

Trgovec Pomprein se žal tudi danes ni odzval povabilu, da bi izpričal o okrvavljenih, ki so se na dan umora nahajali v njegovi trgovini v Spilju. Kot prva priča je bila danes zaslišana avstrijska državljanka gostilničarka Plohovala iz Spilja, ki je šla 6. septembra v vinograd in se ustavila v Pompreinovi trgovini, kjer sta bila dva tučja. Ko se je zvečer vrnila, je videla dotičnika še v trgovini. Priča je spoznala obtoženega Klemensbergerja, za Goloba ni mogla točno izjaviti, ostala dva obtožena pa izključuje.

Avstrijski orožnik Ivan Schampel je v noči od 10. na 11. februarja 1930 obtoženega Bezjaka opozoril, naj se ne vmešava v uradno poslovanje, češ, da že ve, kaj ima Bezjak na vesti, toda Bezjak je odgovoril: »Dokazati mi pa le niso mogli!« Obtežljivo za obtoženega Goloba je pričevala njegova žena Marije Klambergerjeve, ki je srečala Goloba kmalu potem, ko je bil izpuščen iz zaporu. Na njeno vprašanje, kako je prišel tako hitro na svobodo, je Golob odgovoril: »Kaj mi bodo mariborski publici sodili, ko so preveč nori. Nisem bil sam, štirje psi bomo že enega vjedli.«

Sledila je cela vrsta prič, predvsem delavcev in koscev, ki so vsi izpovedali, da je obtoženi Dominik Jamernik 7. septembra 1920 kosil na travniku. Sodna izvedenca dr. Zorjan in dr. Jurčič sta pri obdukciji trupla pokojnega Resnika dognala, da je dobil Resnik 5 udarcev s topim predmetom po glavi in da je nastopila smrt zaradi izkrvavljenja.

Zupan Danko je zatrjeval, da obtoženi Dominik Jamernik ni popolnoma normalen.

ZAGREBŠKI ZBOR

(sejem)

od 25. IV. do 4. V. 1931

VIII. salon avtomobilov, motornih koles, biciklov in pribora.

XV. specialni sejem poljedelstva (strojev, gnojil, potrebščin) perutnine in kuncev (samo od 25. do 28. aprila).

Razstava holandskih cvetlic, turisticke in sportnih potrebščin, higijene.

Proti legitimaciji ZAGREBSKEGA ZBORA. nabavljeni pred odhodom brezplačen povratek na železnicah, a na parobrodih višji razred za ceno nižjega. 5514

Slično je izpovedal tudi posestnik Josip Kromvogel s pristavkom, da Jamernik ni niti pretepač niti ponočnjak. Po zdravniški izjavi pa Jamernika njegovo duševno stanje ne opravičuje krivde po paragrafu 2 kaz. zak. Jamernik je dedno slaboumen, omejenega spomina, kar se mu šteje v olajšilno okoliščino.

Ob 16. se je pričel govor državnega tožila dr. Deva.

Po izprnih govorih braniteljev se je snat ob pol 20. umaknil k posvetovanju. Čez deset minut je razglasil naslednjo sodbo:

Bezjak: dosmrtna robija.
Klemensberger: 20 let robije,
Golob: 20 let robije,
Jamernik: v popeljševalnico.
Vsi obsojenci so takoj vložili priziv.

Hriberski razbremenjen

Maribor, 25. aprila.

Včeraj je prišlo od grškega deželnega sodišča na državno tožilstvo v Mariboru obvestilo, da dosedanje poizvedbe in preiskave o sokrivdi Hriberskega na umoru v Jelovcu niso dale nobenih pozitivnih rezultatov za krivdo Hriberskega. Grško sodišče želi, da se mu pošljejo še eventualni novi momenti v svrhu nadaljnje preiskave. Tudi je zaslišan raznih prič, ki jih je navajal morilec Rudolf Mohorko, da bi bili videli njega in Hriberskega, dalo popolnoma negativen rezultat ter vse kaže, da si je Mohorko storilo o soudeležbi Hriberskega res samo izmisli, da bi postopanje proti sebi zavlekel.

Med tem so prišli iz Gradca tudi razni akti o Mohorkovih prejšnjih kaznih. Značilna za prebrisano Mohorko je afera, ko je okradel v Avstriji nekega Gradničnika in si prilastil tudi njegove dokumente. Bil je v Gradcu kmalu nato zaradi druge tatvine obsojen kot Gradničnik. Ko je odsedel kazen, je prišel k Gradničniku in mu dal uro, ki jo je bil ukradel. V preiskavi zaradi te ure so našli potem uro pri Gradničniku in pred grško sodišče je naenkrat na veliko začudenje sodnikov prišel pravi Gradničnik. Pri Mohorku so še sedaj našli Gradničnikove dokumente, vsite v suknjo.

Državno tožilstvo v Mariboru bo glede Hriberskega najbrže umaknilo zahtevo po izročitvi zaradi sokrivde pri velikonočni tragediji v Jelovcu, pač pa jo bo vzdržalo zaradi raznih tatvin, zaradi katerih je Hriberski zasledovan.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačnost bo naraščala, možnost poslabšanja vremena, sicer topleje. — Situacija včerajšnjega dne: V južni Evropi prevladuje visoki pritisk, ki pa je zadnjih 24 ur oslabil. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: V južnih Alpah poslabšanje vremena.

Krvava noč v Vrhovem pred sodniki

Nesrečna žrtev fantovske podivjanosti

Novo mesto, 25. aprila

Na večer lani 6. julija je bila v vinotoku Alojzija Zidarja v Vrhovem večja družba fantov. Spili so štiri litre vina, plačali zapitek in odšli v vežo, kjer so se obracali še celo uro. Iskali so prepir in se znešli nad malim krojačem Flišmohtom, ki ga je France Sušin vlekel iz sobe, ga trdo držal, njegovo pajdavo Slavko Kozorog pa bral v zadnjico, vse to brez najmanjšega poudarka. Flišmoht je klical na pomoč. Rešila ga je Antonija Zidarjeva, ki ga je odpeljala v sobo.

Pa tudi razgrajati so se vrnili v sobo, namesto da bi odšli domov. Vinko Gorenjc je pristopil k mirno sedečemu Alojziju Maucu, železničarju iz Vrhovega, ki je pil pri mizi pol litra jabolčnika. Gorenjc ga je izzivalno prosil za cigareto. Na odgovor, da cigarete nima, ga je Gorenjc pozval, naj gre domov spat. Tedaj je k Maucu pristopil tudi Sušin ter mu pričel očitati, da ni nič prida. Izsvanjanje so trajala toliko časa, da se je Mauc razburil, udaril s steklenico po mizi in pozval Sušina, naj pove, kaj ve o njem. Slednje je Mauc res dal Sušinu zausnično. Gorenjc in Kozorog pa sta samo čakala, da bi dobila povod ter posegla v pretep. Nastalo je prerivanje in Rozman je udaril Mauca s steklenico po glavi s tako močjo, da se je steklenica na glavi razbila. Vsa družba se je prerivala proti vratom in prišla na prosto. Pretep se je nadaljeval na cesti v smeri proti Radečam.

Po preteku dobre četrte ure so se vrnili v vinotok vsi štirje današnji obtoženci. Med njimi je bil Sušin precej krvav in so ga morali spirati. Drugi dan so pogrčali Mauca in ga iskali vse okrog 8. julija zjutraj je prišel Franc Ivšek k orožnikom v Radeče ter povedal, da je pravkar našel v Savi Alojza Mauca mrtvega. Sodna komisija je pri raztelesenju ugotovila, da je nastopila smrt zaradi utopitve. V pljučih raztelesenega se je našla bilka trave, iz česar se da sklepati, da je Mauc prišel živ z glavo v vodo, udihal je še vodo in z njo tudi bilko. Verjetno je tudi, da je Mauc zaradi poškodb na glavi in rokah padel v ometotici v vodo ali pa je bil vržen vanjo. Na glavi so našli tri velike zevajoke rane. Ker je dobil v vinotoku samo en udarec, je povsem jasno, da so ga morali obtoženci klati tudi zunaj na cesti. Da bi bil ubiti Mauc po nesreči padel v Savo in utonil, ko si je šel zmižat krvave rane, je izključeno, ker je ravno na tem kraju dostop k Savi najtežavnejši zaradi grmovja in strmega padca. Vsako umivanje na onem mestu je popolnoma izključeno. Vse torej kaže, da je bil Mauc zavlečen in vržen v Savo v smeri obeh krvavih gaz, ki so bile ugotovljene pri lokalnem ogledu. Mauc je bil trezen in miren človek s krepko telesno konstrukcijo, da je Sušin sam izpovedal:

13-letno dekle zabodlo 14-letnega polbrata

Maribor, 25. aprila

Danes so pripeljali v zapore mariborskega okrožnega sodišča 13-letno Marijo Banfyjevo, hčerko posestnika v Turnišču, ki so jo tamošnji orožniki aretirali, ker je 12. t. m. zabodla z nožem svojega 14-letnega polbrata Josipa Maroša. Oba sta se napravljali k maši, pri tem pa sta se sprla. Fant je skočil k mizi in zagrabil za zajemalko, s katero je hotel polsestro udariti. Ona pa je nato zagrabila na mizi ležeči kuhinjski nož in ga polbratu z vso silo zasadila v hrbet. Mladenč se je še opotekel do praga, nato pa se zgrudil in izkrcaval. Dekle je bilo že v preiskavi pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi, sedaj pa so jo na odredbo državnega tožilstva prepeljali v Maribor.

Oče ustrelil sina

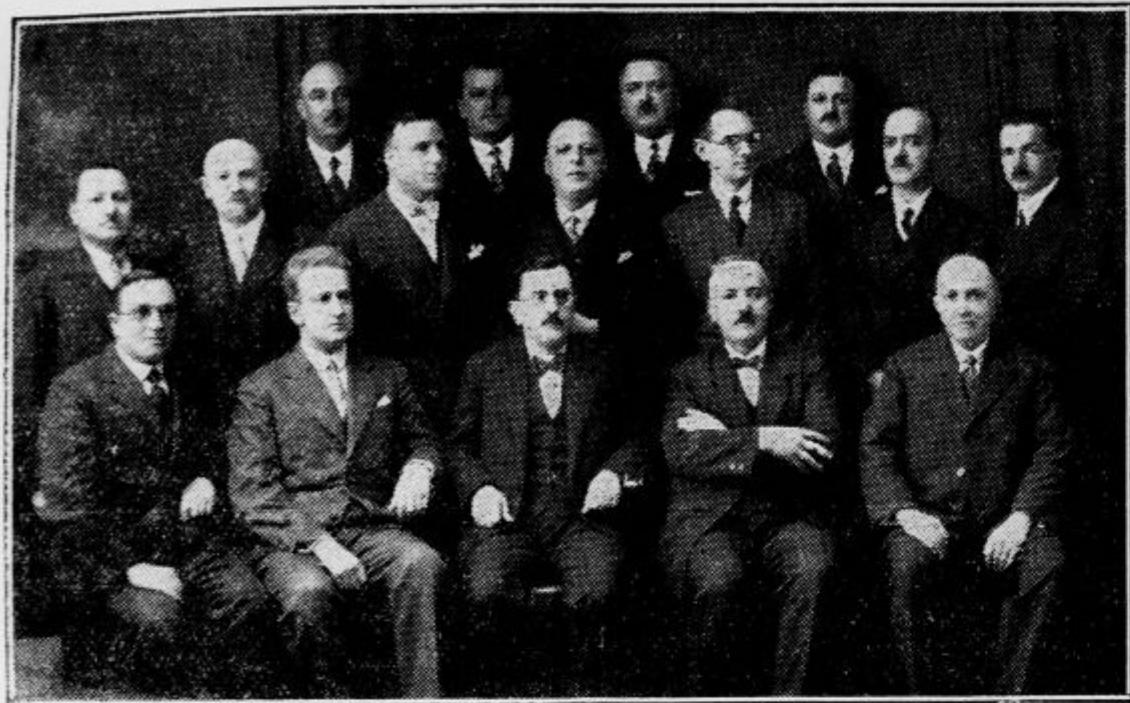
Zagreb, 25. aprila. n. v. Svesetskem Kraljevu pri Zagrebu se je odigrala danes opoldne krvava družinska drama. 60letni seljak Vekoslav Herjanič je živel že delj časa v sporu s svojim sinom, kateremu je bila Herjaničeva prava žena v svoji oporoki zapustila polovico posestva. Stari Herjanič se je drugič oženil in je gonil sedaj sina z doma, kar je dajalo povod večnim prepriom. Ko je danes opoldne prišel sin domov z dela na polju, ga je oče čakal pri vhodu na dvorišče in ga s samokresom ustrelil. Sin se je takoj zgrudil mrtev, toda oče je oddal na tleh ležečega še dva strela. Nato je šel v sobo, se umil, kakor da se ni nič zgodilo in prišel v Zagreb, kjer se je sam prijavil oblastem.

Turneja BSK v Turčiji

Beograd, 25. aprila p. Beograjski sportni klub je danes odpotoval v Carigrad, kjer bo odigral jutri svojo prvo tekmo na turneji po Turčiji, ki bo trajala približno 14 dni. Nastopil bo proti najboljšim turskim nogometnim klubom.

Naši kraji in ljudje

Zlati jubilej ljubljanskega Gremija trgovcev

Načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani l. 1928. do 1931.

V prvi vrsti od leve na desno: Inž. J. Kobi, načelnik osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi gremijev; Josip J. Kavčič, predsednik Zveze trgovskih gremijev in načelnik šolskega odbora; Ivan Gregorc, načelnik gremija; Fran Pogačnik, l. podnačelnik in načelnik sekcije trgovcev z deželnimi pridelki; A. Sušnik; druga vrsta: V. Breznik, A. Verbič, načelnik sekcije speceristov, L. Smuc, tajnik gremija, P. Fabiani, načelnik sekcije manufakturnistov, A. Knez, R. Zorc, Ivan Bahovec, načelnik sekcije trgovcev s papirjem; tretja vrsta: A. K. Kregar, predsednik »Pomoči«, J. Zelenikar, blag. gremija, J. Krek, predsednik društva trgovskih potnikov, Fr. Pavlin.

Pokojni Ivan Knez, I. slovenski načelnik gremija

V sredo 22. t. m. je poteklo pol stoletja, odkar je bil ustanovljen ljubljanski Gremij trgovcev. Tega, za razvoj ljubljanskega trgovstva tako važnega dogodka, se danes spominja Gremij na posebni spominskih sli v veliki dvorani Trgovskega doma.

Ljubljansko trgovstvo je že zgodaj spoznalo potrebo organizirane skupne zaščite stanovskih interesov. Ustanovitev Gremija ni morda šele začetek stanovske organizacije ljubljanskih trgovcev. Ze leta 1834., torej pred 97 leti, je bila ustanovljena »Repräsentation des Handelsstandes«, skupno s trgovsko šolo, s čimer je bil postavljen temelj vsemu nadaljnjemu stanovskemu gibanju ljubljanskega trgovstva. Reprezentanca trgovskega stanu je leta 1851. prešla v področje trgovske in obrtne zbornice, ki je poslej zastopala interese trgovstva in upravljala šolo.

To stanje je trajalo celih 30 let, dokler ni stremeljenje po večji stanovski zaščiti in prizadevanje za strokovno izobrazbo naraščala vzbudilo potrebo ustanovitve posebne organizacije ljubljanskega trgovstva. Tako je 14 ljubljanskih trgovcev na sestanku dne 22. marca 1881 sklenilo ustanoviti Gremij in se je že mesec dni pozneje, to je 22. aprila 1881 vršil ustanovni občni zbor ob navzočnosti elite tedanjega ljub-

ljanskega trgovstva. Za prvega gremijačnega načelnika je bil izvoljen Aleksander Dreč, trgovec in predsednik Trgovske in obrtne zbornice, za njegovega namestnika Emerik C. Mayer; v odbor pa: Franc Fortuna, Josip Kordin, Peter Lassnik, Franc Ksaver Souvan ml. in Matevž Treun. Duša pripravljalega dela pa je bil tedanji zbornični tajnik, agilni Ivan Murnik, poznejši poslanec in predsednik Kmetijske družbe.

Mladji Gremij je kmalu nato prevzel od Trgovske zbornice v svojo upravo gremialno šolo skupno s trgovskim šolskim fondom v znesku 12.724 gld. Ze po petih letih obstoja je štel Gremij 67 članov. V prvih desetletjih je posvečal največ pozornosti trgovskemu naraščanju. Uprava je bila po večini v nemških rokah, kar je na eni strani pripisovati tedanji nacionalni mladenosti in na drugi strani privilegiranemu položaju, ki ga je tedaj užival nemški trgovec. Med našimi ljudmi se je šele polagoma pričela buditi zavest in smisel za gospodarstvo, kakor tudi želja za osamosvojitve na gospodarskem polju.

Narodno prebujenje trgovstva

Okrog leta 1890. pa so se pojavili prvi znaki narodnega prebujenja med slovenskim trgovstvom, ki je pragu novega stoletja dovedlo do ustanovitve Slovenske-

Ivan Gregorc, sedanji načelnik gremija

ga trgovskega društva »Merkur«. Ta prva čisto slovenska trgovska organizacija si je nadelala nalogo, združiti slovensko trgovstvo v enotno organizacijo in v okviru te organizacije buditi narodno zavest. Slovensko trgovstvo je postalo borbeno, njegov vpliv na gospodarskem polju pa se je od leta do leta večal. Novi pokret pa tudi ni šel brez vidnih posledic mimo Gremija trgovcev. Na občnem zboru leta 1903. se je razvila živahna in deloma ostra debata o tem, ali se naj izpremenjena pravila prečitajo tudi v slovenskem jeziku. Nemška večina je takrat zahtevalo slovenskih članov odločno odbila. Toda že dve leti pozneje na občnem zboru, ki se je vršil po nalogu obrtne oblasti 18. julija 1905, je bil s 45 glasovi od 61 izvoljen kot prvi slovenski načelnik g. Ivan Knez, poznejši predsednik Trgovske in obrtne zbornice.

Od tega važnega mejnika v zgodovini ljubljanskega trgovskega gremija je ta organizacija imela sedem načelnikov. Gremij so načelovali: Ivan Knez od leta 1905—1911; Alojzij Lilleg od leta 1911—1913; Ivan Samec od leta 1913—1919; Ivan Jelačin od leta 1919—1920; Ivan Kostevc od leta 1920—1922; Fran Stupica od leta 1922—1926; Ivan Gregorc od leta 1926 dalje.

Delovanje gremija

Pestra in zanimiva je zgodovina delovanja gremija v preteklih 50 letih. V prvih desetletjih je gremij posvečal pažno ureditvi važnih gospodarskih vprašanj, osobito pa trgovskemu naraščanju. Ze prvo leto je razpravljal o pogojih za sprejem v pouk. Pravi razmah pa je zavzelo delovanje gremija potem, ko je gremij prešel popolnoma v slovenske roke. V tem času kaže živo delovanje gremija vso borbo Slovencev za narodno in gospodarsko osamosvojitve. Od najvažnejših akcij ljubljanskega gremija v zadnjih letih pred vojno naj omenimo prizadevanje gremija za uvedbo nedeljskega počitka za mesto in okolico, ki je dovedlo ob koncu leta 1905. do razpisa o nedeljskem počitku in akcijo, da se v novem obrtnem redu, ki je leta 1907 stopil v veljavo, uvede za nastop vseh trgovskih strok dokaz usposobljenosti. Za zakonsko uveljavljanje dokaza

usposobljenosti se trgovstvo tudi danes še bori.

Gremijalna kronika je tesno zvezana z zgodovino mesta Ljubljane in z njenim razvojem. Močno so vplivali na narodnostno razpoloženje ljubljanskega trgovstva zgodovinski septembarski dogodki l. 1908., ko se je pričelo uveljavljati načelo »svoji k svojim«. Sledil je leta 1910. velik slovenski narodno-gospodarski kongres v Ljubljani, ki je povzročil, da so slovenski trgovci navedli tesnejše stike z češkimi industrijci. Gremij se je tudi zavzel za socialni napredek trgovskih nameštencev in je leta 1909. pozdravil osnove Pokojninskega zavoda za nameštence, čeprav se je zavedal, da bo to zavarovanje zavezano z dajatvami.

Izbruhnila je vojna in potegnila v službovanje skoro vse funkcionarje, odbornike gremija, tako da je takratni načelnik gosp. Samec skoro sam vodil gremij in zastopal ogrožene interese ljubljanskega trgovstva.

Po vojni je sledilo prerčenje tudi v gremijalni organizaciji, ki je dovedla leta 1920 do ustanovitve Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo, katere prvi načelnik je postal g. Ivan Jelačin ml. Burno gospodarsko življenje po vojni je naložilo gremiju mnogo novih nalog. Prišlo je do popolnega gospodarskega prerčenja, toda zaradi denarne inflacije je moralo trgovstvo prebroditi prav težke čase. Z javnimi manifestacijami se je moralo manifestirati proti velikim davčnim dajatvam, množile so se težkoče zaradi uvoznih carin in carinjenja, zlasti pa zaradi zakona o pobiranju draginje itd. V teh najbolj burnih časih je leta 1923. prevzel posele tajništva g. Lojze Smuc, ki jih vodi še danes. Mnogo je slovensko trgovstvo tudi trpele zaradi strankarskih borb in pozneje zaradi deflacije, ki je povzročila občutno deflacijsko krizo v našem gospodarstvu. Ker se je število članstva zelo povečalo je gremij zaradi lažjega in uspešnejšega postopanja osnoval za poedine številne močne stroke posebne sekcije. Danes obstojajo: sekcija trgovcev s specerijskim in kolonijalnim blagom, sekcija trgovcev z deželnimi pridelki, sekcija trgovcev z manufakturnim blagom na debelo in druga sekcija trgovcev z manufakturnim blagom na drobno, sekcija trgovcev s papirjem, sekcija trgovcev s kurivom in končno sekcija lesnih trgovcev. Z ustanovitvijo teh sekcij se je gremijalno delovanje znatno poglobilo zlasti v pravcu zaščite specialnih interesov posameznih panog.

Nov mejnik v zgodovini ljubljanskega gremija pa pomeni nedavno zaključena akcija za zgraditev trgovskega doma, ki je po 25 letih, od kar je bila sprožena ideja, baš letos ob 50 letnici obstoja gremija dovedla do končnega uresničenja. V tej močniti palači bo danes trgovstvo proslavilo svoj jubilej.

Gibanje članstva

Dočim postane danes vsakdo, ki dobi obrtni list za trgovsko stroko avtomatično in obvezno član gremija, je bil gremij v prvih desetletjih le organizacija trgovcev, ki so plačevali najmanj 31.50 goldinarjev pridobnine in je vrhu tega o sprejemu novih članov odločal občni zbor na predlog načelstva. Tudi pravico na obisk gremijalne trgovske šole so imeli praviloma samo vajenci članov gremija. Z uveljavljenjem obrtnega reda leta 1907. pa je postal gremij obligatorna stanovska organizacija in je od tedaj združil vse ljubljansko trgovstvo. Članstvo gremija se je od početka obstoja gibalo takole:

	protokollirani	neprotokollirani	skupaj
1881	83	—	83
1896	86	—	86
1902	95	—	95
1906	142	—	142
1908	132	168	300
1912	157	172	329
1920	302	909	1211
1925	495	868	1363
1930	442	926	1368

Od leta 1908. vsebuje torej gornja statistika vse ljubljansko trgovstvo. Po vojni se je članstvo silno dvignilo. Ze leta 1920 je prekorajilo 1200; naraščalo je do l. 1927, ko je doseglo doslej najvišje število 1384, naslednje leto pa je padlo na 1270 nakar se je do konca preš. leta zopet povečalo na 1368.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušnem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefovici grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborna učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ako pri nakupu mila izrecno ne zahtevate PARACELSUS lahkega mila za deco, tedaj škodite zdravju svojega otroka. Tudi zase kupujte PARACELSUS-ovo liližno mlečno milo, pa bo vaša koža nežna kakor otroška. — Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah PARACELSUS k. d., Zagreb, 3.

Varljivo....

je vreme v teh dneh ob prehodu iz mrzlega v topnejši letni čas, kadar vesele pomladno solnce hitro izgine za temnimi oblaki, iz katerih lije leden dež. Ali za Vašo nežno polt se Vam vsled tega ni treba bati. Gorkota in mrz, vlaga in veter ji ne more škodovati... vedno ostane enako lepa, nežna in baržunasta, ker jo varuje in neguje Elida Creme de chaque heure.

ELIDA CREME DE CHAQUE

Ravnatelj Albert Thomas v Ljubljani

Oton Zupančič (na desni) je pozdravil odličnega gosta in njegovo družbo pred vhodom v Francoski institut

Albert Thomas pred Narodnim domom. Od leve na desno: prof. A. Detela, načelnik Dušan Jeremič, dr. Viple, dr. Perne, Oton Zupančič, Albert Thomas, prof. Jaklič.

Danes ob 3., 5., 7. in 9. poje

Richard Tauber

v najnovejšem prekrasnem zvočnem filmu

VELIKA ATRAKCIJA

Očarljive pesmi in godba slovitega komponista

Franca Lehárja

Kot dopolnilo najnovejši Paramountov ZVOČNI TEDNIK
Predprodaja vstopnic od 11. — 1/2 13.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124. Telefon 2124.

Tudi Vi boste bolj elegantno oblečeni

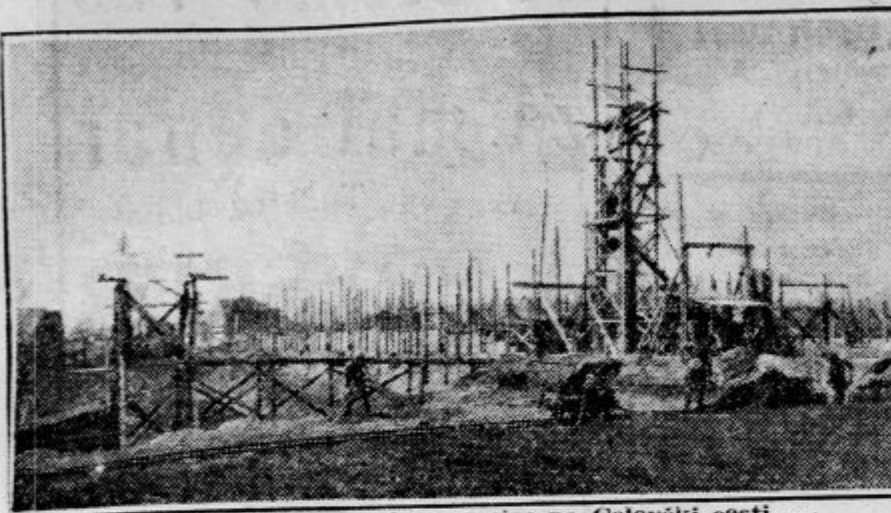
in si boste prihranili še mnogo denarja, ako pišete na Trgovski dom STERMECKI po veliko, novo kolekcijo
SVILE, VOLNE, DELENA, ETAMINA
in drugih modernih tkanin za damske obleke.

Trgovski dom STERMECKI, Celje št. 15

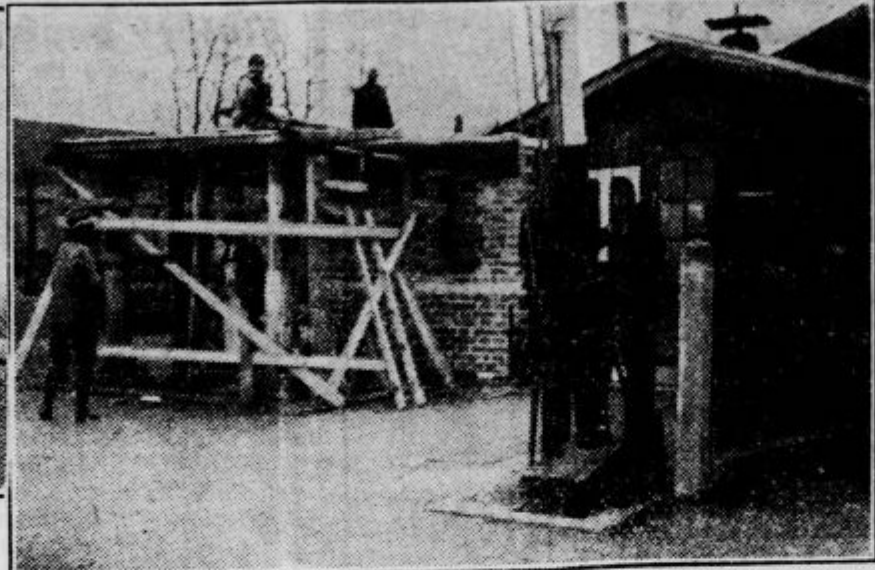
VZORCI in VELIKI ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ!

Novi tramvaj bo kmalu stekel

Levo: Gradnja remize na Celovski cesti. — Desno: Signalna hišica v delu. — Spodaj: Podstacija na Bleiweisovi cesti.

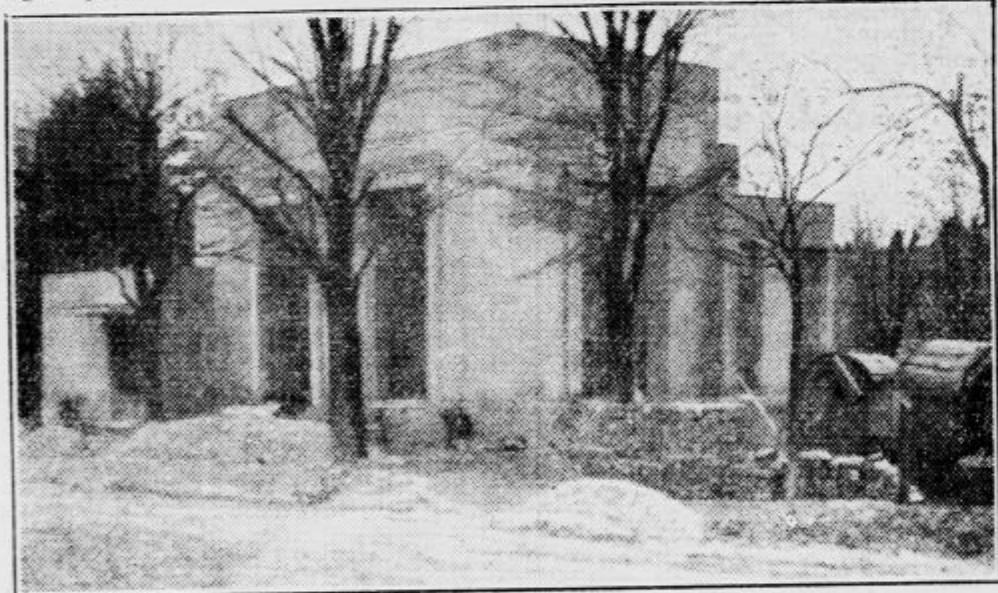
Dočim se ljubljanski firbec še vedno živahno zanima za dela na Šelenburgovi ulici in je že kolikor toliko prenehal delati napoto na Franciškanskem mostu, napreduje na »periferiji« tiho, skoraj bi rekli neopaženo, a zato v nič manj strunnem tempu ogromna akcija, katere plod naj bi bila dolgo pričakovana zveza mestnega

centra z okoliškimi predeli proti Viču in Vižmarjem. Na Tržaški cesti že polagajo tračnice, po katerih bo zdrdral v kratkem času naš ponosni novi belo-zeleni električni voz, na koncu Šiške vstajajo oporni zidovi velike remize, v katero bo hodil »naš« tramvaj po napornem dnevnem delu polagat svojo

trudno glavo k odpočitku (primera je iz svetega pisma in ji torej ne bo kaj oporekati), ob železniškem prelazu na Gosposvetki cesti pa so že postavili signalno hišico, ki ji bo z najmodernejšimi signalmi napravami skrbeti, da ne pride na tem dokaj nevarnem mestu do kakšnih neljubih prometnih zastojev in morda celo nesreč. Saj ne bo majhna stvar paziti, da si ne izmisli tukaj kateri izmed prometnih načinov, bodisi železniški, tramvajski, avtomobilski, vozovni ali preprosto na dveh nogah, kakšne muhe.

Nedaleč od tu je na Bleiweisovi cesti stavba za podstacijo že dovršena in se bo s svojo enostavno arhitektonsko linijo kaj lepo prilegla svoji zeleni okolici. Na zunaj se ji skoraj niti ne vidi, kako imenitno in važno vlogo bo imela za naš bodoči tramvajski promet. V njej bosta nameščena oziroma sta že nameščena oba transformatorja za napetost 6000 voltov in usmerjevalca za pretvarjanje izmeničnega toka v istosmerni.

To še zdavnaj ni vse, kar bi bilo vredno omeniti v zvezi z deli za nove ljubljanske tramvajske proge: je pa najvažnejše in dokazuje, da se dan imenitnega otvoritvenega trenutka, ki ga čakamo s takšno nestrpnostjo, približuje z električno brzino.

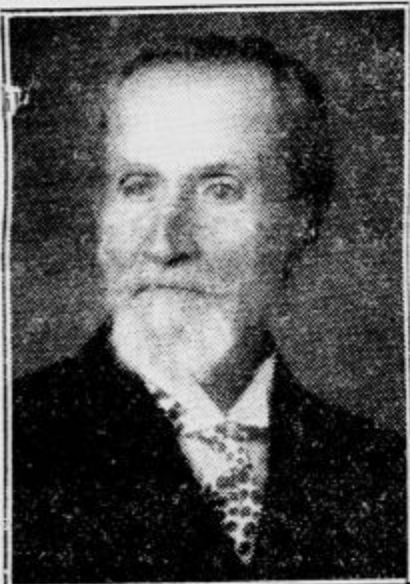

Polnih 51 let v službi narodne prosvete

V spomin učiteljskemu veteranu Valentinu Brencetu

Maribor, 25. aprila.

Nedavno je umrl tu v visoki starosti 84 let veteran slovenskih učiteljev, bivši nadučitelj v Velenju g. Valentin Brencet, ki je menda lahko gledal na najdaljšo službeno dobo med vsemi jugoslovenskimi prosvetnimi pionirji: polnih 51 let je posvetil vzgoji mladine in napredku naroda.

je dejal s solzami v očeh: »Danes, ljubi otroci, vas obiščem zadnjikrat in nikdar več. Šolo so nam vzele posvetne oblasti!« Po novem zakonu je dobil Brencet 400 gld letne plače in prosto stanovanje. Ni hotel več brezplačno orglati in je zahteval od župnijskega predstojništva za to 100 goldinarjev. Toda cerkveni velikaši so dejali, da nič ne plačajo. In Brencet je pustil orglarsko službo.

1872 se je Brencet poročil s Frančiško Dornikovo, hčerko posestnika in usnarja v Škalah. V zakonu je bilo 8 otrok. Žive še: upokojeni nadučitelj Armin, upravni sodnik dr. Ludovik, žel. uradnik Valentin in 3 hčerke. — 1873 je postal definitivni učitelj v šmarnem pri Velenju. Ker je bila šola tam slaba in vlažna, se je potegoval za prestavitev šole v trg Velenje, kar je šolska oblast 1875 tudi storila. 1876 je postal na trirazrednici v Velenju definitivni nadučitelj in je služboval tam do 1. februarja 1919. Ko je julija 1914 obhajal 40-letnico službovanja v Velenju, je imel slavnostni govor državni in deželni

10 let sokolskega vzgojnega dela

Sokol kraljevine Jugoslavije premore mnogo požrtvovalnih delavcev, toda v prvo vrsto najzornejših voditeljev gotovo

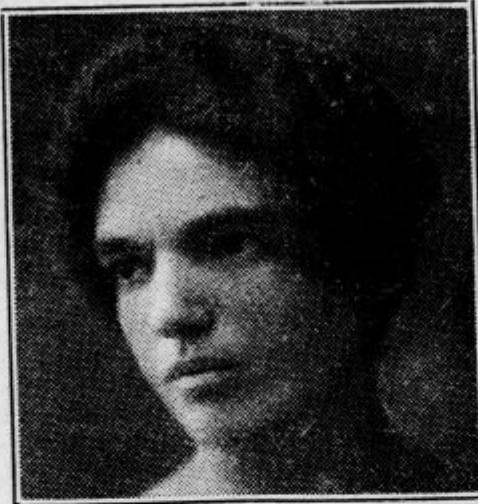
lahko štejemo br. Toneta Gorjanca in s. Mico Keržetova, vaditelja in vaditeljico sokolske dece na Taboru. Oba sta od leta 1921. z vso ljubeznijo na delu v sokolski telovadnici in mladina se ju oklepa s toliko pristranostjo, da se res čuti na Taboru kakor doma. Uspehi so vidni od leta do

poslanec dr. Karel Verstovšek, poznejši poverjenik za uk in bogočastje, neka učenka pa je deklamirala prigodno slavnostno pesem, ki jo je zložil pokojni profesor dr. Anton Medved.

Brencet v vseh 51 letih službe — razen običajnih počitnic — ni imel niti enega dopusta, prejel pa je za izredne zasluge nad 20 pohvalnih dekretov. Kot upokojenec se je 1919 preselil v Maribor, kjer je dolgo živel ob borni kronski pokojnini. 1922 je praznoval svojo zlato poroko. Blaga Frančiška, vzor žene in matere, je umrla 1. 1927. Sedaj je tudi on sam šel za njo v večnost.

Pokojni veteran učiteljskega stanu je bil vzoren učitelj in njegova šola je slovela dolgo vrsto let kot najboljša v Šaleški dolini. Bil je tudi ustanovitelj Šaleškega učiteljskega društva. Udejstvoval pa se je tudi gospodarsko in bil netičebelar ter prvi umni sadjar v Šaleški dolini. Na tisoče sadnih drevesc pa je oddal iz šolskega vrta šolarjem in odraslim, večinoma brezplačno, in je venomer pri kmatih Šaleške doline budil zanimanje za sadjarstvo.

Šaleška dolina in mi vsi bomo ohranili vzornega moža, učitelja, očeta in narodnjaka v hvaležnem, toplem spominu!

Že iz objavljenega sporeda se je lahko vsako uverilo, da bo akademija nudila mnogo užitka. Oba vadiatelja pa z deco in celotnim društvom vred tudi zaslužita, da bo dvorana polna. Vstopnine ni, pobirali se bodo le prostovoljni prispevki. Pohitimo torej, ljubljanci, popoldne na sokolski Tabor.

Naša pisateljska grobnica v Ljubljani

Za šentpetrsko žensko in moško podružnico CMD v Ljubljani nam je poslala predsednica Nilka poločnikova poziv, iz katerega povzemamo:

Šentpetrska ženska podružnica CMD je v 1. 1922. prepeljala zemске ostanke pisatelja Maslja - Podlimbarskega iz Puljkave na Nižnjem Avstrijskem, kjer je v pregnanstvu umrl, v Ljubljano in jih začasno shranila v grobnico gosp. Furlana na pokopališču pri Sv. Križu.

Ker je že zdavno mivil rok, da se Podlimbarski dvigne iz izposojene grobnice, se čutila šentpetrska podružnica CMD, ženska in moška, nekako moralno obvezani, da mu oskrbita čim primernejše poslednje počivališče. Iz tega razloga sta odbora prišla do zaključka, ali ne bi bilo na mestu, da bi se širša slovenska javnost zavzela za preprosto pisateljsko grobnico, v kateri naj bi našel zadnje počivališče tudi pisatelj Maselj - Podlimbarski.

Sprito izravnanja starega pokopališča pri Sv. Krištofu in njega izročitev v javen park bi bila naša dolžnost, da ne pozabimo na grobove naših tam počivajočih velikih mož.

Naš narod, čeprav po številu majhen, je po svoji literaturi vreden, da ga svet upošteva, a veliki možje, ki so ustvarjali to literaturo, leže na starem pokopališču raztreseni in pozabljeni. To je velika ne-

Krasote Jugoslavije

ponosne nepristopne pečine ... romantične skalne globeli ... in zobje njenih prebivalcev!

Povsod se čuti privlačnost Jugoslavije, povsod izzivajo zdravi in blesteči zobje njenih prebivalcev občudovanje. Stotisoče Jugoslovancev neguje zob s Sargovim Kalodontom. Sveža bujna pena te zobne kreme daje zobem sijaj biserov, zamori uničevalne kali, a dih napravi vonjajoč in čist.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

hvaležnost. Poglejmo, s kakšno pijeteto skrbje naši hrvaški bratje za svoje velike može.

Sedaj, ko bide zadnja ura, da preidejo naše največje narodne svetlinje v pozabljenje, je pač pričakovati, da bo vsak Slove-

nec rad daroval vsaj majhen dar za zgradbo grobnice, na katero bi bila vsa slovenska javnost ponosna.

Kakor si je lepa slovenska knjiga utrla pot do najskromnejše kočice, tako naj najde ta poziv odprta srca med našim ljudstvom.

Vzpenjača na Pokljuko ali nova važna cesta?

Lesce, 25. aprila

Nedavno se je razpravljalo v »Jutru« o razvoju tujskega prometa na Bledu. Blejskim hotelirjem je res treba priznati, da mnogo store za tujski promet, ki je tako važen za vso Gorenjsko, saj je poleg Bleda, Bohinja, Kranjske gore vsaka vas navezana na tujski promet. Pri vsem, kar se stori za razvoj tujskega prometa, kmečko prebivalstvo ne sme stati ob strani.

V članku se je razpravljalo tudi o zgradbi vzpenjače in smatram za potrebno omeniti, da bi se v prospek tujskega prometa in v korist vse Gorenjske našla še druga pot. Že leta 1927. je bil sklican po mojem nasvetu komisijski ogled terena za zgradbo nove ceste, ki bi vezala Bohinjsko Belo — Gorjuše — Koprivnik — Srednjo vas in Bohinjsko jezero. Ta cesta bi bila velikanke važnosti za tujski in avtomobilski promet. Mnogo tujcev se pripelje z avtomobilom in vsi bi se radi peljali z njimi še dalje, kajti v drugih planinskih krajih je tako, da se lahko na prav udoben način uživa planinski svet in da gore niso dostopne samo z naporno hojo. Za gospodarstvo bi bila nova cesta zelo važna. Po njej bi lahko spravljali les in seno in živinoreja bi se ob boljših prometnih zvezah lahko podvojila. Vasi Gorjuše in Koprivnik bi postali pravi gorski letovišči in bi se tam lahko gojili tudi zimski sport. Cesta je važna za državo in banovino in bi zgradbo gotovo obe podprli.

Cesta, ki bi vezala po gorskih serpentinah Bled z Bohinjskim jezerom, bi bila veliko važnejša kakor pa vzpenjača, ki prometu niti približno ne more služiti v toliki meri. Prizadete občine naj bi za zgradbo ceste najele dolgoročno posojilo. Nova cesta bi bila v veliko korist ne samo posestnikom, ki bi po njej prevažali svoje izdelke, temveč sploh vsem. Tudi oni, ki ži-

vijo v najskromnejših razmerah, bi imeli od nje veliko korist, ker bi jih za dalje časa zavarovala pred grozečo brezposelnostjo. Razrešitev Bleda zahteva, da se čim prej pristopi k eni ali drugi investiciji in uverjen sem, da odobrava načrt nove ceste tudi Avtomobilski klub v Ljubljani. Interesirane občine naj razmislijo o tem načrtu in če proučijo tudi zapisnik omenjenega ogleda, bodo gotovo prišle do prepričanja, da bi ta načrt res najbolje služil Gorenjski. — Ivan Ažman.

Duševo potrti,

ali morda na srečo, ledvicah ali na preosnovi bolni?

Potem v SLATINO - RADENCI, novodobno opremljeno zdravilišče. V čistem zraku in pomladanskem solncu se Vam bodo vrnila moči in veselje.

POMLADANSKA SEZONA

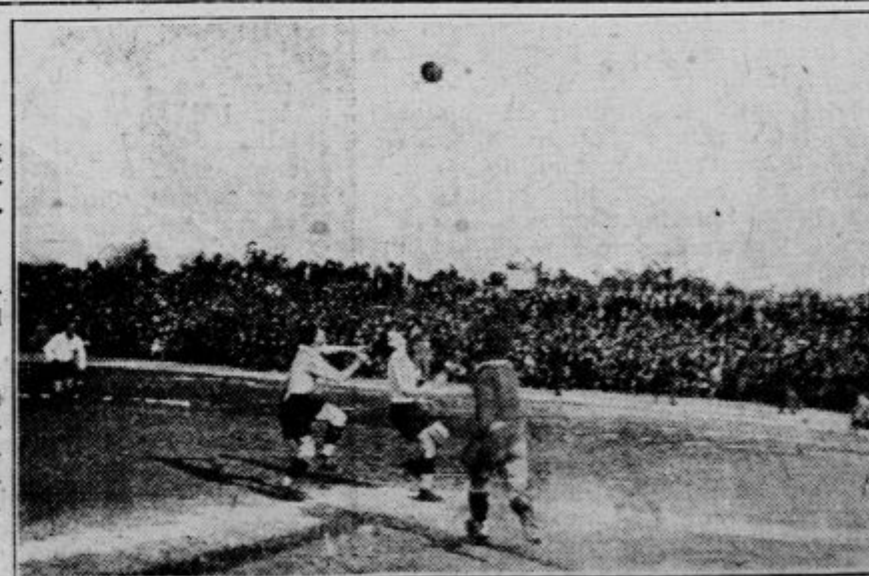
od dne 15. maja do dne 15. junija. Tritedenska popolna oskrba za osebo: stanovanje, prehrana, kopelji, zdravniški pregled in nadzor Din 1400.— 5871

Gostovanje ASK Primorja v Sofiji

Zgoraj: Moštvi SK Levsky in Primorja pred tekmo. —

Spodaj: Prizor pred golom Levskega. Drugi od desne Senica, ki pričakuje žogo, pred njim izborni sofijski vratar Vatev. Na sliki se vidi veliko število občinstva, ki je prisostvovalo tekmi.

Lutkovno gledališče konjiškega Sokola

Lutke so izdelale in pripravile štiri sestre konjiškega sokolskega društva ter se je v marcu vršila otvoritvena predstava: »Gašperčkov junaški čin«. Lutkovni oder in inscenacija sta delo domačega učitelja br. Podlogarja. Konjiško lutkovno gledališče je drugo v sokolski župi Maribor. Pripravlja se druga igra »Snežulčica« in bo premiera današnje nedelje.

Krasni plašči in kostumi

ter kompleji in obleke za dame. Za gospode pa najmodernejši površniki in obleke so po najnižjih cenah v izbi pri

FR. LUKIČ, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Domače vesti

* **Vojaške vesti.** Izpit za rezervne podporočnike artiljerijsko-tehnične stroke so položili v Kragujevcu kaplariji-dijaki (inženjerji kemije) Beniger Viljem, Lindner Viktor, Stojković Ivo (vsi iz Ljubljane) in Dolenc Franc iz Kranja, uslužben v smodnišnici v Kamniku. Čestitamo!

* **Iz državne službe.** Za pisarniškega pripravnika pri višjem dež. sodišču v Ljubljani je postavljen Josip Cerar. — V zadnji brzojavki je bilo pomotoma navedeno Cerin.

* **Izpremembe v železniški službi.** Postavljeni so za zvančnike 1-4: Purgaj Rupert, St. II.; Križaj Adolf in Potočnik Arto, Maribor glavni kolodvor; za zvančnike II-3: Krajc Karel in Marčić Franc, oba Pragersko; Čot Anton, progovna sekcija Ljubljana glavna proga; Fritz Francišek, Dovč Jože, Mihelič Francišek in Marc Mikroslav, vsi Ljubljana gl. kol.; Sajovic Albin, Feraš Rudolf, Lenardon Peter, Godec Ludovik, Harner Francišek, Ziberna Josip, Kranjc Karel, Perko Franc, Divjak Janc, in Adreitz Aleš, vsi Maribor gl. kolodvor; Jesih Marcel, Mihevc Anton, Arko Jožef, Škerlj Marjan in Pirč Lovrenc, vsi Rakek; Kovič Ivan, Laze; Tesner Janc, Jančar Janc, Vodičar Franc, vsi Zalog; Karlin Martin in Kešar Lavrencij, oba Rogatec; Rožič Janc, Jesenice; Bivč Jožef, Radohova vas; Kristan, Ivan Murska Sobota; Saje Franc, Kandija; Kokej Viktor, Višnja gora; Urbanc Ivan, Metlika; Sarec Bogomir, Lesce-Bled; Hanžič Valentin, Ljubljana gor. kol.; Medja Jožef, Bistrica Bohinjsko jezero; Čad Francišek, Durnmanec; za služitelja 2. skupine: Premuš Josip, Čakovec in Dolmović Alojzij, Ljubljana gor. kol.; Preuvsršen je v zvančnika 1-4 Brodnik Alojzij, kurilnica Ljubljana I glav. kol.

* **IV. kongres Zveze privatnih nameščenecv Jugoslavije** bo 24. in 25. maja. Na dnevnem redu bodo razen poročil in volitev nove uprave vprašanja izpremembe zveznega poslovnika, socialnega zavarovanja in zakonite zaštite privatnih nameščenecv, ki so važna življenjska vprašanja članstva. Kongres bo posebno važen zato, ker zveza deluje pod zelo težavnimi okolnostmi in času gospodarske krize in velike nezaposlenosti. Zveza je v poslednjih petih letih izplačala blizu enega milijona dinarjev podpor za nezaposlene. Na kongres pridejo delegati iz vseh večjih mest države, ker ima zveza na ozemlju vse kraljevine preko 70 podružnic.

* **Ekskurzija učiteljev risanja na Dunaj.** Z večeršnjim brzojavom ob 0.24 je odpotovalo iz Ljubljane na Dunaj 23 učiteljev - risarjev, ki so lani na tehniški srednji šoli v Ljubljani absolvirali trimesečni tečaj za poučevanje risanja na obrtnih nadaljevalnih šolah. Poučna ekskurzija je skrbno pripravljena in to v prvi vrsti po prizadevanju direktorja g. Josipa Reiserja, ki ekskuzijo tudi spremlja. Učitelji ostanejo na Dunaju od 25. do 30. t. m. Njihov poset je namenjen predvsem proučevanju dunajskega obrtnega nadaljevalnega šolstva, njegovega ustroja in splošnega položaja. Udeležniki si bodo ogledali tudi usnarski tvorniški obrat v Mödlingu. Preostali čas je določen obisku muzejev, posebnosti in znamenitosti avstrijskega glavnega mesta. Učitelji so iz raznih krajev dravske banovine.

* **Izlet Jadranske straže na morje.** Izletni odbor v Ljubljani nujno prosi interese, delno in fiksno prijavljene izletnike, da takoj vplačajo polovico prijavnine in ostalo polovico do 5. maja. Od vseh strani prihajajo vprašanja, koliko mest je še prostih, vendar pa ne more dati izletni odbor nikakih pozitivnih pojasnil, ker je v Ljubljani in okolici še cela vrsta prijavlencev in delno prijavljenih interesentov, ki niso vplačali do danes nikakega zneska. Zavlajevanje fiksne odločitve in neplačanje vsaj polovičnega zneska onemogoča vsako administrativno delo. Dne 5. maja bo fiksni zaključek prijave. Ta dan zapadejo tudi pogodbe in izletni odbor se ne bo mogel ozirati na nobeno prekasno prijavo.

KINO IDEAL
Premiera senzacionalne pustolovščine
„Borba o polnoči“
V glavni vlogi
EDDIE POLO
Novo! Napeto!
Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Vremensko poročilo
Meteorološkega zavoda v Ljubljani
25. aprila 1931.
Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,
3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

Ljubljana: 7. 762,9 4.4. 84. tih. megla. —; Maribor: 7. 760,4 5.6. 81. tih. 6. —; Zagreb: 7. 761,8 8.8. 72. SSW 2. 3. —; Beograd: 7. 762,0 11.6. 65. SE 1. 6. —; Sarajevo: 7. 762,8 8.3. 67. E 1. 9. —; Skopje: 7. 763,1 11.4. 80. W 1. 10. —; Kumbor: 7. 761,1 12.2. 96. E 4. 10. dež. 0.1; Split: 7. 761,5 12.0. 67. ENE 6. 10. —; Rab: 7. 762,5 11.2. 63. tih. 10. —; Vis: 761,0 8.3. 90. SE 10. 10. dež. 0.4; Mostar: 7. 761,4 10.2. 74. tih. 10. —.
Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani 16.7, v Mariboru 14.4, v Zagrebu 19.1, v Beogradu 19.4, v Sarajevu 17.0, v Skoplju 18.2, v Kumboru 16.7, v Splitu 16.4, na Rabu 17.0, na Visu 16.9, v Mostaru 19.3. — Najnižja temperatura je znašala v Ljubljani 2.8, v Mariboru 3.7, v Zagrebu 5.7, v Beogradu 7.2, v Sarajevu 5.3, v Skoplju 8.2, v Kumboru 10.8, v Splitu 8.5, na Rabu 7.1, na Visu 7.6, v Mostaru 2.4.
Solina vzhaja ob 7.50, zahaja ob 19.7, luna vzhaja ob 12.57, zahaja ob 2.59.

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

kr. banske uprave dravske banovine in podrejenih državnih upravnih oblastev uradne ure dnevno razen ob sobotah od pol 8. do pol 13. in od 16. do 18., ob sobotah pa od pol 8. do pol 14. (S tem popravljamo tiskovno pomoto prvotne objave. — Popoldanske uradne ure bodo od 16. do 18. in ne od 14. do 18.)

* **Službeni list za Dravsko banovino** objavlja v 28. številki zakon o izvršbi in zavarovanju (izvršilni postopek) in objave banske uprave o občinskih trošarinah, ki jih bodo pobirale občine v letu 1931.

* **Opozorilo kmetijskim produktivnim združenjem in kmetijskim društvom.** Ministrstvo za kmetijstvo opozarja, da za enkrat nikakor ne more upoštevati prošnji za državne podpore, ki prihajajo od raznih kmetijskih produktivnih združenj in kmetijskih društev. Glede načina nadaljnega vlaganja takih prošnji bo imenovalo ministrstvo izdalo pozneje posebna navodila.

* **Za gradnjo nove šole v Hrastniku** so dela že razpisana. Interesenti morajo stati ponudbe do 20. maja.

* **Začasna preudba državnih uslužbenecv po novem uradniškem zakonu.** Tiskovine, ki jih zahteva banska uprava, da jih izpolnijo vsi učitelji in uradniki, je založila Učiteljska tiskarna in jih lahko naroče pri njej sreska načelstva.

* **Zabranjena knjiga.** Z odlokom ministra za notranje posle je zabranjen uvoz in razpečevanje v naši državi knjige »Znamaja politika Srbije od 1903. do 1914.« — Srbija in svetovna vojna, ki je v nemškem jeziku izšla v Berlinu in jo je spisal dr. Miloš Bogičević.

* **Nov grob.** Na Poljsniku je po daljšem bolehanju umrl trgovec g. Hinko Hummer. Pokopnik je bil dober gospodar, blag soprog in družinski oče. K večnemu počitku ga bodo položili jutri ob 9. na poljskiškem pokopališču. Bodi mu ohranjen lep spomin, preostali naše iskreno sožalje!

* **Naši v Ameriki.** V New Yorku sta se poročila zdravnik dr. Fran Kavčič in gđ. Franciška Tavčarjeva iz Chicaga. Rojak dr. Kavčič je nedavno priselil v Slovenijo in se stalno naseli v Zedinjenih državah. Gđ. Tavčarjeva je znana javna delavka med ameriški Slovenci. — Glasbena šola je bila nedavno osnovana v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu. Zaenkrat poučuje gđ. Irma Kalanova na klavirju in g. Adolf Perdan na violini. — Brezposelnih in res potrebnih slovenskih družinam v Clevelandu je poseben odbor začel izdajati nakaznice za živež. Ta podpora se bo nakazovala, dokler bodo dopuščala sredstva. Blaginjak te dobrodelne akcije za brezposelne je rojak g. Ivan Potokar. — V premoženiku v Cherokeeju se je smrtno onesrečil rojak Ivan Telban. Pokopala ga je velika plast kamena. Smrt ga je dohitela v najlepši moški dobi 43 let. V Ameriki je bival na 25 let. Zapuščena žena, dva sina in dve hčeri. — V Milwaukeeju je po daljši bolezni umrl rojak Lovrenc Meh v starosti 41 let. Rojen je bil v Ravnan pri Sošanju, v Ameriko pa je prišel leta 1910. Zapuščena žena, dva sina, dve sestre in brata Martina, ki so vsi v Milwaukeeju, v rodnem kraju a brata Anton. — Slovenska naselbina Rock Springs v državi Wyoming je nedavno sprejela k večjemu počitku ugledega svojega člana 63-letnega Jurija Jakšeta. Pokopnik je bil premogor, po rodu iz Trbovelj. Zapuščena žena, sina Aloiza in štiri omožene hčere. — V South Chicagu je preminul rojak Rudolf Gradišar, star 36 let. Umrl je za pljučnico. Zapuščena žena in štiri neposrebljene otroke. Smrt sina je njegovo mater tako razžalostila, da je nesrečno zadela kap. — V La Salleju je preminul Franc Hrovat doma iz Regerce vasi pri Novem mestu. V grob ga je položila pljučnica. Za njim žaluje žena, šest sinov in dve hčeri.

* **Ugotovitev.** V eni zadnjih številčk smo priobčili opozorilo Gremija trgovcev v Ljubljani, v katerem se občinstvo v mestu in na delu opozarja, naj ne kupuje blaga za obleke od ljudi, ki ponujajo blago po hišah. Ker je to neprospšno in bi se lahko s tem begali po nepotrebnem ljudje, navedemo, da se dotično opozorilo ne nanaša na belokrajke, odnosno žumberške krošnjarje, ki tudi prodajajo blago za obleke, a imajo za to oblastno dovoljenje.

* **K članku »Se dva krvava spopada rekrutov«** smo preli iz Trebnjega naslednje pojasnilo: Prvi spopad se je izvršil na Zaplazu pri Čatežu in ne na kolodvoru. Zanimivo je namreč, da imajo tu fantje rekrut navado, da gredo zadnje dni pred odhodom k vojakom skupno na božjo pot pripraviti se za srečno povrnitev od vojakov. Kako pa so fantje molili, sta pokazala pokol in

Mladinska
Telovadna akademija
SOKOLA I — LJUBLJANA — TABOR
DANES OB 1/2 16. URI

Hotel Zaka na Bledu
pod kolodvorom BLED-JEZERO s 35 sobami, nudi šolskim izletnikom celodnevno prehrano s prenočitvijo od Din 30—35. — Kosilo Din 8—15, večerja Din 6—12. — Izletniki v grupah imajo znanen popust. Kompletni pension v predsezni Din 50—55. 4599

FOTO - potrebščine
Perutz - Kodak - Mimosa - Satrap
Plošče - papir vseh vrst
vedno sveže v zalogi
DROGERIJA KANC
Ljubljana Maribor

pretep. V ostalem je pa omenjeni dogodek še vedno predmet dnevnega razpravljanja. Zadnji čas je že, da se ta strahotna podivjanost zajezi. Ker se omenjeni dogodek leti za letom pojavljajo v vedno groznejši obliki, se je vsakega novačenja in odhoda novakov res bati.

* **K nedavnemu samomoru v Rajhenburgu** nam pišejo: Pred kratkim ste objavili poročilo iz Rajhenburga o tragični smrti neke tukajšnje mladenke. Kakor se naknadno doznava, je deklica že nad leto dni kazala znake hude duševne depresije. Vedno je mislila na smrt in se je s starimi ljudmi rada spuščala v take pogovore. Kaj je zagretilo mladenki življenje, ni znano. Resnica je le, da je zadostovala ena sama karajoča beseda zaradi sicer brezpomembnega pomenka z domačimi znanci in iz itak ranjena duša si je prostovoljno utrla pot iz doline solz. Torej vse globlji vzroci so ji narekovali obupni koraki. V nepoznanju razmer je seveda niso cerkvene pokopali. ali tragika smrti je občinstvo vendar razumelo in jo je ob žalnih zvokih domače gasilne godbe sprejelo k njenemu prežgdnemu grobu.

* **Institut za zdravljenje z radijem.** V Zagrebu se ureja moderen institut za zdravljenje raka z radijem. Institut je v zvezi s kliniko za ginekologijo v Petrovi ulici v novem poslojnu in bo snadal v vrsto institutov zagrebške medicinske fakultete. Otvorjen bo sredi junija. Razpolagal bo s 452 miligrami radija, kar predstavlja vrednost 2.000.000 Din.

* **Snez v Dalmaciji.** Kakor javljajo iz Splita, je v zadnjih dneh tudi v Dalmaciji nastopilo hladno vreme. V okolici Vrljke je v noči od četrtka na petek snežilo in so bili vsi okoliški hribi pokriti s precejšnjo plastjo snega.

* **Planinskega orla** je dobil v past g. nadzodar Fr. Šapul v lovišči grofa g. Vincenca Thurna v Črni pri Prevaljah. Krasni eksplanar bo nagačil g. Josip Patjler, znani preparator v Pekrah pri Limbušu.

* **V Semicu** bo 30. t. m. ob 12. prodan glasovir, ki je še dobro ohranjen.

* **Poskusen vlom v Savinjski dolini.** Preteklo sredo zvečer so obiskali vlomilci znano Sribarjevo restavracijo pri Šentpetrski postaji. Poplili so vse vino kar ga je bilo v gostilniški sobi in povečerali svinjino, ki ni bila namenjena njim, temveč spodobnim gostom. Ko so se tako podprli za prvo silo, so skušali nasilno udreti skozi zaprta vrata v rodbinsko spalnico, pa jih je preprečil g. Sribar. Dobrisli so jo kar skozi okno Domnevoja, da so se vlomilci skrili v posebni sobi, ki so jo isti dan očistili in ni bil na vrhu nihče v njej. Poleg škode so vili Sribarjevi tudi mnogo strahu, ker je videli, da so vlomilke tolpe začele kar na debelo pobijati. Za vlomilce skrbno poizveduje šentpetersko orožništvo in jim je menda že na sledu.

* **Smrten padec iz četrtega nadstropja.** Na Sušaku je 26 letna služkinja Ivana Pizuličeva, ko je pri oknu stepala preproge, padla iz četrtega nadstropja na ulico. Pri padcu si je zlomila hrbtenico in razbila lobanjo. Ostala je na mestu mrtva.

* **Električni tok ga je usmrtil.** Iz Laškega nam pišejo: V drobnodolskem rudniku pri Laškem se je smrtno onesrečil 24-letni Uličnik Jernej iz Tevč. Ubil ga je električni tok. Prepeljali so ga z avtomobilom v Laško in poklicali zdravnika dr. Fleissaa, ki je po brezuspešnih reševalnih poizkusih mogel le ugotoviti onesrečenčev smrt.

* **Bik ga je nevarno poškodoval.** Iz Guštana nam pišejo: Pri posestniku g. Ravnjaku v Koljah se je pripetila nenavadna nesreča. Gospodar se je namenil, da letos popravi hlev. Dogovoril se je z zidarskim mojstrom g. Hvalcem zaradi popravila. Zidar je prišel, da si ogleda hlev, v katerega je stopil brez gospodarja, meril in si zapisoval posamezne dimenzije. Ko je prišel do k jaslin prikljenega bika, ki je precej divji, ga je ta s rogovi vrgel v jasli pred sebe, skočil na njega in ga s sprednjima nogama in z glavo preobračal po jasilih. Podivjana žival je pri tem močno bolila, kar je opozorilo domačega gospodarja, da se je moral v hlevu zgoditi nekaj izrednega. Hitro je stopil v hlev in rešil moža sigurne smrti. Ponesrečenca, ki tma močno poškodovan prsi koš, nekaj reber zlomljenih in hude notranje poškodbe, so prepeljali z reševalnim avtom v slovenskogrško bolnico. — Čepenje zoper koze bo za Guštana 2. maja, Kolje 3. maja, Tolsti vrh pa 4. maja. — Pevsko in godbeno društvo priredilo 3. maja igro s petjem »Čevljar barone«.

* **Kino Rdečega križa** bo moral zaradi premalega zanimanja najbrž prenehati s predvajanja klub temu, da igra samo ob sobotah in nedeljah. Ohranimo si s poseti še edino razvedrilo!

* **Interesanten način razsvetljave.** Na Dunaju živi akademski slikar Hans Hollster, ki se mnogo bavi tudi s kemijo in fiziko ter ima vedno nove ideje ki ga dovedejo do raznih zanimivih razkritij in tudi iznajdb. Njegov najnovejši uspeh je bonco-figura, pobarvana z neko čudno barvo, ki absorbira solnčno in tudi drugo svetlobo ter jo zopet oddaja v temi. Ta figura lahko še tako dolgo stoji v temi, pa bo vedno žarela in lepi in čisti svetlobi. Ta iznajdba ni za luksuz ali igračo, marveč se da tudi praktično dobro uporabiti. Služi lahko za nočni kažipot na cestah, za razsvetljavo hišnih števk in napisov, za razsvetljavo kleti in drugih temnih prostorov, za ure budilke in tudi za svetlobno reklamo. Slikar se bo še intenzivno bavil s temi svetlobnimi barvami, potem bo pa gotovo spet prišel na kako novo idejo.

* **Ovomaltina na zagrebškem zboru.** Ovomaltina je splošno znana, ni pa znano, kako je sestavljena in katere prednosti vse ima. Zaradi tega obišče paviljon Ovomaltine na levi strani vhoda v zagrebški zbor da poskusite ta izdelek, da spoznate vse leto kot topla ali hladna pijača ter zavzajajo enako radi otroci in odrasli. Otroci zaradi tega, ker je za njih slaščica, odrasli pa zaradi izvrstnega okusa. Ovomaltina vpliva ugodno na človeški organizem ter krepi njegovo delavno in odporno moč. To izvrstno sredstvo se lahko uživa vso leto kot topla ali hladna pijača ter predstavlja najboljši zajutrek ali južino, ker daje telesu mnogo hranljivih snovi. Če obiščete zagrebški velesejem ali zbor, ne zamudite obiskati paviljona Ovomaltine.

Oblečemo Vas
od nog do glave
za mal denar
Tudi na obroke!
A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

* **Pol kilograma nepotrebne snovi v dnevni hrani.** V nekem medicinskem strokovnem listu je bila nedavno zanimiva razprava o prebavi. Naš organizem ne porablja vseh sestavin hrane. V hrani je mnogo neprebavljivega ter se vse to v črevesju razkaja. Da nastane vreme ali pa celo strupeni plini. Že iz zdravstvenega pogleda je zelo važno, da se ta balast, čigar težina znaša pri odraslih okrog pol kilograma, čimprej odstrani. Če se zapirajo čreva, uporabljajo zdravniki in klinike najčiste znanstvene Artin-dražee. Dva komada tega sredstva zadostujeta, da je drugo jutro normalna izpraznitev čreves brez vsakih bolečin. Kdor je samo enkrat poskusil Artin, ne bo nikdar več rabil drugih sredstev.

* **Nagrobne spomenike** v najmodernejših oblikah vam nudi najceneje kamnoseško - kiparsko podjetje Franjo Kunovar, pokopališče Sv. Križ, Ljubljana.

* **Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod tračo 2-III.**

ITO zobna pasta najboljša!

* **Obleke in klobuke** kemično čist, barva, pliša in lika tovarna G. Reich.

Iz Ljubljane

— **Ivan Struna 60 let.** V krogu svoje rodbine slavi danes upok. žel. uradnik Ivan Struna 60-letnico rojstva. Naporna železniška služba in težke brige za družino na njem skoraj niso zapustile sledov, tako da uživa sedaj res zadovoljen svojo zaslužno pokojnino v svojem tako zaželenem Tuskulu pri Ponikvah na Dolenjskem, kjer mu je nedaleč tekla tudi zibelka. Z željo, da bi mu usoda naklonila še mnogo zadovoljnih let, mu kličemo tudi mi: Na mnoga leta!

— **Predavanje o Musorgskem.** Vse glasbene kroge in druge interese opozarjamo, da bo jutri ob 20. predaval v pevski dvorani Glasbene Matice v Vegovi ulici univ. prof. Lapšin o slavem ruskem skladatelju Musorgskem in njegovem krogu. Pri predavanju se bo izvajalo tudi nekaj skladb slavnega avtorja Medvedova nam bo zapela par njegovih pesmic, pianist Marijan Lipovšek pa bo zaigral nekaj točk iz njegovega cikla »Slike po razstav«. Predavanje bo izredno zanimivo in je skrbno, da bo tolmачeno tudi na naš jezik. Vstop je prost.

— **Krasna veseloigra »Gospod senator«**, ki je pri večerajšnji premieri izredno dobro uspeła, se ponovi danes ob 20.15 na Šentjakobskem odr. Vstopnice se dobe od pol 20. pri gledališki blagajni, Vabljent!

TEHNIČNI BIRO ARH. IVAN ZUPAN
LJUBLJANA GRADUČE 43. TEL. 2796

— **Nepreklicno zadnjikrat danes ob 11. uri dop. »Submarina«**, ZKD predvaja samo se danes ob 11. v prostorih Elitnega kina Matice krasno filmsko delo ameriške filmske produkcije zvočni film »Propast podmornice S. U. 44« ali »Submarina«. Napeti prizori nam predčujejo grozovito katastrofo, ki se je primela pred nekaj leti v ameriških vodah. Priporočamo film vsakomur v ogled. Cene so zelo nizke.

— **Opozarjamo na premiero Hoffmannovega misterija o življenju in smrti bogatstva Slehnerja**, ki bo drevi ob 20. v opernem gledališču. Po generalki sodeč bo uprizaritve ena najznamenitejših naše drame. Cene so običajne dramske.

— **Ena največjih prireditelj Ljubljanskih srednjih šol** bo koncert dijaškega pevskega zbora in orkestra drž. klasične gimnazije, pomnoženega z nekaterimi gojenkami in gojenici drž. učiteljske, 9. maja ob 20. v veliki dvorani hotela Union.

— **Pogreb pokojne gospe Marice Jeručeve** se bo vršil danes ob 14. iz Celovške ceste 134 na pokopališču k Sv. Križu.

— **Promenadni koncert** godb. 40. pehotnega polka triglavskega danes ob 11. dopoldne v »Zvezdi«. Spored. Čerin: »Naša vojaka«, koračnica; Mozart: uvertura k operi »Titus«; Sedlaček: »Za moje prijatelje, srbske pesmi; Wagner: »Lohengrin«; Čerin: »Solčni dnevi«, pesmi za dobro voljo (nove); Reinhardt: »Zenske oči, valček; Kačer: »Pesem o čudežnem baru«, foxtroj; Fučik: »Gladiatorji«, koračnica. Dirigent višji kapelnik dr. Josip Čerin.

— **Zoissove tovarne v Jeni.** 30. t. m. ob 20. bo predval na tehniki v gradbeni tiskalnici g. inž. Leon Novaki o Zoissovih tiskalnicah (I. del: Postanek in zgodovinski razvoj) Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Akademski klub geodetov v Ljubljani.

— **Kolo jugoslovenskih sester** se iskreno zahvaljuje tvrdki Agnola za podarjeno pisalo mizo.

— **Občni zbor Znanstvenega društva za humanistične vede** v Ljubljani bo v društvenih prostorih (Narodni dom) 10. maja ob 11. dopoldne.

hity
d. z. o. z.
LJUBLJANA
POMLADANSKE NOVOSTI

še nekaj srečk
državne razredne loterije na razpolago.
MENJALNICA
Reicher & Turk
Prešernova ulica 5930

OPATIJA (Abbazia)

Iepa pomlad na Adriji

Regina hotel Stefanie,

carine prosta cona. Reducirane cene. 150 sob in apartmajev. Zdravilišna godba in hišni orkester. Golf. Od maja dalje kopalna sezona. 141a (Pod enakim vodstvom PALACE-hotel.)

E. Kunz

Iz škofje Loke

šl. — Gradbena sezona v škofji Loki bo v letošnjem letu izredno živahna. Največja dela se obetajo na vojaškem zemljišču, kjer se bodo gradili štirje veliki, moderno urejeni objekti. Dela so oddana ljubljanskim strokovnjakom. V neposredni bližini vojašnice si zgrade stanovanjske stavbe lastnik fotografskega ateljeja Avgust Blaznik, brivski mojster Oblak Valentin in urar Kamenitnik postavil strojni elektrarne g. Krmelj Janez. Hiša čevljarkega mojstra Ivana Bohinca istotam je pod streho in ometana; prav tako je prekrita lepa, nova enonadstropna stavba g. Franca Robleka, sedaj čevljarkega mojstra v Klobovsoli ulici. Trgovka Zihlerova Angela si postavi nasproti Stenarijem trgovskim svrhom ustrezajočo enonadstropno stavbo. Gradil bo škofojloški stavbenik Ivan Ogrin. V Vincarjih si gradi stanovanjsko hišo lovski čuvaj Vidervol Janez; svojo streho si postavi vrhu preferenčarskih stopnic zasebnica Škrjčeva Angela. Za prodajo papirskih potrebščin postavi gostilničarka Ivana Guzeljeva primeren lokal ob svoji hiši v Kapucinskiem predmestju. Ob koncu Spodnjega trga podira ogelno zastarelo stavbo mesarski podjetnik Hafner Matevž. Na prostoru se zgradi lična stanovanjska hiša z obratnimi prostori v pritličju. Po polnoma renovirani bo v Nunki ulici ogelna stavba trgovca Thalerja Rafaela, ki si na ogrodju sedanje hiše uredi v pritličju poslovne lokale in v prvem nadstropju stanovanj. Mlinar Porenta Ivan je povsem prenovil bivšo Gašperšičevo hišo v Karlovski ulici. Mizar Jamnik Jožef preureja z graditvijo visoke betonske škarpe ob Selščici svoje gospodarske prostore. Tod adaptira tudi mlinar Košir Josip. Lastnik parne pekarnice Žužek Viktor postavlja lično cementno ogrado vrtni parceli v Novem predmestju. Vsa navedena dela bodo končana letos. Kulminacija vsega gradbenega napredka bo seveda dograditev šole, ki mora biti po pogodbi do 15. avgusta gotova.

Iz Kranja

r. — Finžgarjeva proslava. — V četrtek zvečer je Gledališki oder vprizoril v proslavo šestdesetletnice pisatelja F. S. Finžgarja »Divjega lovca«. Prof. Kolar Janez je pred pričetkom jednatno podal slavljencev življenjepis. Člani odra so z veliko ljubeznijo podali igre, vse glavne vloge so bile v dobrih rokah. Predstava se ponovi danes ob pol 17. uri na kar opozarjamo zlasti vse zunanje goste.

r. — Ljudsko štetje. Popisovalci Kranja, ki je bil razdeljen na 21 popisnih krogov, so zaključili delo. Našteli so 4201 osebo in to 3843 Jugoslovencev, tujih državljanov pa 358. Kakor povsod drugod tvorijo tudi pri nas večino nežni spol, 205 žensk je več. Po veri je 4075 rim. katoliške, 26 pravoslavni, 32 evangeličanov, 15 židov in 53 ljudi brez konfesije. Slovenski govori 3919 oseb, srbohrvatski 57, 86 pa nemški.

r. — Licencovanje bikov ob 8. maja na živinskem trgu v Kranju za naslednje obdobje: Kranj, Hrastje, Strazisce, Sv. Jošt, Naklo in Predosje. Prignati je vse bika, ki so nad 15 mesecev stare, torej tudi one, ki so bili lani ali se pri licenciranju. Razdelile se bodo lepe nagrade.

r. — Tečaj za rejce bikov in merjascev v Kranju se je vršil v Kranju v Ljudskem domu v ponedeljek 27. t. m. od 9. do 11. in od 13. do 15. Tečaj je velikega pomena za zboljšanje naše živinoreje in svinjoreje. Vsak uviden brikorec, pa tudi vsaka gospodinja, ki redi merjasce, bi se ga morala udeležiti!

Z Jesenic

s. — Naš agilni Sokol priredi v soboto 2. maja ob 20. telovadno akademijo s sodelovanjem društvenega pevskega okteta in salonskega orkestra. Vsi oddelki se za ta nastop marljivo pripravljajo. Pridite! Zveze z vlaki so zelo ugodne, na kar opozarjamo članstvo sosednih bratskih društev.

s. — »Poročni carske garde«, romantični zvočni vefilim predvaja kino Radio v soboto 25. t. m. ob 20. in nedeljo, 26. t. m. pa ob 15. uri, 17. in 20. uri.

s. — Težave jeseniške kanalizacije. Ker se je po Jesenicah splošno kritizirala jeseniška kanalizacija in se je kritika raznesla tudi v liste, je bivši tehnični referent jeseniškega mesta g. inž. Josip Pavlin podal na seji občinskega zastopstva naslednje poročilo: Cestna kanalizacija, ki je pravilno zasnovana in so kanali zadostno dimenzionirani, bo le tedaj brezhibno funkcionirala, če se uredi hudourniki in razni večji dotoki vode s pobočja hriba Mirce in se pravilno zavaruje njihov dostop v cestne kanale. Na to potrebo se je že v času gradnje cestne kanalizacije opozarjalo in so se ta dodatna dela nujno pripravljala, ker sicer ne bo mogoče preprečiti, da ne bi ob priliki večjih nalivov donasala voda s tega pobočja tudi grob kamenit material in razno nesnago v kanale. Nujno potrebno pa bo tudi, da se čimprej reši vprašanje glede vseh potreb.

V nedeljo 26. t. m. ob 16.30

igrišče Ilirije

NOGOMETNA TEKMA

Gradjanski : Ilirija

(Zagreb)

Ob 15. prvenstvena tekma

Grafika : Svoboda

Ob vsakem vremenu.

Vsakovratno ure, zlatnina in srebrnina po nizki ceni pri

L. VILHAR, urar

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 36

Martin Radovan — 80-letnik

Danes praznuje dobrodušni Martin Radovan, čevljarji mojster v Ljubljani, v krogu svoje številne obitelji 80letnico rojstva. Te dni mu mineva tudi 45 let, odkar je postal samostojni mojster v svoji obrti. Usoda mu je — čilemu in zdravemu — naklonila naenkrat dva jubileja, ki sta med boji redkimi.

Jubilant je po rodu Dolenjec, vendar pa je že kot mlad fant zapustil dom in se preselil v Ljubljano, kjer si je s trdom svojih rok kmalu osvojil lastno delavnico in obenem zaslovel tudi kot mojster med mojstri. V skrb za številno družino in vsakdanji kruh so mu zadovoljnemu minevala leta in še danes ne ve prav povedati, kdaj se jih je izpolnilo osmih po deset.

V časih narodnega preporoda v Ljubljani se je vedno delavni Radovan navzel narodnega in naprednega duha. Kmalu ga vidimo povsod, kjer je bilo treba reči odločno besedo za našo stvar. Tak je ostal vedno; v letih ogorčenosti dob za napredno Ljubljano je bil Radovan vedno na nogah in nobena žrtev mu ni bila prevelika, če je vedel, da gre za narod. Pri tem ni nikoli iskal lastnih koristi ali osebne hvale. Razumljivo je, da tak moč ni ostal izven vrst v narodnih društvih; posebno pri sru

nih ukrepov v svrhu zavarovanja vsega pobočja hriba Mirce, ki je izredno nevaren teren zaradi svoje posebne strukture in raznih vodnih tokov. Zabrati je predvsem vsak nadaljnji golosek na tem pobočju, spravljanje lesa pa naj se ne vrši po zemskih drčah, ampak samo po snegu. Zabrati je vsako pašo na tem mestu kakor tudi izpeljavo novih potov in je skrbeti za odvajanje kolovozov in potov in izvesti je čimprej vsa nadaljna utrjevalna dela. Kolikor znano se banka uprava resno bavi s tem vprašanjem. Občinski odbor je sklenil, da bo čimprej izvršil v spodnjem delu tega pobočja potrebna dela glede ureditve vodnih tokov, odnosno zavarovanja njih dostopov v cestne kanale. V tem smislu je občinski odbor dal g. županu in projektantu potrebna navodila in pooblastila.

Iz Tržiča

č. — Denuncijanstvo je pri nas silno razvito. Anonimne ovadbe romajo na vsa mesta oblastva. V njih se blatijo odlični prosvetni delavci, da so taki ali taki, zaradi česar se oblastva pozivajo, da napravijo red. Oblastva imajo s takimi ovadbami precej dela. Naj bi poiskala nepridiprave in jih pozvala na odgovor. Najlepše pri tem je, da se najdejo take propalnice, ki podpisajo ovadbo kot »Bodoči Sokolci« in podobno. Jasno je, da hočejo s tem samo spolski pokret oblatiti.

č. — Občni zbor podružnice Sadržskega in vrtnarskega društva za Tržič in okolice bo danes ob 15. v osnovni šoli v Lomu nad Tržičem. Na občnem zboru bo predaval tajnik osrednjega odbora g. Skulj o tem, kakaj nap se sadno drevje goji v višinskih legah naše Gorenjske. Pridite!

Iz Trbovelj

t. — Prvo predavanje Kolašč ob v nedeljo 26. t. m. ob 16. in Vodenški šoli. Vabljeni žene in dekleta!

t. — Promenadni koncert priredi delavska godba v slučaju lepega vremena v nedeljo 26. t. m. ob 16. uri na trgu Trbovlje II.

t. — Kino Sokol bo predvajal danes ob 4. in 8. uri film »Alibi«, drama iz zločinskega podzemlja, in film »Lulu« (žena temne preteklosti).

t. — Šahovski klub. V sredo je imel šahovski klub »Trbovlje« v Školskem domu občni zbor. Bilo je sklenjeno, da se povabijo vsi ljubitelji lepe igre k pristopu. Lokal in šahovnice so vedno na razpolago v gostilniški sobi. Vabljeni so tudi začetniki, poučevalo se bo brezplačno. V maju bo naš klub posetil prvak dijaškega šahovskega kluba iz Maribora, ki bo imel predavanje in odigral z domačimi šahisti simultanko.

t. — Lovski blagor. Prvega divjega petelina je ustrelil v naših revirjih muraturant g. Günter Drole, sin rudniškega ravatelja v Hrastniku. — Od merodajne strani smo dobili pojasnilo, da so vesti o krizi v zavarovalni družbi SLD, ki jih je iznesel neki dnevnik, netočne.

t. — Moralna pokvarjenost mladine. »Slovenec« toži nad moralno pokvarjenostjo naše mladine in zvrča krivdo predvsem na oba kina, plesne prireditve, popivanje itd. Vse bi bilo v redu, ako bi pri tem s prstom ne pokazal na dve drugo prosvetni društvi, ki nekaterim gospodom niso prav nič pri sru in ker govori tudi o rodoljubnih frazah, misli pri tem v prvi vrsti Sokola. Podjetje kina »Sokole« gleda samo na to, da predvaja v čim večji meri filme, ki morali niso v kvar. Gotovo je, da vsi filmi niso primerni za mladino, zato pa predvaja posebne filme za mladino. Ako pa se le zgobera, da se kak navihane vtihotapi tudi k predstavici, ki ni namenjena mladini, je pa to gotovo proti volji podjetja. Saj so se še k misijonskim pridigam, ki so bile namenjene samo zakonskim ženam in možem, vtihotapili tudi taki, katerim te pridige niso bile namenjene, pri tem pa nikomur ne pade v glavo, da bi valil krivdo na cerkveno upravo. Kar se pa tiče plesa in popivanja, prijatelji, roko na srce! Pije in pleše se tudi v Društvenem domu, kjer imajo odlično besedo gg. duhovniki. Gospodje, ne bodimo licemerji! Ne iščimo pezdrija v očesu drugega, ako imamo v svojem brnu! Vse prav ni tu in ne tam. Vsak v svojem krogu skrbimo za dvig morale, pa bo bolje. Kar se tiče »rodoljubnih fraze« bi bili zadovoljni, ako bi slišali kdaj tudi druge vsaj nekaj — rodoljubnih fraz.

so mu bila pevska društva (Slavec, Ljubljanski Zvon itd.), ki jim je bil vedno zvest pristaja in dober podpornik.

V duhu, ki ga je vedno navdajal, je vzgojil tudi svoje otroke, med njimi tri sinove, ki so bili vedno in povsod odlični narodni delavci. Kljub mnogim težkim uram, ki jih je moral doživeti v dolgi dobi 80 let, je še vedno svež in podjeten in tudi danes se v Ljubljani ne zgodi ničesar, kar bi Martina Radovana ne zanimalo tako kot lastni dom. Z željo, da bi učakal še mnogo vedrih dni, mu želimo tudi mi:

Se na mnoga leta!

Iz Zagorja

z. — Umetna kritika. Po raznih občanih litijskega okraja imajo hišni posestniki lične nove tablice hišnih števk z označbo kraja v slovenskem jeziku. Samo Zagorje se ni sledilo drugim vsem. Občinstvo upravičeno kritizira, da se na hišah blišče po leg hišnih števk in Zagorja še vedno »Sagor«. Upamo, da občina ta nedostatek kmalu odstrani.

z. — Znano Müllerjevo gostilo je prevzel mesar in izdelovatelj klobas, g. Polde Dolanc, ki ima tudi v najemu Krizmančev mesarijo v Zagorju. Več v današnjem oglašju.

z. — Delo zlikovcev. V Toplicah že dalje časa opazujejo, da neki zlikovci obmetujejo občestne žarnice s kamenjem ter povzročajo občini veliko škodo. Orožništvo prosimo, da posveti tem škodljivcem primerno pažnjo. Vodstvo osnovne šole pa prosimo, da posvari in opozori mladino na kazenske posledice takega dejanja.

Iz Novega mesta

n. — Na šestanku dolenjskih vinogradnikov se je v ponedeljek sestavil provizorski odbor za osnutek vinarke zadruge v Novem mestu pod načelstvom župana smihelstopiske občine, ki ima nalogo, da sestavi pravila ter jih predloži pri ustanovitvenem občnem zboru, ki bo v juniju.

n. — Nesreča motociklista. V petek okrog 15. se je pripeljal iz lukenske elektrarne po ljubljanski cesti elekrotehnik 21letni Viljem Sedej. Ko je prišel z vozilom nasproti poslopja žel. gradbene sekcije, se je hotel umakniti nekemu vozniku, na opozorje klh pa je izgubil nad vozilom oblast in kolo je zadelo v bližnje kostanjevo drevo. Sedej je priletel z desno stranjo glave v deblo, da se je nezavestno zrušil na tla. Prvo pomoč mu je nudil akademik g. Fr. Zupan, ki je nesrečnega pobral in ga zbrzdil k zavesti. Sedeja so prepeljali domov.

n. — Premovanje bikov se je vršilo v pekteh na sejmšču. Pripeljanih je bilo 17 bikov montafoncev in je dosegel največ točk (30) bik Apis od kmetijske šole na Grnu, ki je tehtal 930 kg.

Novi Opelovi avtomobili

Hodiš po cesti, mimo živine avto, pridvi avto, prihrumi težko naložen tovorni avtomobil. Zivljenje hiti svojo pot in nastala je doba, ki ji daje pečat tehnika motorja.

Na evropskem avtomobilskem trgu se se nedavno pojavili novi tipi izredno fino, a obenem solidno in močno grajenih vozov znamke »Opel«, ki pa imajo s prejšnjimi izdelki skupno samo še ime. Odkar je prevzela Opelove tovarne v Rüsselsheimu v Nemčiji ameriška družba General Motors, je tam znova oživela ena največjih evropskih avtomobilskih tovarn. Na podlagi bogatih izkušenj pri gradnji vozov v milijonih, so se produkcijske metode vedno izpopolnjevale. Rezultat tega je popolna reorganizacija obrata tako v trgovskem kakor tudi tehničnem pogledu.

Kdor pa bi menil, da je s produkcijskim stališčem tudi »rodut sam preurejen na ameriški način, je v zmoti. Kakor hitro pogleda novi Opelov »Cordilland« voz modela 1931, uvidi, da je to vseskozi evropsko vozilo, grajeno po evropskih strokovnjakih, prilagodljivo našemu terenu in našim cestam ter prilikam, samo da je izboljšano v posameznih delih in v komfortu po ameriški. Pri vsem tem je cena novejemu vozu, ki porabi na 100 km vožnje samo 9 l bencina, naravnost smešno nizka in stane posamezen voz: coupé s karoserijo 4 sedežev in solnčni branilec, ki je premakljiv — 59.000 Din. Sedan de Luxe z enako streho proti solncu takisto 59.000, Cabriolet, dvosedezni voz, primeren za trgovske potnike, pa 55.000 in Sedan, ki je zlasti pripravljen za slabe in vijugaste ceste v hribovitih terenu, 57.000 Din.

General Motors ima svojo stalno razstavo v Ljubljani v Tavčarjevi ulici 77, ki jo že zdaj pri otvoritvi posejajo številni interesi, ki hočejo nove elegantne, a pri tem praktične, brze in trdne ter cenene vozove.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

u. — Kurban-Bajram, Ljubljanski vojaški

inim g. Ahmedašević naznanja, da se začne v torek 28. t. m. največji muslimanski praznik Bajram, ki traja 4 dni. Na ta dan potuje na stotisoče muslimanov v svesta mesta Meko in Medino, kjer molijo v starodavnem svetišču Kaba. Naši državni uslužbenci muslimani imajo prosto v teh praznikih. Bajramske molitve bo daroval imam v torek jutraj ob 5.30 v posebno urejenih prostorih v vojašnici kralja Petra na Domobranski cesti za vojaške muslimanske vere. Tudi muslimani civilisti, ki bivaajo v Ljubljani, imajo pristop k tej službi božji.

u. — Turistovski klub »Skalac«. Letošnji redni občni zbor bo v torek 12. maja ob 20. v damski sobi kavarnе »Emone«.

u. — Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani je razposlalo članom poštne polarnice s prošnjo, da poravnajo članarino. Oni, ki bi polarnice ne prejeli, kakor tudi oni, ki želijo na novo pristopiti, naj se blagovoljno obrniti ustmeno ali pismeno na naslov: Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani, Poljanska cesta 59 (živilozdravnik g. Rebernak). Tam dobijo člani tudi vse strokovne nasvete.

u. — VII. redni občni zbor Zveze dušernih delavcev v Sloveniji bo v ponedeljek, 11. maja ob 17. v prostorih Slovenske Matice, Kongresni trg 7-1. Dnevni red: Citanje zapisnika zadnjega zbora, poročilo odbora in poročilo o kongresu v Londonu in o seji uprave (v Parizu) in nadzorstva, volitve in slučajnosti.

u. — Tombola. Osrednje društvo nižjih poštah in telegrafskih uslužbencev prireditelj 3. maja VIII. veliko javno dobrodelno tombolo. Obsegala bo 10 glavnih dobikov, ki so razstavljeni v trgovinah »Elite«, F. L. Urbanec in I. C. Mayer. Poleg teh je še mnogo manjših dobikov. Tablice so po 2 Din, prodajo jih vsi pisarniški in trafike.

u. — Ant. Stenil opozarja radi gradbenih del v Selenburgovi ulici svoje cenj, odjemalce, naj odloži naročila telefončno, da se jim blago dostavi na dom. Telefon 2262.

u. — Občnina Moste poziva vse, ki niso bili vpisani pri ljudskem štetju, da se čimprej zgledajo v občinski pisarni.

u. — Odbor za olesanje Ljubljane s cvetlicami je imel v četrtek sejo. Za predsednika je bil izvoljen nadzornik gosp. Josip Strekelj, za tajnika pa g. Ante Gaber. Odbor bo v kratkem objavil naslove, kjer se dobe zabojke za cvetlice najceneje, obenem pa tudi, kake cvetlice so najprimernejše za okrasitev oken in balkonov. V ta namen priredi podružnica Sadržskega in vrtnarskega društva v kratkem predavanje, na katerem bo nadzornik g. Strekelj demonstriral že posajene zabojke in opisal, kako je treba gojiti rastline. Predsednik Zadruge poklicnih vrtnarjev g. Ivan Šimene je sporočil, da so vrtnarji uvedli za zabojke metrski sistem, cvetlice pa razdelili v tri kategorije, ki bodo imele enotne cene. Vrtnarji so cene za okrasitev oken in balkonov posebno znižali, tako da bo tudi manj premožnim slojem omogočena nabava cvetlic. Z dne 26. maja odbor opozarja, naj se občinstvo pripravi tudi na materski dan, ki bo 10. maja, da bo lahko vsako dete razveselilo svojo mamico s cvetličami in da ne bo tudi noben materski grob brez cvetja.

u. — Obnovljena avtomobilska zveza Ljubljana-Sušak. Kakor lani, je znano avtomobilsko podjetje A. Pečnikarja tudi letos pomlad izpostavilo avtomobilsko zvezo Ljubljana-Sušakom. AvtoBUS odhaja dnevno iz Ljubljane ob 5. jutraj izpred hotela Mikliš in dospe na Sušak okrog 11. dopoldne. S Sušaka odhaja zopet ob 5. in pride v Ljubljano nazaj okrog 21. AvtoBUSna vožnja po naši lepi Dolenjski in dalje proti bregovom sinjega Jadrana je nad vse zanimiva in tudi mnogo užitek.

u. — Rezultat ljudskega štetja na Ježici je pokazal, da je občina v primeri z l. 1921 narasla za več nego 1000 duš. Občina Ježica, pod katero spadajo vasi Ježica, Kleče, Savlje, Mala vas, Stožice, Tomačevci in Jarše, šteje 3189 prebivalcev, od teh 1545 moških in 1644 žensk. Od teh je 3070 domaćinov in 119 tujih državljanov, in sicer 99 Italijanov, 9 Nemcev, 5 Rusov, 3 Čehoslovaki in 3 Avstrijci. Po veroizpovedi je 3188 katolikov in 1 pravoslavčen. Za slovenski materin jezik se je priznalo 3180 oseb, za nemški pa 3.

u. — Razširjenje ceste pri Zvezdi. Kongresni trg pred Nunkim samostanom bo treba zaradi dvojnih tirov cestne železnice dokaj razširiti in sicer na rovaš Zvezde. Včeraj se so pričeli delavci Stavbne družbe podirati občestno ozrajo, ki je stala več metrov ven od smeri stavbne črte Selenburgove ulice.

u. — Regulacijska dela na Ljubljani. Z regulacijskimi deli v Ljubljani so pričeli že pred tedni, vendar zaenkrat še niso kaj napredovala. Najzibavnejše je ob Grudnovem nabrežju pa tudi na desni strani, kjer odkopavajo zemljo, da prično nato s podaljšanjem obrežnega zidu, ki sega zaenkrat šele do mesta vzporedno z Blaskovovo tiskarno na eni, na drugi strani pa tudi približno enako daleč. Na Grudnovem nabrežju ogromni supi gramoza, v bližini, kjer grade zatvornico, pa bo zgrajena vudi velika lopa za čemati. Dela pri zatvornici napredujejo precej počasi, vendar je tam okrog vedno dosti rodovodnih delavcev, ki naletavajo sproti na precej hude ovire.

u. — Nove stavbe in adaptacije. V Stareti ulici, ki veže Jeranovo ulico s Cesto na Loko, je v surovem stanju dozidana in pokrita Martinčeva hiša z visokim pritličjem in s podstrešnim stanovanjem. Franc in Rudolf Klencem bosta bližnja sosed. Betonsko temeljno delo je že gotovo, prav tako tudi del zidu iz obdelanega kamna. Hiša bo gotova v avgustu. V Stareti ulici je postavila lično ograjo ob svotem poslopju Prva slovenska delavska zadruga. V Gorunovi ulici kopljejo delavci tla za enonadstropno hišo, ki si jo postavi ravnatelj tobačne tovarne g. Ivo Tomc. V Dobrovi ulici ob Gradaščici na Mirju so pričeli z deli za Čemažarjevo hišo. Ta bo pomakljena nekoliko s ceste, tako da bo stala v isti stavbni črti kakor nekdanja Podkrajškova vila.

u. — Stavbne parcele na Viču. Zaradi graditve tramvajske proge so stavbne parcele ob Tržaški cesti pa tudi v Rožni dolini in

na Viču v cenah močno poskočile. Na važnih prometnih točkah cenijo kvadratni meter že 80 Din, dočim se je svet prej prodajal po 30 do 40 Din. Ko bo izvršena kanalizacija in se popravilo ceste bo Rožna dolina z Vičem vred gotovo eno najlepših predmestij. Enako je tudi s parcelami v Šiški in dalje proti St. Vidu. Tudi tam so posestniki njih ob cesti pa tudi ob železniški progi po večini parcelirali in je na prodaj več stavbišč, seveda ne tako pocent kakor nekoč. Nedavno je bila prodana neka manjša parcela v St. Vidu, kjer je zgradil lastnik hišo za trgovino, kvadratni meter po 150 Din.

u. — Zobozdravnik dr. Tavčar, Gledališka ul. 4 zopet redno ordinira.

u. — Ves svet pije in hvali neprekosljivo aromo brazilske kave, zato poskusite tudi vi. Dobij se v trgovini Jugobrazil, Selenburgova 7.

u. — Gumi-klinika Goršič, Dunajska cesta 9. popravlja z najmodernejšimi stroji pnevmatike, galoše, snežne čevlje in podobno.

u. — Pri »Berkoc, Egger, »Melac« dobite »Panc«.

u. — Iz starih slik prenaredi in poveča umetniško Bešter Velican, Aleksandrova cesta 5. Ogledje si izlozbe!

Iz Maribora

a. — Iz gledališča. Danes ob 15. bo otroška predstava pravljicne igre »Začarana žaba«, zvečer ob 20. pa se bo ponovila zabavna in duhovita družinska komedija »Leseeni konji« zadnjič v sezoni, po znižanih cenah. — Marica Lubejeva bo gostovala kot Silva v »Čardaški knežini« v torek 28. t. m. Vsekakor bo gostovanje priljublene subrete zelo zanimivo in bo gotovo napolnilo gledališče. Rezervirajte pravočasno vstopnice.

a. — Slovesna otvoritev in blagoslovitev velikega mostu pri Zgornjem Dupletu se bo vršila ob vsakem vremenu v nedeljo 17. maja. Ob desetih dopoldne bo na desnem bregu Drave svečani sprejem gostov, nato blagoslovitev mostu, sv. maša na mostu in pridiga. Po blagoslovitvi govor podnacionalnega sreskega cestnega odbora g. Žebota o zgodovini mostu ter nagovori zastopnika vlade in korporacij. Na velikem travniku tik mostu bo velika narodna veselica. Sodelujejo pevska društva in godba. Na slavnostnem prostoru bo preskrbljeno za jedila in piščalo ter vsakovrstna razvedrila. Vstopnine ni. Iz Maribora (izpred Velike kavarne) bodo ob 8. ure naprej ves dan vozili mestni avtobusi do mostu in nazaj.

a. — V komisijo za pregled učnih načrtov in programov, ki bo pričela zasedati dne 4. maja v ministrstvu prosvete v Beogradu ter bo izdelala vse uredbe in pravilnike, ki so predvideni v novem zakonu za učiteljska, je pozvan iz Dravske banovine ravnatelj ženskega učiteljskega v Mariboru g. Fr. Kadumec.

a. — Ljudska univerza. Predavanje v ponedeljek odpade. V sredo, 29. t. m. bo predaval g. Bučar iz Ljubljane ob 8. zvečer v dvorani kina Apola o lužiških Srbih v preteklosti in sedanjosti z mnogimi skioptičnimi slikami. Predavanje je tudi v zvezi s Trstenjakovo razstavo.

a. — Pouk v dramatični šoli, ki je moral prošlo nedeljo zaradi gostovanja v Konjicah odpasti, bo zopet redno danes ob 9. do 13. I. Kovič.

a. — Kino predstave. Gralski kino: od danes dalje do vključno torka nemški govoreči in zvočni vefilim »20.000 milj pod morjem«. — Union kino: od danes naprej 100% govoreči in zvočni nemški vefilim »Arianas«.

a. — Prebivalstvo mariborskih okoliških občin. Občina Tezno število po pravkar dovršenem ljudskem štetju 1675 prebivalcev (796 moških in 879 žensk). Naraslo je v zadnjih 10. letih za 600 duš. — Občina Radvanje ima 2006 prebivalcev (1004 moških in 1002 žensk). Po narodnosti je 1960 Slovencev, 41 Nemcev, 1 Madžar in 4 drugih narodnosti. Število Nemcev je od zadnjega ljudskega štetja močno padlo. — Občina Kosaški ima 2253 prebivalcev (1085 moških in 1168 žensk). Po veri je 2228 katolikov, 12 pravoslavni in 13 evangeličanov. Nemcev je 76, tujih državljanov 95, in ostali so Slovenci.

a. — Krasnega planinskega orla je vjel v past nadgozdar Fr. Šapul in sicer v lovišču grofa Vinka Thurna v Črni na Koroskem. Izredno lepi eksemplar bo nagačil znani preparator Josip Pajlar v Pekrah pri Lumbušu.

Iz Celja

e. — Na Ljudskem vsenčilišču bo predaval jutri ob 20. g. ravnatelj Gvidon Gomišček o miselnosti evropskih narodov.

X. JUBILEJNI OSIJEŠKI VELESEJMI

2.-14. V. 1931.
Potovanje za polovično ceno

Čestitka kolu jugoslovenskih sester

Ob desetletnici velikega človekoljubnega dela

Ljubljana, 25. aprila. Kolo jugoslovenskih sester praznuje desetletnico obstoja. Dalo nam je v tej dobi mnogo lepih dokazov, kaj vse zmore žensko društvo v prid narodu in posebno še njegovemu naraščanju s samim tihim, a vzajemnim in intenzivnim delovanjem. Kdorkoli je zasledoval prizadevanje naših Kolašic, jih je z veseljem spremljal na tem potu. Če bi hoteli sedaj ob proslavi preštet šteti vse one ure, dneve in tedne, v katerih so Kolašice žrtvovale s tem, da so v mrazu, dežju ali vročini hodile od hiše do hiše in zbirale prispevke za najpobnejše, bi za vsako posamezno Kolašico težko našli primerno nagrado. Kolikokrat pa so jih pri tem človekoljubnem prizadevanju zavrnile tudi brezsrčne čestokrat odurne opazke, dasi Kolašice ničesar ne terjajo zase, temveč vedno le za druge!

Kdo pozna vse matere, ki so bile s težko nabranim denarjem Kolašice rešene najhujše stiske! Kdaj se vprašamo, koliko otrok so Kolašice obule in oblekle, koliko jih razveseljevale v počitnicah na morju ali v gorah, koliko slabotne dece so rešile baš one zopet v življenju. Njim samim naj jim bo v nagrado blaga zavest, da so storile dobro, in ta zavest naj jih vzpodbuja tudi k nadaljnjemu delu. O razvoju Kola jugoslovenskih sester bodo podrobneje izpregovorili po slavnostnem običnem zboru, kjer bo podana najbolj avtentična bilanca. Ob proslavi samo poudarjamo, da šteje Kolo že nad 8 tisoč članic in da ima že 35 podružnic. Ko vemo, da je armada zlatih ženskih src še tako močna in ko poznamo njihov nezlomljivi idealizem, jim k 10-letnici kar kratko in iskreno čestitamo z bodrilom: Na preje!

JOSIP PERNUŠ

oblastno koncesijonirano tesarsko podjetje KRANJ

prevzema po danih kakor tudi po lastnih načrtih vsa v to stroko stavbna spadajoča dela. Solidna in strokovna izvršitev po zmernih cenah.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

5899

Sport

Gradjanski (Zagreb) : Ilirija
Predtekma ob 15. Svoboda : Grafika
(prvenstvena)

Postava Gradjanskega za današnje tekmo v Ljubljani je kompletna in sicer: Mihelič-Bivec, Rajković-Vidrih, Mekić, Gajer-Stanković, Starovešić, Duković, Velimirovič, Kokotović. To moštvo ima vse odlike prvotnega tima: sijajno tehniko, brzino in start, prizemno skupno igranje, prodoren napad z dobrimi streli. Moštvo je danes že popolnoma ustaljeno in fit za predstoječe državne prvenstvene tekme, v katerih upa igrati veliko vlogo, ki bo dostojna tradicija in sijajne preteklosti zagrebških »purgerjev«.

Ilirija je pred mesecem dni podlegla v Zagrebu temu moštvu z 1:4, pri čemer ni dala zadovoljive igre. Njena enajstotna še vedno ni ustajena in vigrana, o njej se ne more še niti približno reči, da je fit za državno prvenstveno tekmo. Posebno za napadalno vrsto ni našla doslej prave rešitve. Danes igra v sestavi Pfeifer, Oman, Kosak, Zitnik, Doberlet, ki je bila preizkušena pri zadnjih treningih. Na domačih tleh ima Ilirija vsekakor več možnosti pokazati se Gradjanskemu nevarni ali enakovredni nasprotnik kot na vročih zagrebških tleh, ki so bila za Ilirijo vedno posebno velik handikap. Vodstvo tekme je poverjeno g. Schnellerju.

O važnosti predtekme Svoboda : Grafika za izid letošnjega lokalnega prvenstva, iz katerega sta izpadla Primorje in Ilirija, smo pisali že večkrat. Prvenstvena tabela I. razreda kaže pred današnje tekmo naslednje stanje:

Svoboda	2	2	0	0	6:1	4	točke
Hermes	3	1	1	1	7:7	3	točke
Grafika	3	0	1	2	5:10	1	točka

Svobodni se nudi danes prilika zagurati si že definitivno prvo mesto, Grafika zopet ima danes zadnje priliko priboriti si z zmago nad danes precej oslabileno Svobodo drugo mesto v tabeli. Ako Svoboda ne doseže obeh točk proti Grafiki, ostane Hermes možnost, da prihodnjo nedeljo nadvlada Svobodo in pride tako v finale za podsavezno prvenstvo proti ISSK Mariboru.

Prvenstvena tekma Svoboda : Grafika se prične ob 15. tekma Ilirija : Gradjanski ob 16.30; vstopnica je skupna za obe tekmi. Obe tekmi se vršita ob vsakem vremenu, pač pa bosta dopoldanski tekmi Jadran : Korotan in Grafika rez. : Svoboda rez. ob deževnem vremenu odpadli, da se ne pokvari teren za popoldanski tekmi.

Davisov pokal

Letošnja svetovna konkurenca za tradicionalno teniško trofejo, Davisov pokal, je privabila med tekmece zastopnike 30 držav, med katerimi ni šteta Francija, ki že od 1. 1927 hrani dragoceno darilo in poseže v borbo šele v finalu. Razen štiriljetnih olimpijci ni na svetu tekmovalca, ki bi vzbujalo toliko zanimanja in tako daleč naokoli. V evropskem pasu se bo udarilo 22 narodov, v severnoameriškem trije, v južnoameriškem pa pet. Ustanovitve posebnega južnoameriškega pasu se je izkazala že v prvem letu za zelo koristno.

Onstran oceana sta najmočnejši Argentina in Amerika; kot zmagovalci obeh ameriških pasov bodo skoraj gotovo proti Evropi (komu, je še zelo dvomljivo) nastopili Američani. Po njihovi odlični formi sodeč se bodo tudi letos dvignili preko najmočnejših igralcev Evrope in izvojevali končni boj za posest Davisovega darila s Francozi. V evropskem pasu sodelujejo naslednje izvenevropske države: Japonska, Egipt in Južna Afrika. Splošno se opaža, da med njimi ni Avstralije, ki si hoče očitno nekoliko opomoči po lanskim napornih bojih. Namesto nje so vsokčili Južni Afričani, ki trčijo že v I. kolu na Nemčijo. Tekme se bodo vršile prve dni maja v Düsseldorfu.

Nemška teniška zveza ima letos težke brige. Razen Moldenhauerja, ki ga je izgubila po tragičnem naključju, se bo morala odrediti tudi Pernu, ki se je pregrešil proti amaterskim načelom in je trenutno suspendiran. Najmočnejši igralec sedaj postavljene ekipe je Landmann. Zdi se, da letos Nemci v tekmah za Davisov pokal ne bodo imeli večje vloge. Če bodo srečno opravili z Afričani, bodo obračunali z njih.

Iščemo za večje tovarniško podjetje

agilnega gospoda

veščega slovenskega in nemškega jezika, istotako inteligentno damo v svrhu reklame propagande proti dobri plači. — Potovanje se vrši z lastnim avtomobilom po Sloveniji.

Ponudbe pod šifro »1000« na oglasni oddelek »Jutra«.

5941

SK Ilirija (nogometna sekcija). Igralci I. skupine se opozarjajo na zadnje službe ne objave v članski knjigi v »Evropi«. — Za danes najavljeni tekmi rezerve in juniorjev odpadeta zaradi tekme z Gradjanskim; za to tekmo je dovoljena igralcem izjemna znižana vstopnina po 1 Din glas som objave v garderobi, ako se izkažejo, da so poravnali tekočo članarino. — Plaivalni treninji bodo do otvoritve letnega kopališča samo ob sredah in sobotah po sledečem redu: Ob 13.45 skoki za gospode, ob 15 plavanje za dame, ob 17. plavanje za gospode, ob 20. waterpolo. Prihodnji rening je v sredo 29. t. m. Zimske kopališče bo v ostalih dneh zaprto, ob nedeljah pa odprto za goste. — Lahkoatletski treninji so ob torkih, četrtkih in sobotah ob 15.30 na klubskem igrišču. Istotam se sprejemajo novi člani.

SK Grafika. Ob pol 10. se pozivajo na igrišče Ilirije Pavlica, Muzlovič, Mekina, Žagar, Mlakar, Juvan, Šorn, Pungačar, Stupica II., Stöhr, Bajc, Siljva. — Ob 14. pa: Zupančič, Kobal, Novak, Bežan, Kmetič, Pallek, Strohmajer, Potrat, Mihelič, Srebotnik, Trobešek.

SK Jadran. Danes ob 8. zjutraj naj bodo na igrišču Ilirije Logar I., Kotar, Zor, Beneditič, Brear, Zadel, Zajc, Kosmač, Kos, Kern, Januš, Jesenko, Kalčić, stranski sodnik Goli, reditelj: Logar II., Arčan, Cemažar, Steiner. Vsi in točno!

SOKOL

Naš napredek 1930

V našem listu smo že večkrat naglasili, da je napravilo Sokolstvo tekmo zadnje ga leta glede števila članstva velik korak naprej. Pomnožilo se je število žup, družtev in čet na preko 900 edinic, naraslo je število članstva vobče, naraščaja in de ce se posebej. Vprašanje pa je, ako se sme smatrati ves ta porast kot posledica nastajanja novih društev, ali so se tudi že poprej obstoječa sokolska društva kaj okrepila. O tem bo vedela povedati mnogo zanimivega v delu nahajajoča se savezna statistika. Vendar pa posnemamo iz glasila našega predništva da se je število telovadcev dvignilo tudi v starejših enotah. Porast telovadcev znaša okrog 4200, telovadk nekaj preko 1300, moškega naraščaja 4600, ženskega 2500, de ce pa skupno 13200.

Vse te številke so prav zanimive in pričajo o razmahu sokolske organizacije. Nastaja pa drugo vprašanje. Po količini se javlja torej vsestranski napredek. Potrebno pa je ugotoviti, ako se je storilo kaj, da se vsi to nanovo pristopilo članstvo in mladinsko maso tudi kakovostno približa in dvigne k ostalim, starejšim društvom. V tem pogledu igra izredno veliko, lahko rečemo najvažnejšo vlogo vprašanje za dostojno število vodnikov za članstvo, naraščajo in dečo telovadbo. Uspehi po sokolskih društvih so v prvi vrsti odvisni od števila dobrih, vsestransko izvežbanih in poiztovalnih prednjakov in voditeljev, ki edini so garancija nepretrganega, vztrajnega dela pri vseh telovadnih oddelkih. Zato moramo najprej obrniti naše poglede glede kakovostnega napredka pri Sokolstvu na vprašanje pomnožitve prednjakov vrst.

V kolikor so na razpolago podatki od župnih načelnikov, ugotavljaja v »Sokolu« savezno načelnštvo, se je vršilo leta 1930. v Jugoslaviji 23 župnih prednjakov, ki jih je obiskovalo 697 članov in 205 članic. Nadalje pa so bili po večjih društvih tudi društveni vaditeljski tečajji s skupno udeležbo 858 moških in 390 ženskih slušateljev. Za vodnike naraščaja so bile 4 šole, za vodnike de ce 15. 1 smučarski kurz ter 3 za lahko atletiko. Ako pristajemo k nim še savezne prednjaške šole, ki še trajajo v Mariboru in Ljubljani, potem dobimo jasen pregled, kaj so storile sokolske enote v tem pogledu. Število nas more zaenkrat zadovoljiti, potrebno pa bo, da se vzdržuje vsako leto najmanj toliko šol in tečajev, ako hočemo doseči višjo stopnjo povprečne izurjenosti našega Sokolstva. Skupna udeležba tečajnikov je bila 1609 moških in 641 žensk. Zanimanje je bilo torej precejšnje. Društvene prednjaške izpite so položili 294 člani in 90 članic, za vodnike sokolskih čet pa 39 članov. Župnih prednjakov je pa priložilo 32, prednjaške pa 11. Vsi ostali se dosedaj še niso izpraznili, storiti pa se bo to moralo kmalu po župah.

Jugoslovenska sokolska matica je imela v petek letno glavno skupščino v zadržnih prostorih v Narodnem domu. Predsedoval je podpredsednik dr. Fran Kandare. Po izredno vestnih poročilih načelstva je bila soglasno odglasovana razrešnica načelstva, ki je bilo ponovno izvoljeno: predsednik Gangl, podpredsednik dr. Franc Kandare, tajnik Svajgar, blagajnik dr. Riko Fux, člani Kajzelj, dr. Miha Kambič, Kukec, nadzorni odbor Kostnapfel, Sterlekar, Medić in Živković. Jugoslovenska sokolska matica je zadnji dve leti izdala celo vrsto sokolskih idejnih knjig in brošur, tehničnih publikacij, raznih pripomočkov za društva in župe. Program za bodoče delo je izredno obširen, zato naj sokolske edince pospešujejo delo te prepotrebne organizacije.

Sokolski glasnik prinaša na uvodnem mestu odgovor na brošuro škofa dr. Srebrnjaka, Fiat Lux pod naslovom »Grmada gorci«, dalje celotno resolucijo »Sokolstvo in vera«. V izredno zanimivem članku priporoča br. Hrvoje Macanović izvedbo »Sokolske pijatletke«, priobčen je nadalje zakon o oprostitvi Sokolstva poštnih taks, razglasi saveza, zapisnik zadnje seje izvršnega odbora saveza itd. Umrlemu francoskemu novinarju g. A. Gauvainu je posvečen toplo pisan članek.

Sokolsko društvo Ptuj razpisuje mesto inkasanta za društveno članarino in prispevke za Sokolski dom. Nagrada po dogovoru. Ponudbe je poslati društvu do 5. maja.

Sokolski odsek Zalog bo priredil 26. t. m. ob 15. v dvorani br. Požarja svojo prvo akademijo z nastopom članstva s prostimi vajami, ženske de ce s pantomino »Peričice«, moški naraščaja pa bo igral »Desetnika in sirotice«. Odsek v Zalogu obstoji šele kratke čas in bo pokazal na akademiji, kaj je položil truda v svoje delo. Prijatelji odseka vabljani!

Radio

Izvleček iz programov

Nedelja, 26. aprila.

LJUBLJANA 9: Poljedelsko predavanje. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.20: Hotelirsko kuji-govodstvo. — 11: Koncert radio - orkestra. — 12: Lortzingova opera »Car in tesar« na ploščah. — 15.30: Koncert na citre. — 16: Lovske pripovedke — šaljivo štivo. — 17: Koncert pevskega društva »Zarja« iz Tace-na. — 20: Koncert godbe »Sloger«. — 21: Koncert radio - orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Jazz - band.

BEograd 9: Prenos iz Saborne cerkve. — 11.30: Plošče. — 12.30: Opoldanski koncert. — 17.30: Narodne melodije na ploščah. — 20: Koncert narodnih pesmi. — 20.30: Koncert operne glasbe. — 21.15: Pevski koncert g. Paja Grbe. — 21.45: Koncert komorne glasbe. — 22: Poročila. — ZAGREB 11.30: Dopoldanski koncert. — 17: Koncert komorne glasbe. — 20.30: Koncert radio-orkestra. — 22: Godba za ples. — PRAGA 16: Koncert iz Brna. — 18: Orkestralni in pevski koncert. — 19.35: Koncert godbe na pihala. — 20.30: Veseloligra. — 21: Koncert lahke glasbe. — BRNO 16: Popoldanski koncert. — 18: Prenos iz Prage. — 21: Poljuden koncert orkestra. — VARŠAVA 17.40: Orkestralni koncert. — 20: Kabaretna glasba. — 20.30: Italijanske narodne pesmi. — 21.05: Poljuden koncert orkestra. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10: Koncert na orgle. — 11.05: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 13.10: Mednarodna plesna glasba. — 15: Koncert orkestra. — 19.40: Pevski koncert kvarteta. — 20.30: Wagnerjeva opera »Tristan in Isolde«. — 22.25: Lahka glasba. — MUHLACKER 16.50: Orkestralni koncert. — 17.40: Lahka glasba. — 18.20: Komorna glasba. — 19.30: Wagnerjeva opera »Rensko zlato«. — 22.20: Godba za ples. — BERLIN 20.30: Koncert godbe na pihala. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Prenos koncerta iz Berlina. — 17.25: Delni prenos opere »Africanka«. — 19.25: Lahka glasba. — 20.30: Künneckejeva glasba. — 22.50: Godba za ples. — BUDIMPESTA 12: Koncert operne orkestra. — 17.10: Otroški pevski zbor. — 19.15: Lahka glasba. — 20.40: Prenos koncerta s konservatorija. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 19.15: Plošče. — 21: Koncert bolgarske glasbe.

Ponedeljek, 27. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče (mešan program). — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Italijanska. — 19: Poljska. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Šah. — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta z Dunaja. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Koncert narodnih pesmi. — 18: Lahka godba orkestra. — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta z Dunaja. — 22: Poročila. — 22.20: Koncert lahke glasbe. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta z Dunaja. — 22.40: Prenajanje tujih postaj. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert 19.30: Prenos kabaretnega programa iz Brna. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta z Duaja. — 22.35: Jazz-band iz Moravske Ostrave. — BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. — 19.15: Kabaretni program. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta z Dunaja. — 22.35: Jazz-band iz Moravske Ostrave. — VARŠAVA 17.45: Koncert lahke glasbe. — 19.25: Plošče. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta z Dunaja. — 22.15: Plošče. — 23: Godba za ples. — DU-NAJ 11: Plošče. — 13.10: Nadaljevanje koncerta na ploščah. — 15.20: Koncert orkestra. — 19.30: Zabaven večer. — 20.30: Simfoničen koncert dunajskih filharmonikov. — 22.20: Lahka godba orkestra. — BERLIN 18.30: Pevski koncert. — 19.30: Lahka godba orkestra. — 21.10: Iz četrte dimenzije. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert. — Prenos Verdijeve opere »Aida« iz gledališča. — Plesna glasba iz Berlina. — MUHLACKER 16.30: Orkestralni in pevski koncert. — 19.35: Koncert komorne glasbe. — 20.20: Koncert Eyelerjeve glasbe. — 21.35: Izlet po svetu. — 22.40: Godba za ples.

V nedeljo 26. t. m. ob 16.30

igrišče Ilirije

NOGOMETNA TEKMA

Gradjanski : Ilirija

(Zagreb)

Ob 15. prvenstvena tekma

Grafika : Svoboda

Ob vsakem vremenu.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, 26.: Slehernik. Premijera v opernem gledališču. Izven.

Ponedeljek, 27.: Življenje je lepo. Red B. Torek, 28.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, 26.: Slehernik. Dramska premijera. Izven.

Ponedeljek, 27.: Zaprtlo.

Torek, 28.: Luiza. Red E.

Sreda, 29.: Oj ta prešmentana ljubezen. — Premijera izvirne operete. Izven.

Četrtek, 30.: Slehernik. Red D.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Nedelja, 26. ob 15.: Začarana žaba. Kuponi. Otroška predstava. Ob 20.: Leseni konji.

Znižane cene. Zadnjič.

Ponedeljek, 27.: Zaprtlo.

Torek, 28.: Čaršaska knežinja. Kuponi. Goslovanje gd. Marice Lubejeve.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15

Nedelja, 26.: Gospod senator.

Poslano

Tit. Mirim,
tovarna čokolade

Maribor.

Na Vaš dopis z dne 9. januarja t. l. Vam odgovarjam tem potom naslednje: Dne 24. aprila p. l. je izjavil Vaš potnik g. Rudolf v moji trgovini pred pričami, da hoče Vaša tvornica zmanjšati režijske stroške s potniki na ta način, da zaključijo s trgovci večje količine čokolade na odpoklic. Na ta način bi Vam odpadlo mnogo stroškov, ker bi izostala potreba obiskavati trgovce potom potnika. Da pa imamo tudi mi trgovci nekaj dobička od tega ste pripravljeno dati trgovcem, ki sklenejo take zaključke na odpoklic, kot nagrado 14 kar. zlato uro v vrednosti od 1200 Din.

V dobri veri, da imam opravka z resno tvrdko, napravl sem na pripravljanje potnika tak zaključek na odpoklic.

Zaključnica glasi na 17 kartonov blaga, katero je točno specificirano po kvaliteti in ceni ne pa po teži. Na koncu nosi pri-pombo, da se ima ista količina vzeti še dvakrat.

Z pri prvi pošiljki sem ugotovil, da ste mi poslali vsega 29 kg čokolade. — Ko sem ponovno pregledal Vaš zaključek, sem opazil na stranskem robu naročilnice za-pisano skoraj nečitljivo pripombo, da moram prevzeti 60 kg desetne ali dvojno ko-ličino navadne čokolade. To je seveda v nasprotju z zgoraj navedenim specificir-nim blagom, med katerim se nahaja samo 9 kartonov desetne čokolade.

Zmotili ste me tudi radi takimenovane zlate ure. To sem pustil centi in dobil po-jasnilo, da je ura vredna kvečjemu 400 dinarjev. Ura sploh ni zlata, temveč tla-čje, double, akoravno pišete v dobavnem listu z dne 25. aprila p. l. št. 1801, da dobim kot nagrado 14 karatno zlato uro.

Vaši zaključki so pisani s pisavo, kate-re skoraj nihče ne more prav čitati in Vam jih trgovci podpisujemo le v dobri veri na potnika in njegova pripravljanja.

Izračunal sem cene, katere sem plačal za Vaše blago in primerjal iste z onimi od konkurence ter ugotovil, da sem že do danes, ko nista po Vašem mnenju izčrpane niti dve tretjini zaključka, plačal za uro, vredno 400 Din preko 500 Din, ako ravno je običaj, da se pride potom večjih zaključkov na odpoklic do cenejšega bla-ga.

Informiral sem se pri drugih trgovcih in doznal, da ste tudi druge tvrdke spravili v zmo-to pod sličnimi pogoji in da je bila navedba glede zmanjšanja režijskih stroš-kov le reklamno sredstvo, kar dokazuje dejstvo, da obiskujete trgovce v isti meri kakor prej.

Z ozirom na vse te okolnosti, ki so v nasprotju z zakonom o pobijanju neobja-ve konkurence in z določili drugih zakonov Vašemu pozivu na nadaljnji prevzem bla-ga ne bom sledil, ker imam zaradi Vašega postopanja že itak dovolj škode.

Mojim tovarišem, ki so na slični način oškodovani, pa sem s pojasnili rad na razpolago.

Rošpah pri Mariboru, dne 25. IV. 1931.
V. Ruprich, trgovec,
Rošpah pri Mariboru.

635

Peči, sobne, krušne,
štedilnike,
stenske obloge

DOBITE NAJCENEJE PRI

Keramični zadrugi

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Tesarska ulica 5

5921

Križaljka Cankarjev kip

Navpično: izraz strahu; 2. nauk o zvo-ku; 3. ploskovna mera; 4. vijoličast krm-enjak; 7. Odisejeva domovina; 9. krasce-12. italj. spomin; 18. Cankarjevo delo; 20. del lasišča; 22. kem. znak redke kovine; 24. žensko ime; 27. židovski pisatelj; 28. olje (fr.) 29. kriminalni tip; 30. oseb. zab-mek; 31. osebni zaimek.

Vodoravno: 2. vrsta papige; 5. Perzijski kralj; 6. osebni zaimek; 8. učenje; 9. so-rodnik; 10. množica; 11. oseb. zaimek; 13. geom. telo; 14. poljedelsko orodje; 16 hrv. predlog; 17. listina; 19. ime slovitega ame-riškega filma. pevca šlagerjev; 21. zrak (fr.) 23. pokrajina v Jugoslaviji; 25. mital-nica; 26. kaz. zaimek; 28. moško ime; 32. rimska boginja; 33. aredišče Olimpa.

KRALJESTVO MODE

Dvojestranski modeli

Dobili smo pravo čarovniško modo, ki pomeni presenetljivo spretno izpeljavo originalne zamisli in ki si bo vsakega v najkrajšem času pridobila naklenjenost vseh slojev modne publike.

Gre namreč za oblačila, ki zagotovo — s tem da jih enostavno obrnemo — popolnoma drugačen učinek in nam služijo tudi v različne svrhe. Na ta način pa smo našli poglavje, ki so ga ljudje po krivici dolgo časa zanemarijali, bolje rečeno: spregledovali. Kajti v tej zamisli leži toliko praktičnega razumevanja za potrebe naše časa, da je prav, če se z njo podrobneje pobavimo.

Vsaka žena si želi doseči neko gotovo stopnjo elegancije, a vedno iznova jo na tem ovira pomanjkanje sredstev. Že lanski zbiratelj modeli so bili prvi važni koraki v to smer, namreč v zvišanje uporabnosti posameznih garderobnih komadov. Nove dvostranske modele pa moremo označiti kot višek izpremenljive mode.

Seveda razumemo šele na podlagi slik vse možnosti nove mode, zato prinaša naša skupina v petih skicah preobrazbo enega samega modela.

Zamislimo si komplet iz kratkega kazaka, rahlo zvončastega krila in ravne jopice. Kazak je iz svetlega, pisanege svilenege imprimeja, iz temnega enobarvnega mongola pa sta jopica in krilo ter polložena s pisanim materialom kazaka. Krilo se skoro do kolen tesno oprizema života, navzdol pa se rahlo zvončasto razširi.

Prva skica kaže prvotni videz kompleta. Krilo in jopica sta na temni strani, pisani kazak pa pod pasom v krilo. Seveda nastane izvrsten efekt vsled sklada jopične podloge z bluzo.

Presenetljiva sprememba se izvrši na modelu, če nosimo jopico s podlogo navzven in če obrnemo tudi krilo. Na ta način dobimo pisan komplet, ki mu podajajo temna podloga jopice, temen klobuk in enake rokavice pikantno noto.

Originalen vtis pa tudi dosežemo, če nosimo k svetli obleki jopico s temno stranjo navzven (srednja skica).

Pa tudi nasproten učinek je izredno eleganten: temno krilo s pisanim kazakom.

Ivo Dunin:

Letonec

Vsakdanja navada je huda stvar. Pa ji le moramo biti hvaležni za marsikaj, če sami ne vemo in morda nikoli ne bomo opazili, ker se je prav navada kot tenka, a neprozorna plast zgostila nad golo resničnostjo.

Kdo ve, kako in kam bi sicer zablodili po močvirju bede, v kateri nam je prerasla živce že dokaj debela slonova koža. Ako bi se na primer nenadoma pripetilo, da nas navada pusti na cedilu in odvzame svoj ščit. Ali pa si celo dovoli majhen dovtip. — Kdo ve.

Včeraj sem zagledal na kavarniški mizi pred seboj ta-le listek:

Potovanje okoli sveta z ženo in otrokom

Radi dolgo trajajoče brezposelnosti v Letonski, odločil sem se podati na potovanje okoli sveta z ženo in otrokom.

Po dokončanem potovanju, bom izdal knjigo o mojih doživljajih tekom potovanja. Živimo samo potom predavanja, katere držim in z razprodajo tega listka.

Izvolite vzeti tudi Vi listek in pomagati mi kolikor je v Vaši moči. Se najlepše v naprej zahvaljujem

Johan Friesen.

Tak je ta list, ki ste ga izvolili čitati. Ali ni duhovit — naš Letonec? Pri-

Popoldanska eleganca

se letos nikakor več ne omejuje samo na svilene komade, zadnje čase zastopajo važno mesto tudi na tem polju fini pleteni izdelki. V ta namen so se najbolj uveljavila poročna pletena blaga čudno zrnatega tkiva po imenu »boucle«, čigar izdelava je ja-

ko težavna. Zato zaenkrat boucleja ne smemo računati k ceninim nabavam, res pa je da nam v zvezi z jersey čipkami (katerih finoča se more kosati z najlepšimi pravimi čipkami) podaja čudovito eleganten komplet, ki ga bodo zares elegantne dame cenile tudi vsled njegove izredne ekskluzivnosti.

Vprašanja in odgovori

Gđe. R. M. iz G. Ad 1) Govorite o pljučnem katarju, ki se trdovratno pojavlja po hripi, redno pa po vsakem nahodu. Možno je dvojno, da je to enostavni bronhijalni katar, če se širi vnetje iz nosne dupline v nadaljne dele sopil tj. do vzdrušnih cevi in to točno po vsakem nahodu, tedaj bi to bil le manj pomemben katar v bronhih. Ako pa je Vaš katar specifičen, ga je povzročila infekcija s bacilom tuberkuloze. Preden pa ni ugotovljena narava tega »pljučnega« katarja, ni mogoče dati nasvetov, ker utegne lek proti eni bolezni v drugem primeru škodovati. Potrudite se k bližnjemu zdravniku, ki Vas ev. napoti še v rentgenološko preiskavo, če bo to potrebno.

Ad 2) Spada v ordinacijo zdravnika za ženske bolezni. Ni verjetno, da se menjaajo bolečine z višino nad morjem. — Gđe. Lili D. v T. Vaše težave so nejasno popisane. Vedeti bi morali, ako Vam kakrat postaja tesno okoli srca, kakor da Vam ne bi dalo dihati ali Vas pri globokem dihanju zbada v krajini srca. Vaša pripomba, da Vam srce včasih močno utripa, bi govorila za to, da bo tudi ona težkoča od srca. Mogoče je to vse skupaj od organske napake na srcu, to pa bi morala točno dognati srčna preiskava (določitev srčnih mej, čistosti zvokov, bila, krvnega tlaka, ev. še pregled v Röntgenu itd.) Ni tako enostavno, da bi se iz par besed moglo napovedati, kje tiči napaka in kako je ravnanje v tem slučaju. Ako niso težkoče prebude ali nastopijo le o priliki, in tedaj le v slabih napadih, bi mogli ev. pogrešati zdr. pomoč, vendar je že v začetku obolenja važno, da Vas pregledujoči zdravnik informira o nadaljnem ravnanju. — G. M. J. v B. Tiste male pege se pojavljajo naknadno in kakor bi se videli, v vedno večjem številu, niso v vzročni zvezi s prejšnjim obolenjem. Ako bi to nastalo med prejšnjim akutno boleznijo, bi bilo še razumljivo, sedaj pa mora biti to nekaj novega. Zaradi tega je dobro, da nemudoma poiščete bližnjega zdravnika, da ne zamudite ev. ugodne prilike za uspešno lečenje. — G. I. B. v Lj. Ječmen, ki se tako dolgo drži, bo v Vašem primeru kronič. vnetje lojnice v vekli. Ako je oteklina majhna, jo bomo prepustili samo sebi, ako pa povzroča sitnosti itd. preostane operativno lečenje, da se z majhno operacijo izpraska vneto tkivo in lojasta vsebina. Ječmen se zna ponoviti na istem mestu. Zakaj ne morete k zdravniku, pa ne moremo razvideti, mnogokrat je to najkomodnejši izgovor o katerega točnosti bolnik sam ni popolnoma uverjen. — Gđe. S. Z. v P. Odstranjenje bradavic s lica prepustite zdravniku in nikakor ne mažite jih s kislino ali jodovo tinkturo. Z dlatermijo se dajo takšne bradavice prav lepo in brez sledu odpraviti, če pa so pigmentirane (naravno rujavkasto pobarvane) jih opustimo pri miru, ker se mrcvarjenje takšnih bradavic včasih bridko maščuje. — Ga. L. D. v P. Iz Vašega izredno kratkega, sicer stvarnega poročila ni prav nič razvidno, za kaj gre. Mogoče, da je to že kronično vnetje jezikevne sluznice, nastalo zaradi trajnega zavzivanja ostrih, močno začrjenih jedi. Ampak čudno je to, da se bolezen ne izpremeni kljub različnim načinom zdravljenja. Ker pa nastopajo podobne stvari, ki zahtevajo takojšnjo zdravljenje, sporočite bolniku, naj se

Solneče pege
odstranjuje naglo in brez sledu
„CREME ORIZOL“
Dobiva se povsod. Depo Cosmochemia, Zagreb, Sničniklasova ul. 23. 4261

Cvetlični klobuk in rokavice z volančki

Ali ne zveni ta zveza kot odmev iz bidermajerske dobe? In vendar gre za najnovejšo dele elegantne opreme, dasi se je pri

tem čudno pozabilo na tolikokrat poudarjeno moderno »stvarnost«. Cvetlice na takem klobučku iz lahke ali klobučevine se morajo seveda skladati z barvo in značajem pripadajoče obleke, rokavice pa se često nosijo v kontrastnem tonu.

znam, da ga nisem videl, a ko sem to čital, sem že v prvem hipu verjel in še verujem, da pride ta mož prav gotovo do svojega cilja:

Z ženo in otrokom okoli sveta. Ne radi tega, ker si je tiskal listke tudi v srbohrvaščini, ampak — kar tako. Ali ne hodimo vsi — mi, mestni ljudje — takole okoli sveta, z ženo in dečo? Kdaj pa smo prav za prav nehali? Odkar smo zapustili vsak svojo koč in v vas hodimo takole, kakor on: sin do palače, oče skozi palače, vnuk skozi vas.

Saj to je tisto. Le da mož ni nič vedel. Nomad je in gre. V resnici ni prav nič prekinil navade in to je njegova sreča. Gotovo pride na cilj. Kar pa je še zanimivo, je njegov listek.

Radi dolgo trajajoče brezposelnosti — pravi — potujem. Kako pa ve, kako je vedel, da bo — dolgo trajajoča? In brezposelnost? Moj bog, ampak je tale Letonec res duhovit človek? Brezposelnost spravlja meni nič tebi nič v denar in predaval bo, potem izda knjigo.

Prav žal mi je, da ga nisem »izvolil« srečati. Šele zdaj sem se potolažil, ko vidim, da si predava lahko človek kar sam. S tisto knjigo je pa tako, da lahko

Čitajte ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Naša konfekcija oblači najfinejše!

DAMSKI PLAŠČI, OBLEKE, POVRŠNIKI IN OBLEKE ZA GOSPODE. V KVALITETI, IZVEDBI IN V NIZKIH CENAH NENADKRILJIVA!

DRAGO GORUP & Co.,

MIKLOŠIČEVA CESTA šte. 16 (I. nadstropje)

oglasil čimprej pri specialistu za ustne bolezni (navadno so to zobozdravniki s to posebno specialistično izobrazbo) v bližnjem Mariboru. V oni starosti se lahko skriva pod takimi vnetji jezika marsikaj. — »Redki lasje«. Navedenih sredstev Vam ne moremo priporočati, ne da bi vedeli, zakaj Vam lasje izpadajo. Za rabo teh sredstev odgovarja trdka, ki jih izdela. Če pa so tako jedka, da Vam utegnejo kožo »obžreči« za sredstvo zahvalite. Načelo pri negi kože lasišča je, da tolsto lasišče večkrat umijemo, suho pa namažemo. Mažam dodajamo eterična olja ali pa parfeme. Po potrebi rabimo žveplo, obsevanje z višinskim solncem i. dr. Tu je treba postopati individualno in ne preizkušajte po vrsti vseh mogočih zdravil, ki jih ponujajo z manjšo ali večjo reklamo. Potrudite se k specialistu za kozmetiko. — Ga. J. T. Ni razumljivo, zakaj bi se bilo vnelo v Vašem primeru srednje uho po operaciji v nosni duplini, ker je vendar najčeste vnetje srednjega ušesa bolezni zase. Torej to bi bilo nastopilo prav tako, tudi če ne bi bilo one operacije. Gnojno vnetje srednjega ušesa je pa resna stvar (omedlevica!) in morate brezpogojno ubogati zdravnika, ker je škoda ev. neprecenljiva. Najbolje Vam tu svetuje zdravnik za usesne bolezni, h kateremu se blagovolite zateči čimprej, ako se ni še ves proces popolnoma pomiril. Ob tej priliki pa vprašajte zdravnika za navodila pri ponovitvi vnetja. — Sanitetska služba. O delovanju sanitetskih ustanov Jugoslavije se informirajte v Socialno-medicinskem Pregledu ki izhaja v Beogradu.

PRISTOPITE

k jugosl. društvu za proučevanje in zatiranje raka, pododbor Ljubljana (ženska bolnica)

Kino

Filmski roman Ane Steen

Povojna Rusija pomenja lakoto. Glad v materialnih in duhovnih dobrinah. Lakota pa pomeni nemir, nezadovoljstvo, iskanje hrane, iskanje kjerkoli, samo da se zadosti potrebam in se najde možnost življenja. V lakoti in nemiru, v nezadovoljstvu in duševni razvročenosti se je oblikovala Ana Sten.

Zrasla je v Kijevu. Oče, polnokrven Rus, ji je dal melanholijo in vzkipljavo veselje, mati, švedskega rodu, pa ji je dala nekaj germanskega: čistost in jasnost, svetle lase in plave oči.

Plesalec in njen plesni učitelj ji je bil oče. Dve njegovi hčeri sta kmalu prišli k plesu. Poleg solskih predmetov se je učila Ana tudi ritmiko in pridno vadila svoje komaj 10-letno telesce, tako, da je že tedaj plesala je v baletu kijevske opere.

V svojem 14. letu se je pričel stopnjevanje v njej nemir in nezadovoljstvo. Vse je vplivalo porazno nanjo: smrt očeta, bolezni matere, revolucija, negotovost od danes do jutri. V Kijevu je doživela tekmo 3 let — 18 vlad, ki so med seboj obračunavale z grozodejstvi. Temu se je pridružila še lakota, velika lakota...

Nezadovoljstvo in žalostne razmere so jo pripravile k sklepu, da se osamosvoji. Začela je gojiti solo-ples. Proč od baleta in opere — nazaj k igri, gledališču!

Kijev je bil vedno središče nastopajočih umetnikov, mesto najvišjega nivoja, gledališča in glasbe.

Ana Sten se je pridružila gledališki šoli, katere vodstvo je prevzel neki kijevski režiser.

Lakota je v tem času zahtevala mnogo žrtve. Umrl ji je tovariš, novinar, ki jo je uvedel v časniške kroge, kjer se je živahno udeleževala kot komaj 16-letno dekle.

Po vsem tem se je v njej še bolj poživil nemir. Komaj pol leta je vzdržala v gledališki šoli, že je bila tudi la prostor zanjo preozek. Zapustila je gledališče in list — in se vpisala na filmsko fakulteto v Kijevu.

Film je postal njen ideal, njen cilj. Inkišnov, glavni igralec velikega ruskega filma »Vihar preko Arktike«, je tedaj prevzel vodstvo državne filmske fakultete. Ana je šla k njemu in ostala pri njem.

Nemir je postal delo, vsaj za poldrugo leto. Pozimi v šoli, poleti na peščenih bregovih Dnjepra.

Studiral je vse možnosti telesnega gibanja v sintezi. V akrobati ki je vadila najtežje skoke, ples je urila do končnega izoblikovanega ritmičnega gibanja, spretnost

se, na dlaki se lepita znoj in prah.

Pred očmi mu lebdi gospodar. Motorno kolo je že daleč. Motorno kolo, stroj, je njegov gospodar.

Pes teče neumorno za njim. Išče črno pošast, z ušesi lovi. Vsak prasket pokajočega stroja je nov ukaz. Zvesto teče za njim, morda še kilometer, mogoče še dva. Vsak dan. S strojem tekmuje zvestoba psa.

V daljavi praskače motorno kolo. Nad nami žari vroče solnce. Na tlaku utripuje pasje srce.

Ustavil se je. Truden se opoteka čez tlak. Glava mu trdno visi in omahuje v zrak. Noge so se stisnile, tresejo se. Vsak tresljaj ruši telo, ki se ovija v težki, zaprtašeni, zlepljeni kožuh. Na kožo prodira mraz. Jezik je suh. Oči gledajo žalostno, srepe. Iščejo koščka tal, koder se ne valji prihajajoči voz, brneči avtomobil, dreveče kolo ali črni čevlji človeških nog.

Sredi vseh teh drvečih stvari je pes sam. Mirno si išče poti, pogleduje na vse strani. Ničče ga ne pozna, nikogar ne vidi nikjer, ki bi mu bil znan in drag. Edini je bil gospodar. Gospodarja ni več. Povsod vidi tuje ljudi, tuje ljudi.

Mišice se napno. Volčjak vzdigne glavo in gleda v smer, kjer je izginilo motorno kolo. A ne teče za njim. Vračajo se mu moči, telo se ravna, no-

do žonglerstva.

Vadila je vse: najprej eno oko, potem drugo, enkrat skupno, drugič posamič, menjaje, gor in dol, desno in levo. Nadaljevala je z nosom, ustnicami, z vsemi čutili obraza. Ustvarila je sistematično umetnost obrazne ritmike do popolnosti.

In tudi sedaj: enkrat sama, drugič s partnerjem, potem v skupini.

To ustvarjanje in ta temeljita šola — je pozneje rodila silen efekt.

Po poldrugem letu je Inkišnov odšel. Kijev je v umetniškem pogledu zamrl in ni nudil ničesar več. Ani je ostalo samo še nekaj — Moskva.

A v tem času ni imela niti toliko denarja, da bi si kupila vozno karto. Njene misli pa so bile, da more le Moskva, edino Moskva pomeniti zanjo nekaj novega, pot navzgor.

Pisala je nekemu svojemu znanцу, kje bi mogla napraviti skušnjo. Odgovor se je glasil: »V gledališču >Proletkuht<. Tam se je udeleževal tudi S. M. Eisenstein. Znanec njene matere, ji je poskrbel, pod navdobo, da je ona njegova hči, brezplačni vozni listek do Moskve.

V Moskvi. Brez denarja, brez slanojanja. Težki časi. Prišla je pred komisarija.

Tekala je od ene filmske družbe do druge. Ni marala za gledališče, nego hotela je k filmu. Objubovali so ji, ker je situirala, da bo dobila vlogo. Pa vedno je bila vloga zasledena z drugo igralko.

>Sovkino< je rabil mladih moči. Tu pa so ji dejali, da ji bodo že pisali, če jo bodo rabili.

Ko je nekoč kupovala kruh, je slučajno spoznala nekega znanca, ki je bil časnikar in obenem tudi dramaturg pri neki filmski tvrdki. Dejal ji je, da rabi Turin žensko moč. Pri 450 mrazu je nevtogoma tekla k Turinu, brez kožuha in toplega plašča. Da, navlekla je nase jopičev in jopič, da je postala mahoma debelea.

Turin se je začudil. Ta debelushka naj prije k njemu. Njo je torej poslal dramaturg?

Ana je odložila obleko. Pred njim je stala vitka, lepa, mlada.

Ankairajl ko je. Potem je prišla k Barnettu. Tu je dobila prve veliko vlogo v filmu >Moskva, ko se smeje in joče<.

Sledil je uspeh za uspehom: >Rumena knjižica<, >Beli orek<, >Zlati kljun<.

Njena igra in njena slava je šla v Evropo in ostali svet.

Prišla je v Nemčijo. S Fedorjem Ozepom. Ustvarila sta s Kortnerjem >Dimitrija Karamazova<.

Slavni režiser E. A. Dupont jo je pridobil za >Salto mortale<. Sedaj igra pri Ufi, kjer je angažirana za eno leto.

Njena igra ni nekaj samo žalostnega. Ne! Ona noče biti niti vesela! Ana Sten noče biti niti Greta Garbo, niti Lilian Gish, ki jo obžuje — nego Ana Sten. To je velika in globoka, sentimentalna melanholična, ruska duša, polna tragike, resničnosti in življenja.

Bolni na gihtu in revmatizmu

ne morejo zadosti prehlvaliti edinstveno učinkovanje TOGAL-TABLET. Ako jih vzamete pravčasno, izginjejo takoj pojavi bolezni. Neškodljive za želodec, srce in ostale organe. En poizkus napravite v lastnem interesu, toda zahtevajte samo TOGAL! Ni nič boljšega! V vseh lekarnah. 5820

Rešitev križaljke „Ljubljanski grad“

Navpično: 1. Mars, 2. unor, 3. Ac (aktinij), 4. Ra, 5. Flores, 6. št, 7. on, 8. kapara, 9. Lim, 10. J. S. (Jadranska Straža), 11. la, 12. JNS, 13. Atina, 14. in 16. jak, 17. Ihamen, 18. kosa 21. Ru (rutenij), 22. pa, 24. sol, 25. na, 26. on, 28. da, 29. en, 31. sv, 32. le, 35. sa, 36. as, 37. ta, 38. ak, 39. oi, 40. so.

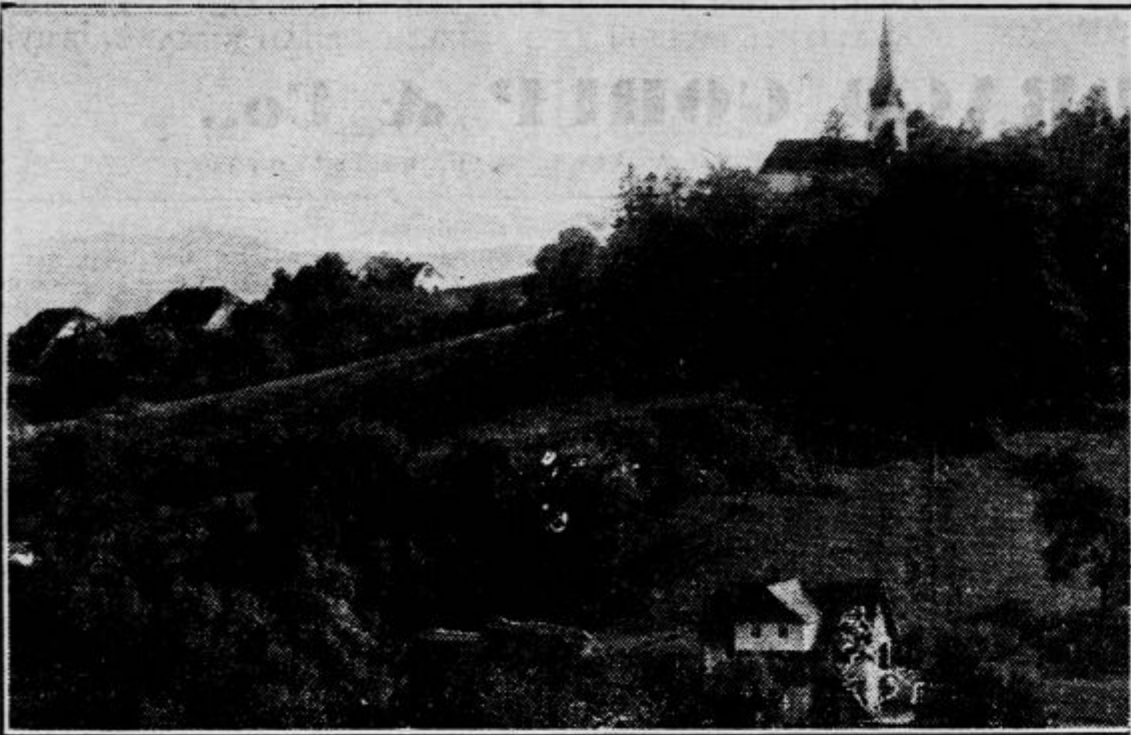
Vodoravno: 3. ar, 6. Šoa, 9. Ljubljana, 15. Turjak, 18. kis, 19. Anton, 20. Kropa, 23. sapa, 24. som; 25. no, 27. sir, 28. de, 30. ura, 31. sl, 33. kam, 34. os, 35. Sana, 37. Tana, 39. oves, 41. re, 42. Laba, 43. sraka, 44. Kasaj, 45. Oran.

Bourjois daruje

Pri svojem liferantu dobite stekleničico parfuma »SOIR DE PARIS« v mičnem emajlnem etuiju ZASTONJ, ako kupite škatljico pudra »SOIR DE PARIS« za ceno 33 Din. 157

Podaljšano do 31. maja.

Talija v skritem koticu

Vsak začetek je težak — pravijo. Naše Talije konec je bil skoraj težji. Med svetovno vojno se je pojavila v naših »sinjih višavah« prva želja po odr. Dobice smo namenili beguncem s Primorja. Narodnjaki skoz in skoz!

Režiser, igralci »tip - top«. Le premalo vseh za II. dejanje »Treh ptičkov«, ki naj kratkoma odpade.

Prilpave? Vse je delalo, kar leze in gre. Zaveze vseh oken so se čez noč strnile v en sam rožast gledališki zastor. Nekaj lat, malo zelenja in oder je bil pripravljen. Stole so velikodušno odstopili vsi sosedje in so menda sami raje sedeli na tleh. Čast in slava jim še danes! Po lasulje in perike je hlače Jaka peš v sedem ur oddaljen trg. Tam je bila Talija že kar domača.

Duša, kaj hočeš se več? Slednjič bi nam delala preglavice cilindri in krvave klobase?

Cilinder. Le kdo bi ga imel, ko pri nas ni bil v modi? Uganka se je razvzrojala sama, ko pade naravnost med nas njegov »dini« posestnik — grobokop Jurak. Gospodičino Zinko je doletela smola, da je odkrila Juraka, odnesla cilindri, pa ne vprašala možakarja. V čast si bo šel, da bo cilindri zastopali pri prvi gledališki predstavi, si je mislila. Saj drugače tako ni bil deležen ničesar dobrega na tem svetu. Spremljal je le farane na zadnji poti. Še takrat je moral potrpeti na kakšnem križu, da je bil pokop gotov. Zakaj bi ta cilindri ne bil enkrat deležen veselotigre? Zakaj?

Sploh za te probleme takrat ni bilo časa. Rešiti je bilo še vprašanje krvavih klobas v »pasjih« julijskih dneh. Celo pri Meži in Frencu jih ni bilo dobiti.

Naša iznajdljivost nas, Bog bodi zahvaljen, ni zapustila. Podolgovat, črno opečen in na koncih po vseh pravih žaspaljen krompir jih je izvrstno nadomestil.

Po vseh teh pripravah smo prvič odgnili gledališki zastor radovedni publiki. V častnem številu je napolnila dvorano. Prosim Vas — prvič v gledališču! To niso več »mačje solze«. Silna zadovoljnost je sijala vsem raz obrazu. Se oni so bili zadovoljni, ki so poslušali pod okni, kjer ni bilo vstopnine. Smeha je bilo več kot preveč in če so ljudje le utihnili, je tišina prebudila Jakata, ki je od predolgega manevra na častnem gratis - prostoru ves čas spal. Vedel je le toliko, da so se ljudje pravkar zelo smejali, zato se je v tišino dvorane zasmel Jakata sam, gromko, kakor se je znal je on. Prestašil je »surarjevo« budilko, da je zazvonila, ko bi ne bilo treba in zasmel se je še urar. Duet, ki ni bil predviden.

Sicer je šlo vse po sreči. Urša se je tekom igre celo tako razgrela, da je popolnoma pozabila, da tiči pod loncem moževa glava in je malo pregorelo vihtela kuhlo po njem. Sreči je pripisali, da sta bila slučajno lonci in glava iz močnejše robe.

Uspeh in vestransko veselje sta kronala prvo predstavo. Igralci — ki so žrtvovali kos počitnice — so se zadovoljni razšli. Oder — razvalina — je čakal prihodnj rok. Sam »baron« je priskočil na pomoč z velikanskim listjem. Črepinje, žica, stare marelje, cape — vsa zapuščina »Treh ptičkov«, je romala v ta kos in v prepad. Popolnega poginja je rešil možakar samo piskrovezove hlače. Še dolgo potem jih je nosil in spoštoval kakor relikvijo. Ni ni porajtal, če je segala ena hlačina samo do kolena.

Ko smo za odrom izbrskali vsako sled, je prišlo vabilo za II. dejanje »Treh ptičkov« — sodnije. Res je že, da nam je manjkalo ravno sodnijske osebe — vseeno toliko časti — se nam je zdelo kar preveč in bi ne bilo treba. Res, da ne! Še Uršo in gostilničarja so izbrali druga in še precej priltna. Za — priči. Tudi pozorišče je bilo v resnici izpremenjeno in se naših lepih, rožastih zaves ni bilo treba.

Jurak je tožil. Radi cilindri. V najlepšem deževju se je vršilo II. dejanje v dve uri oddaljenem trgu. Gospodična Zinka, vsa spokorna, je nesla skrbno zaviti cilindri s

sabo. Urši smo polagali na dušo, naj je ne pozabi položiti marelje na mizo pred sodnika — čeprav bo lilo od nje, da bo dejanje vsaj malo podobno avtorjevemu. Priporočali smo ji, naj bi vseeno vzela nekaj zeljnih glav v canjo. Ni hotela. Strah jo je najbrž vso prevzel. Sive lase je že imela, po sodnijah pa še ni hodila! Končno bi tudi časa ne imela za takšne pozornosti.

Komaj je odvila gospodična Zinka cilindri, je bilo že tudi igre konec. Ves iz sebe je lekal gosp. sodnik, zaveden narodnjak, iz kota v kot in bruhal očitke nemškutarskemu advokatu: »Kako ste mogli kaj takega sploh sprejeti? Kaj sličnega se v tem okraju še ni nikdar dogodilo!« Spet nad Jurakom: »Za ta masten cilindri spravljate ljudi v takem vremenu sem!« Na tem cilindru je samega špeha za šest kron! Le pridite k meni, jaz Vam dam deset takšnih zastop, pa se bolj ših!

Ni ni pomagalo. Jurak, zaslepljen, je plačal in primaknil še kos kruha ubogim beguncem.

Talija je vseeno za dalje časa zamrla. Šele po svetovni vojni smo jo priklicali v življenje. Vedno leže stvari so se pojavljale na oderu. Igrali so že domaćini, ki niso prišli z lepa v zadregu.

Tako se je Tonček, ki je rad koketiral s šepetalko, na vsem lepem vrzel »na tla in prostodušno priznal« Sedaj pa »prmejdije«, de ne znam di! (dalje)! Valjal se je proti rešilnemu okencu — ljudje so se smejali in mislili: »Ze mora biti tako!«

Živo nasprotje mu je bil Miha, ki se je naučil tudi to, kar je bilo v oklepajih. Kot »duh« je nastopil zaviti v belo rjuho: »Kordula, Kordula! Drujoh!« Pa se je zasmejala Kordula, ki je pozabila drnjohati.

Sicer so se vsi komadi odigravali skoraj brezhibno in sloves našega odra se je širil. Ljudem so v splošno najbolj ugajala poljudno spisana Finzgarjeva dela. Sami sebi smo nazadnje že preveč zaupali in izvalili na naš oder »Divjega lovca«. Reklama je privabila ljudi od blizu in daleč. Celo štiri ure hoda ni bilo preveč sosedni inteligenca za Finzgarjevega »Divjega lovca«. V dvorani se je trlo ljudi. Sibile in lomile so se klopi. Vseeno se je »Divji lovec« vseh najbolj dojmil.

Gledališki skrat nam to pot namreč ni prav nič prizanašal. Ze s pripravami so bili križi. Rožastih zaves je bilo že davno konec in treba bi bilo novih kulis. Kulise pa niso po »nežici« in iz zadreg so nam pomagale papirnate. Sam režiser jih je poslikal. Toda preluba perspektiva! Vse hiše so plavale v zraku. Drevesa čudno obsežna. In skale? Napisali ravno nismo, kaj je to. Nekateri je že samo pogled na to umetnost očaral. Kadar se je oglašil še obupan režiser: »Pazite na kulise!« in se je kljub temu prikazal na oder nepoklican komolec, je bilo veselje podčrtano. Pomoči ni bilo, ker je bil oder premajhen in za kulisami nobenega prostora. Igralci so čakali kar na vrtu in prihajali na oder skozi okno. Kdo pa ve, da je tako!

Prvo dejanje je šlo gladko. Saj naši igralci se niso dali! Ves srečen režiser ni videl nič, slišal nič. Janez, glavna oseba, mu je naročal, naj ne prične, dokler se ne preobleče v garderobi. Ta je bila v I. nadstropju, kamor je bilo treba zlesti po lestvi in skozi okno. Toda, kakor rečeno, režiser je prišel z II. dejanjem. Nastopila sta Tonček in gostilničar, povedala svoje — a Janez?!

Kje je Janez, kje je Janez, ki je vršalo za kulisami in po vrtu. Na oder sta Tonček in gostilničar nadaljevala »po svojo«.

»Kaj vse delate sedaj na kmetih?« so se pozanimali gostilničar. »Poželi smo, sedaj bomo orali in sja!« »Letos je dobra letina, kaj ne?« »Eh, za eno »striško figo« je vse skup!« Delaš in garaš, sranjati pa nimaš kaj!« »Veš, Tonček, ne smeš tako polivati z vinom po tizi! Kdo bo brisal, ko sem sam pri hiši?« Tako si je mazal jezik gostilničar in večkrat poslal skozi vrata na levi

vzdih: »Kje je Janez?« Premeril je z dolgimi koraki sobo in pri vratih na desni pospeševal: »Tina, ko en sam »svet« boglonaž!« idi še ti malo na oder!« Pri oknu: »Jaka, vsaj Ti pojdi, jaz ne vem, kaj bi še rekel!«

Vendar talec ni bilo. Medtem so lezli drug za drugim po lestvi v I. nadstropje po Janeza. Prvi ga je našel v spodnjih hlačah. Janez, kakšen si, tak pojdi! Hitro pojdi! Ko prižele drugi, je imel obut že en čevljev. »Pojdi, kakšen si! Ti ne veš, Janez!« Tretji: »Zaveži, ne šmiraj čevlje!« Idi, Te lepo prosim! Končno so spravili na oder Janeza vsega zbeganega in na pol oblečenega.

Tonček in gostilničar sta si obrisala znojne čeli.

Kjer se s smolo začne, se rado nadaljuje. Navdušeno je igrala Majda. Samo, ko bi morala moliti, obupano zakrili z rokama: »Kje je Marija?« Ostrmelje. Za kulisami in po vrtu je odmevalo: »Kje je Marija?« Povsod smo jo iskali. Nazadnje jo najdemo koncem vrta za plotom. Težko je čakala Majda na njo, zato se žurimo. Toda pri oknu nam je ostal v rokah samo prazen kol. Kapelica iz lepene in kip sta se nam med potjo izgubila. Poiskali je bilo treba in popraviti. Kdo jo bo nesel na oder? Vsek se je otepal. Končno je imel vsaj eden toliko duha-prisotnosti, da jo je tesno ob tleh prav počasi in pobožno pomikal na oder.

Zavedla se je Majda, ostrmeli so ljudje: »Glejte, glejte, kako Mat!« božja na oder leze!« Ko je Majda odmolila, je Marija po isti poti zlezla z odra. Ljudje pa so se kritžali in verovali v čudež.

Lovci bi naj prinesli srno. Še domačega zajčka so komaj izvojevali in zadavili. Skrat je skril se tega. Lovec se je loteval obup. Niti za plotom ga ni bilo najti. Tarnanje doseže ušesa šepetalec, ki ga je zagnal kar po sredi odra za kulise.

Vseeno so to malenkosti v primeri uspehov in zavesti, da tudi v »skritem koticu« niso nepoznana dela našega priljubljenega pisatelja.

Skoda le, da sedaj naša Talija spi spanje pravičnega — nevzdranmo spi.

Borovnica kot kmetijska rastlina

V Nemčiji in Ameriki nastajajo borovnične farme

Splošno povečana uporaba sadja v zadnjih letih je povečala tudi povpraševanje po dobrem jagodičju. Tako vidimo, da se je na primer uvoz gozdne jagodičje — borovnic, brusnic, kopl in itd. — povečal za desetstisoč stotov. V Ameriki so začeli strokovnjaki zadnja leta delati poskuse z umetnim gojenjem borovnic. Nastalo je na stotine borovničnih farm, kjer povečujejo donos naravnih borovničnih rastišč v gozdiščih z okopavanjem in gnojenjem. Borovnice so rastline, ki ljubijo pol-

senco. Če postane gozd pregost, ne rodijo borovnice sadu, prav tako kmalu pa tudi izginejo na posekah, ker ne ljubijo sonca. Tla morajo biti zelo humozna, precej vlažna in zakisljena.

Od tega obdelovanja borovnic na prvotnih tleh pa do umetnega gojenja je bil le en korak. Treba je bilo le poskusi med obilico raznih divjerastosti vrst najboljših in jih naprej gojiti ali križati med seboj.

Zavod za rastlinogojstvo v Landsbergu je na primer lani izbral belo vrsto borovnic, ki je najdemo tudi pri nas tu in tam po gozdiščih. Sicer je malo drobnejša od modre, a je mnogo slajša. Poskusi bodo kmalu pokazali, če se lastnosti te vrste s semenom podedujejo. Omenjeni zavod goji tudi križance med borovnicami in brusnicami, ki imajo v vsaki jagodi le po troje semen, dočim jih ima navadno borovnica po 65 brusnic po 14. Kolikšna semena je zelo važna pri izdelavi meze iz jagodičja.

in strkljal po bregu navzdol.

Pokanje puške ni Tira prav nič vznemirjalo. Ko pa je zdaj videl, da je eden njegovih sovražnikov zadet, je hitro zbežal proti varnemu skalovju. Četrti — peti strel se je razlegel po gorah. Šele zdaj so se psi z divjim lajanjem umaknili nazaj v sotesko. Ene mu je Langdonova krogla zdrbila prednjo nogo. Zdaj je skočil Langdon pokoncu in stopil na skalo, za katero je čepel. Medvedka je bila pravkar prišla na vrh gore; za trenutek je obstala, potem je izginila na drugo stran grebena. Tira pa še ni bilo videti.

Dve minuti kasneje sta prilezla Bruze in Meteosin iz soteske. Od ondot sta mogla s svojimi svinčenkami doseči tudi še vrh gore. To pa je hotel Langdon na vsak način preprečiti. Prišel je kričati, mahati z rokami in kazati navzdol. Misli sta, da lahko Langdon s svojega mesta bolj gotovo zadene medvedka, ali pa, da beži Tira v dolino. Zaradi tega sta se hitro spustila po pobočju navzdol in se ustavila šele kakih sto korakov nižje, da bi dobila od Langdona novih navodil. Ozrla sta se k njemu navzgor in mahala z rokami, Langdon pa se je smeje pokazal na vrh gore.

Prav v tem trenutku je prispel Tir na vrh. Kakor prej medvedka, tako se je

Vendar so vse to le početki vzgoje kulturnih borovnic, ker moramo gledati, da dobimo velikojagodne, okusne plodove, ki ne rasejo raztreseno, temveč v grozdih.

V Zedinjenih državah so našli tak grmič tudi iz rodu borovnic, ki ni navezan na senco, kakor naša borovnica, temveč uspeva tudi na planem in je prav odporen proti mrazu. Glede tal stavi ta grmiček, ki mu pravimo Vaccinium corymbosum, iste zahteve kakor naša borovnica. Za oplemenitenje s to ameriško sorto je važen bogat nastavek jagod. Oplemenitena in križana je dala ta vrsta prav lepe uspehe. Slika nam kaže v naravni velikosti takega križanca vrste Rubel, ki sliči po obilnem nastavku jagod bolj grozdju kakor borovnici. S takimi vrstami se domače požlahtnjene borovnice seveda

Josip Fr. Knaflič:

Skrivnostni preganjalec gospoda Žulaja

Te čudne, a resnične zgodbe najzanimivejše poglavje

S tem človekom se ni dalo nič napraviti. To je bil filozof, ne pa advokat, kakor sem ga jaz potreboval. Skoda za pot, sem si rekel, povrhi mi bo pa še drago zaračunal svoj jalovi navstet.

A ni maral nikakega honorarja.

—Prišli ste k meni po dober svet. To bi bil slab svet, če bi ga morali še plačevati... Tako je dejal in je smehljaj svoj vpljudni, fini in vedno malce otožni smehljaj.

Pa sem se mu zahvalil in sem šel.

To je bil vsekakor redek advokat. In mene je samo skrbelo, od česa se mož preživlja, če ne od pravn. Ni čuda, če je njegova tipkarica tako suha, sem pomislil.

Ah, ta revica! Res je verjela mojim bahavim besedam in je čakaje sedela pri pisalnem stroju, z že vloženo polo papirja. Naglo sem se zmuznil ven, sram me je bilo. In sem slišal kako je vzdihnila za menoj.

Zunaj sem se potlej pa razjokal. Od besnosti. Torej sam res izročim temu Žulaju na milost in nemilost? Ni me zastoj posvarila njegova lastna hči, gospa Vida: Varujte se imeti posla z njim! Da se ne boste nazadnje kesali...

Kaj zdaj storiti, kaj? Kar takole se vdati, kakor mi svetuje ta advokat? Ne! Se je spet uprla v meni klubovalnost. Ta advokat je bojazljivec. Ni nič s takim začetnikom. Poiščem si drugega advokata, kakega starega zvitega lisjaka, ki bo že znal ugnati tega Žulaja v kozji rog.

Poprej sem pa hotel opraviti še nekaj drugega, kar je bilo bolj važno in nujno: govoriti z dohtarjem Kundetom. Da. Zakaj rajski ptički je pretila nevarnost — o tem zdaj, ko sem vedel, kaj hoče od mene gospod Žulaj, ni bilo nobenega dvoma več. Zyrigolenje rajске ptičke je dober mesec tako zamamljalo gospoda Žulaja, da je pozabil svojega preganjalca in mene, zdaj pa je ta sladka omama očividno že pojemale. To se pravi, skrivnostni preganjalec je zado-bival premoč nad rajsko ptičko. In to je pomenilo za njo in dohtarja Kundeta konec pegega življenja v paradizu. Danes ali jutri ju oba požene ven gospod Žulaj, s primojdušev ognjenim mečem...

Tako je, po vseh znamenjih soditi, zdaj stala ta stvar in moja prijateljsko-zavezniška dolžnost je torej velevala, da nemudoma posvarim dohtarja Kundeta, da ga opozorim na črne oblake, ki se zbirajo na nebu rajске ptičke, ki mu je za kličar, in mu tako pomagam še pravi čas preprečiti katastrofo. Naj pripelje gospodu Žulaju drugo rajsko ptičko, če se je prve naveličal, naj mu napolni hišo magari s celim rojem rajskih ptičk... ho, dohtar Kunde je ženjalna glava, on bo že vedel, kaj treba ukreniti, da se bo rajsko življenje lahko nemoteno nadaljevalo — dokler bodo zdržali milijoni gospoda Žulaja, se reče.

In tako sem namesto k tretjemu advokatu, zaenkrat ubral korake proti hi-

ne morejo primerjati. Tudi v Nemčiji se vrsta Rubel prav dobro obnaša.

Cena sadik teh novih borovničnih vrst je prav visoka, kar celo v Ameriki zelo ovira razširjenje gojitve borovnic. Glavni vzrok visoke cene sadik je težko okoreninjenje potaknjencev — 1929 so jih vzgojili le 35.000 — zato iščejo v U. S. A. nove načine razmnoževanja, ki bi omogočili gojitve požlahtnjenih borovnic na debelo. Potaknjence gojijo sedaj v zemlji, ki ima polovico sočne in polovico gozdne zemlje.

V Nemčiji je precejšnjo gibanje za borovnične farme. Tudi pri nas imamo dovolj primerne svete, ki leži danes brez dohodka in bi lahko prinašal revnim hribcem lepe dobičke. Dobro bi bilo, da bi začel tudi pri nas kdo s poskusi, najboljši seveda kakšna državna rastlinogojška postaja.

ši gospoda Žulaja, k prijatelju dohtarju Kundetu.

Mogočen Daimler, krasna limuzina, je baš zlobnel izpred hiše in v bežnem trenutku so mogle ujeti moje oči razen zlate vrvice na soferjevi čepici se bliskajoča se očala in zelen pajčolan v globini kupeja...

Gospod Žulaj se je z rajsko ptičko peljal na izlet.

A la bonne heure! sem zamrmral, gledaje za avtom, in sem se hkratu moral umakniti tovornemu avtomobilu špedicijskega podjetja, ki je privozil pred hišo, naložen z zabojji.

Ob pogledu v vežo sem strmel obstal. Ali sem zašel v napačno hišo? Kakša sprememba! Prej tista temnota, pu-sa, zatohla veža, — zdaj sam blelek in lesk in razkošje; lakirane stene, kristalni lestenci, ogromna zrcala, palme, preko stopnišča široka valoveča temnordeska preproga...

Pravcate čarobije je ustvarila tu v tako kratkem času raj-ska ptička s svojim kljunčkom, ki so se mu zakladnice gospoda Žulaja odpirale na stežaj. Kakor je bilo to vidno vespovsod.

V hiši je bilo polno vrvenja, vse v delu... mizarji so baš postavljali ko pravilna kočica mično portirsko ložo, nekdo je nosil po stopnicah gor dragocene draperije, po mizi sta razgrinjala dva dekoraterja velikopotezne adaptacijske načrte... starinsko preprosta hiša gospoda Žulaja se je z vso naglico spreminjala v moderno razkošno palačo, kakršna se spodobila za milijonarja, ki mu žyrgoli rajska ptička.

Prijatelja dohtarja Kundeta so v tem vrvežu izsledile moje radovedno sem-tertija švigajoče oči šele tam zadaj v simpatičnem zakotju veže, kjer je bil vhod k vinskim kletem. Tam se je s srčkanje v roki sukal okoli velikega sode, kateremu je odbijal čep interesanten hrust v kariranih hlačah, modrobeli mornariški maji, s trdim, črnim klubom, po domače »melonu« vrh debele glave in v viržinko v ustih, še z eno pa za ušesom.

Na sodu nalepljeni postajni listek je pisal: Semič.

Aha, rajsko vince! sem se nasmehnil, spomnivši se tistega večera, ko se je dohtar Kunde navalil z rujnim semičnom in se proglasil za maharadžo Pan-evrope. Na zunaj je bil zdaj zares nekakšen maharadža, ker je imel na sebi ponošeno obleko gospoda Žulaja, ki je mahadrala na njem kakor na slamatnem možu v koruzi. Silno smešen je bil v suknjiščih s predolgimi rokavi, hlačah, nabranih v harmoniko, in teh velikanskih dolgih čevljih. A je bil po svoje eleganten. Nosil je zdaj tudi očala gospoda Žulaja, tako da mu je bil kar podo-ben. In kakor sem videl, ga je pones-mal tudi v hoji in kretnjah in celo v pridušanju; pri čemer je prav tako zakri-vil čeljusti kakor gospod Žulaj. Ni čuda, da se je tako prikupil svojemuj rajskemu pokrovitelju. Ah, da, izvrsten komedijant v vsem je bil dohtar Kunde. Skratka: mojster, ženji. Moj respekt pred njim je raste! (Dalje v nedeljo)

J. C. Curwood:

Medved Tir.

Kake pol milje bolj na jugu je stal Langdon in se z daljnogledom napeto razgledoval po okolici. Samo nekaj časa je jezdil v goro, potem je prišel na dobro izhojeno ovčjo stezo, in zdaj je bil v približno isti višini s Tirom. S svojega mesta je mogel pregledati dolino na milje daleč. Videl je, kako so se prikazali psi izza globeli, in kmalu je zagledal tudi starega Indianca z Bruzejem. Razjahala sta in kmalu izginila v globeli. In tam je bil tudi Tir! Psi so ga zadrževali in na planem je imel malo upanja, da bi se mogel uspešno boriti. Hipoma se je Langdonu zazdelo, da se tudi više zgoraj nekaj giblje. Resnično! Tam se je premikal še en medved! Takoj je zaslišel v kakšni zvezi je bil ta medved z Tirom; saj ni mogoče nič drugega, kakor da je to Tirova družica. Zaradi tega se je bil potemtakem ustavil. Boriti se je hotel za njo. Njegov položaj je bil brezupen, če se psom posreči, zadržati ga samo še deset, petnajst minut. V tem času morata Bruze in Indianec priti skozi sotesko. Hitro je Langdon spravljal daljnogled v tok in stekel, kar so ga nesle noge, po poti dalje. Sprva — kakih 200

korakov — je šlo prav dobro. Potem pa je bila steza zelo težko prehodna in Langdon je rabil za prihodnjih 50 korakov dobrih pet minut. Nato je našel spet boljša tla in spohipaje tekla dalje. Končno mu je prepad zaprl pot in moral se je ustaviti. Naglo se je ozrl po Tiru in psih. Bil je še kakih petsto korakov od bojišča. Nato se je ozrl po tovariših. Toda le kako naj jim doka-ve, kaj hoče, kadar jih zagleda? Zakaj Bruzeju gotovo niti v sanjah ne bo prišlo na misel, da namerava prizanesti medvedu, katerega so zdaj preganjali že dolgih trinajst dni.

Zdaj je Tir pripodil pse dvajset korakov od soteske in po bliskovo se je v Langdonovih možganih rodila nova misel. Naglo je počel za bližnjo skalo — samo nekaj je še moglo rešiti medvedka. Brez oklevanja je nameril puško na pse, v upanju, da še ni prepozno! Moral je žrtvovati pse, da reši Tira.

Langdon se ni niti trenutka obotavljal. Na tako razdaljo je bilo seveda težko kaj zadeti. Prva svinčenka je udarila petdeset korakov prenizko, druga je vzvrtinčila samo nekaj prahu, toda na tretji strel je odgovorilo bolestno pasje zavijanje. Langdon je videl, kako se je eden izmed psov prekucnil

in strkljal po bregu navzdol.

Pokanje puške ni Tira prav nič vznemirjalo. Ko pa je zdaj videl, da je eden njegovih sovražnikov zadet, je hitro zbežal proti varnemu skalovju. Četrti — peti strel se je razlegel po gorah. Šele zdaj so se psi z divjim lajanjem umaknili nazaj v sotesko. Ene mu je Langdonova krogla zdrbila prednjo nogo. Zdaj je skočil Langdon pokoncu in stopil na skalo, za katero je čepel. Medvedka je bila pravkar prišla na vrh gore; za trenutek je obstala, potem je izginila na drugo stran grebena. Tira pa še ni bilo videti.

Dve minuti kasneje sta prilezla Bruze in Meteosin iz soteske. Od ondot sta mogla s svojimi svinčenkami doseči tudi še vrh gore. To pa je hotel Langdon na vsak način preprečiti. Prišel je kričati, mahati z rokami in kazati navzdol. Misli sta, da lahko Langdon s svojega mesta bolj gotovo zadene medvedka, ali pa, da beži Tira v dolino. Zaradi tega sta se hitro spustila po pobočju navzdol in se ustavila šele kakih sto korakov nižje, da bi dobila od Langdona novih navodil. Ozrla sta se k njemu navzgor in mahala z rokami, Langdon pa se je smeje pokazal na vrh gore.

Prav v tem trenutku je prispel Tir na vrh. Kakor prej medvedka, tako se je

zdaj tudi on za trenutek ustavil in pogledal po ljudeh pod seboj.

In Langdon je snel klobuk, pomahal z njim in zavpil:

»Mnogo sreče, stari prijatelj! Zdaj sva bota!«

XX.

Muskva spet svobodna

Zvečer sta se Bruze in Langdon razgovarjala o svojih novih načrtih. Meteosin pa je sedel ob strani, kadil svojo pipo in zdaj pa zdaj ošinil Langdona z nezapuim pogledom. Še vedno ni mogel verjeti, da je Langdon popoldne prizanesel medvedu. Ko je sedel pozneje zopet doma v svojem vrgvamu, je vedno iznova pripovedoval svojim prijateljem, otrokom in vnukom o belem možu, ki je streljal svoje lastne pse, da bi rešil medvedka.

»Veliki duh mu je vzel srce in ga dal grizlju,« je vedno zatrjeval ob koncu svojega gostobesednega pripovedovanja. Potem si je pomenljivo potkal po čelu in dodal: »V glavi belega lovca ni bilo več vse v redu in nikdar več nisem šel z njim na lov!«

Zdaj je pa skoro boječe opazoval Langdona skozi dim svoje pine in njegovo nezaupanje je dosegel višek, ko je videl, kako sta Bruze in Langdon pričela zbijati kletko za Muskvu. Zdaj ni

nič več dvomil — Langdonu se je bilo zmešalo!

Langdon seveda ni slutil, kakšne skrbi ima Meteosin, in vsekakor bi se bil malo zmenil za nje, čeprav bi jih bil poznal. Tako srečen in zadovoljen je bil kakor že dolgo ne.

»To je bil najlepši lov, kar sem jih kdaj doživel,« je dejal Bruzeju, »nikoli mi ne bo žal, da sem mu prizanesel.« »Ze mogoče,« je odvrnil Bruze, »še vedno malo v dvomih.« »A če bi bila moja obveljala, bi imela danes njegov kožuh. Samo tega bi lahko povsod prodala za sto dolarjev.«

»Zame je živi grizli več vreden« je odgovoril Langdon.

Drugo jutro so bile priprave za dolgo pot na sever končane. Mala družica je odjahala najprej po pobočju navzgor, potem preko reke in končno po dolini, kjer sta bila prvič naletela na Tira. Langdon in Bruze sta jezdila naprej. Zdaj pa zdaj je Langdon pridržal konja in pogledal, kako se počuti mali medvedek. Muskva pa ni bil kar nič zadovoljen s kletko, v katero so ga bili zabili. Trkljal se je po njej sem in tja in tako ga je treslo in premetavalo, da ni prav vedel, kaj misli o vsem tem. Langdon ga je malo potolažil in Muskva ga je v kljub temu očitajoče gledal

GOSPODARSTVO

Pred trgovinskimi pogajanjimi z Avstrijo

V ponedeljek 27. t. m. se pričelo v Beogradu v vsej tišini pogajanja za novo carinsko tarifo pogodbu z Avstrijo. O važnosti teh pogajanj, ki so za gospodarske kroge v pravski banovini glede na 400 km dolgo nepravno mejo nasproti Avstriji posebnega pomena, objavila včerajšnji »Trgovski list« dalši uvodnik iz katerega posnemamo:

Avstrijska pogodba tangira najširše interese našega narodnega gospodarstva, saj participira Avstrija s 17,7% na našem izvozu in s 16,8% na našem uvozu. Avstrija je sedaj obstoječo revidirano pogodbo odpovedala na 1. junij t. l., zato moramo do tedaj skleniti novo tarifno pogodbo, če nečemo riskirati, da pridemo z Avstrijo v brezposledno stanje. Pogojni in izgledi za uspešno sklenitev pogodbe pa so letos manjši in brezposlednejši kakor kdaj prej. Treba je imeti pred očmi, da so se z zadnja pogajanja leta 1929, razbila, ker pri najvažnejših predmetih kljub naporom ni moglo zblizati stališč.

Avstrija se je sistematično pripravljala na izpremembo kurza svoje carinske politike od dolo, ko so se pričela leta 1925. Na podlagi nove avstrijske carinske tarife pogajanja z našo državo. Od tedaj je uzaknila 3 carinskih novel z namenom, dati domačemu gospodarstvu ojačeno carinsko zaščito. Nečuvno je po prvi odpovedala pogodbe z Madžarsko, Češkoslovaško in Jugoslavijo, ker brez teh odgovorov ni bilo mogoče uveljaviti povzanih agrarnih in industrijskih carin. Z veliko vztrajnostjo zasleduje Avstrija svoj gospodarsko-politični program zaščite agrarne produkcije. V tem pogledu kaže že znanje uspeha. Slika, ki jo nudi današnja Avstrija nasproti oni neposredno po prevratu, je bistveno drugačna. Pred desetimi leti je bila Avstrija glede živine, pšenice, krompirja, premoaga itd. se povsem odvisna od inozemstva, danes pa ima posejano s pšenico desetkratno površino in izvažala krompir, proizvode mlekarstva in tudi v živinoreji odlično napreduje. Dravski banovini je kot eminentno živinorejski pokrajini prizadel težak udarec.

Hužije, da bi se dalo pri trgovinskih pogajanjih na tem položaju mnogo izpremeniti, so prazne. Dočim si je Avstrija s povzajem carin ustvarila primerno podlogo za pogajanja, smo mi izgubljali čas s premišljevanjem, ali naj vodimo čisto enostransko agrarno politiko ali pa naj mislimo tudi na zaščito domačega industrijskega in obrtniškega dela. Tako stojimo danes pred pogajanjem praznih rok z minimalnimi carinami, ki so se v mnogih ozirih že v teku preteklih 5 let izkazale kot nezaželeno. Zahtevamo popuste na agrarnih carinah, preferencialne popuste na pšenici, znižanje carin na živino — stavimo skratka zahteve, ki bodo vpoštevane le tedaj, če bo dobila avstrijska industrija za uvoz v našo državo nove popuste. Sino torej na razpoljo in razni agrarni demagogi se že z gostobesedno zgovornostjo ozgljaše in hočejo s praznimi frazami zaslepi našo javnost, da je treba za par vagonov preselja produkcije pšenice žrtvovati interese naše industrije, ki je za pretežen del naše države edina bodočnost. Taka politika bi bila kratkovidna in bi povzročila nepopravljivo škodo, vendar gojimo trdno nado, da bo trezna razsodnost in dalekovidnost naših državnih vodov naša tudi iz te težke situacije pravi izhod in bo znala braniti upravičene interese našega domačega obrtniškega dela in industrijske podjetnosti.

Razširjenje falske elektrarne

V elektrarni na Fali bodo v kratkem postavili nov generator, ki bo prav tako velik kakor zadnji, ki je bil postavljen pred 2 leti. Gradbena dela za postavitev tega generatorja so že v teku, generator pa bo v kratkem prispel. Po izvršenem povečanju bo imela falska elektrarna 5 generatorjev po 5200 kilovoltamperjev in 2 generatorja po 8700 kilovoltamperjev, in se bo skupni instalirani učinek elektrarne povišal od sedanjih 34.700 na 43.100 kilovoltamperjev. Kapaciteta elektrarne se bo torej dvignila za okrog 25%. Družba je v zvezi s postavitvijo tega generatorja stavila že zagrebški občini pomočbo za dobavo toka, v celotnem učinku 8000 kilovoltamperjev, baje po 40 par franko Zagreb.

Tvornica za dušik v Rušah, ki je glavna odjemalka falskega toka, dela sedaj poizkuse za pridobivanje kroma električnim putem iz kromove rude, ki jo kopljejo v bližini Skoplja. Na ta način skuša tovarna najti novo polje delavnosti, ker je prisiljena zaradi gospodarske krize in zastaja v izvozu onemajevati produkcijo kalcijevega cijanamida in kalcijevega karbida. Po kromu je v zadnjem času veliko povpraševanje, ker se je ta kovina pričela v veliki meri uporabljati pri proizvodnji tehniško prvostopenjske jekla, odpornega proti rjavenju in drugim kemičnim vplivom. Vrh tega se krom že v veliki meri rabi pri prevleki kovin za zaščito pred kemičnim vplivom namesto nikla in drugih kovin.

Signiranje uvoženih jaje v Nemčiji. Kakor nam poroča »Mitteleuropa Institute« v Dresdenu je nemška vlada predložila mednarodnim ustanovam na odobrenje zakonski načrt, po katerem se bodo morala vsa inozemska uvožena jajca opremiti z znakom, odnosno s pečatom, ki bo vseboval ime izvoznice države, in sicer v času od 1. septembra do 31. avgusta v črni barvi, od 1. septembra do 15. marca pa v rdeči barvi. Višino posameznih črk predpisuje zakonski načrt za najmanj 2 mm. Tudi zaboji bodo morali nositi žig v višini 20 mm. Zakonski načrt nadalje določa, da se morajo uvožena jajca, ki so bila prej na kakršenkoli način konzervirana ali so ležala v hladilnicah s temperaturo izpod 2 stopinj C, označena s pečatom v obliki enakostranskega trikotla s stranicami od najmanj 15 mm s črko K v sredini. Kakor je podoba bo ta zakonski načrt osvojen in bodo s tem prizadete vse države, ki izvažajo jajca v Nemčijo. »Mitteleuropa Institute« (Dresden-A. 16, Canalettostrasse) daje interesentom radovolje informacije na posamezna vprašanja.

Obrtniki in prijave zalog odn. terjatev za odmero splošnega poslovnega davka. — Obrtniki so dolžni prijaviti do konca t. m. zaloge blaga na dan 31. marca t. l. upoštevajo prijavljene izpremembe v cenah ne glede na višino prometa samo tedaj, če delajo na zalogo in potem svoje izdelke prodajajo iz zaloge odn. se prodajajo kupljene izdelke. Prijava pa odpade pri obrtnikih, ki delajo le po naročilu in torej nimajo rednih trgovskih zalog. Terjatev so dolžni prijaviti samo oni obrtniki, ki so bili po prej-

njih predpisih dolžni voditi knjigo opravljenega prometa, to je oni, ki so imeli preko 360.000 Din letnega prometa.

Nabava telefonskih kablov. Iz Kolna poročajo, da se nemške tvrdke AEG, Siemens in Felten pogajajo z našo vlado zaradi dobave telefonskih kablov za priključitev Beograda in Zagreba na kabelsko omrežje sosednih držav. Gre za nabavo v vrednosti 50 — 60 milijonov mark. Pogajanja se sedaj vršijo glede načina plačila, ki se naj izvrši v 12 letih.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Františke Podlogarjeve, trgovke v Ivančini gorici pri Stični (poravnalni upravitelj Miroslav Kvas odv. v Višnji gori); narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Višnji gori 5. junija ob 9.; rok za oglasitev do 30. maja). — Potrjena je poravnava med dolžnikom Francetom Guldo, trgovcem v Mariboru (Meljska cesta 26), registriranim pod firmo »Franc Gulda«, in njegovimi upniki. Po tej poravnavi plača dolžnik upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega plačila, 50% kvoto njihovih terjatev v 4 četrtletnih obrokih.

Mala obrt bo zastopana tudi na XI. mednarodnem vzorčnem velesejmu v Ljubljani, ki se vrši od 30. maja do 8. junija t. l. Ravateljstvo velesejma je namreč iz posebne naklonjenosti tudi letos nakazalo referatu za pospeševanje obrti banke uprave primeren prostor Obrtniki, ki žele razstaviti na tem prostoru se opozarjajo, da prijavijo svojo udeležbo takoj na naslov: Kr. banska uprava, referat za pospeševanje obrti, Ljubljana, Krekov trg 10-I.

Nova ovira za naš izvoz svinj v Avstrijo. Na predlog kmetijskega ministra dr. Dollfusa je avstrijska vlada za čas, dokler se ne zaključijo nove trgovinske pogodbe s sosednimi državami, uvedla neke vrste premeje na domače svinje in domačo govejo živino, ki se proda na dunajskem živinskem trgu. Premija (Qualitätszuschlag) bo znašala za svinje 15%, za govedo pa 8% kosmate prodajne cene. Ta ugodnost velja za dunajski trg, dočim se bo na živinskih trgih v Grazu, Linču in Innsbrucku dajala premija le za govejo živino. Ta zaščitni ukrep pomeni nov udarec za naš izvoz.

Češkoslovaško zunanje posojilo. Kakor smo že poročali je Češkoslovaška po zelo ugodnih pogojih sklenila s pariškim bančnim konzorcijem posojilo v višini 50 milijonov dolarjev, in sicer pri 5,5 odstotnem nominalnem obrestovanju in pri emisijskem tečaju 95. Po odbitku provizije emisijskih bank bo znašal prevzemni tečaj 98% tako, da bodo znašale za Češkoslovaško dejanske obresti 5,92%. Posojilo se bo v celoti porabilo za konverzijo 8% posojila iz leta 1922 v višini 10 milijonov funtov. Zaradi razlike na obrestih bo Češkoslovaška prištedila na leto 40 milijonov Kč, kajti služba za obrestovanje novega posojila bo zahtevala na leto 93 milijonov Kč, dočim je bilo za staro posojilo potrebno 133 milijonov. Kakor poročajo iz Prage bodo pariške banke prevzele 45 milijonov dolarjev tega posojila, praške banke pa 5 milijonov. Emisija se bo izvršila v početku junija in sicer v Parizu, Londonu, Amsterdamu, Stockholmu, Curihu in v Pragi. Ker je 8 odstotno posojilo iz leta 1922 mogoče odpovedati na 3 mesece šele za 1. maj 1932 bo izkupiček posojila do tega dne, torej skoro leto dni, naložen v češkoslovaških denarnih zavodih. Pa tudi po izvršeni konverziji torej po 1. maju 1932, l. bo polovica izkupička posojila ostala v državi, ker je okrog 800 milijonov Kč posojila iz leta 1922 doslej repartiranih, torej v posesti češkoslovaških državljanov.

Oddaja zgradbe dvonadstropne stano-

vanske hiše na Rakeku se bo vršila potom

ofertne licitacije 15. maja pri direkciji dr-

žavnih železnic v Ljubljani (Oglas je na

vpogled v Zbornici za TOI, pogoji, načrti in

proračuni pa pri omenjeni direkciji).

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 25. aprila. Na ljubljanski borzi je bil devizni promet pretekli teden prilično velik: znašal je 17,1 milijona Din nasproti 19,7, 20,7, 18,1 in 13,9 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Tečaj deviz so pokazali večje fluktuacije. V ponedeljek so se devize v smislu tendence zadnjega tedna še nekoliko dvignile, potem pa so pričele popuščati in do večera je zlasti Newyork nazadoval od 56,785 na 56,73. Popuščanje tečajev deviz odnosi čvrstejšo tendenco za dinar je izzvala Narodna banka, ki je v torek znižala tečaj za devizo Curih od 1095,60 na 1095,30. Kakor znano, je Narodna banka 18. marca t. l. po več kakor dveh letih prvič znižala tečaj Curih od 1095,90 na 1095,60. Ker je sedaj po petih tednih ta tečaj ponovno znižala, moramo sklepati, da se je odločila opustiti politiko neizpremenljive relacije med dinarjem in švicarskim frankom. — Med efekti je prišlo na ljubljanski borzi v teku tedna do zaključkov v srbskih srečkah iz leta 1881, po 100.

Na zagrebški borzi je nastopila čvrstejša tendenca za državne papirje. Volna škoda, ki se je zadnji teden trgovala še po 423,50 — 424, se je v minulem tednu okrepila in se je večeraj trgovala po 426 — 426,50. Tudi tečaj dolgarskih papirjev so se nekoliko dvignili. V 8% Blairovemu posojilu, ki se je zadnji teden trgovalo še po 93 — 93,50, večeraj ni bilo blaga izpod 95, 7% Blairovo posojilo, ki je imelo zadnji teden zaključke še po 82,50 — 83, se je večeraj trgovalo po 83,50. Za 7% Seligmanovo posojilo Drž. hip. banke je nadalje veliko zanimanje in ima ta papir precej višji tečaj nego 7% Blairovo. Večeraj se je za Seligmanovo posojilo nudilo že 84,625, blaga pa ni bilo izpod 85. Tekom tedna je bilo tudi nekaj prometa v 6% begluških obveznicah po 67,75 — 68,25.

Na tržišču zasebnih vrednot ni bilo opaziti večjih izprememb. Med bančnimi papirji je Prastrediona dosegla tečaj 925, ostale bančne delnice pa so v glavnem obdržale stare tečaje.

Od industrijskih vrednot se je Trboveljska nekoliko okrepila in sicer od 306 na 313. Promet je bil v Gutmannu po 128 — 129, v Slaveksu po 200, v Dravi po 234 — 237, v Sečani po 295 — 300 in v Dubrovački po 360.

Ljubljana. (Prosti promet.) Amsterdam

22.845, Berlin 13.5425, Bruselj 7.9013, Bu-

dimpešta 9.9135, Curih 1095,30, Dunaj

7.9957, London 276,40, Newyork 56,73, Pa-

riz 222,29, Praga 168 — 168,80, Trst 297,70,

Curih, Zagreb 9.1312, Pariz 20,2975, Lon-

don 25.2325, Newyork 519,15, Bruselj 72,18,

Milan 27,1875, Madrid 52—, Amsterdam

208,5750, Berlin 123,63, Dunaj 73—, Sofia

3,76, Praga 15,3750, Varšava 58,20, Budim-

pešta 90,50, Bukarešta 3,06875.

Žitni trg

+ Novosadska blagovna borza (25. t. m.). Tendence neizpremenjena. Promet: 18 vag. pšenice, 1 vag. ječmena, 12 vag. koruze, 10 vag. moke in 2 vag. otrobov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, 79/80 kg 157,50—162,50; baška, 79/80 kg 165 — 170; banaska Bega, šlep, 79/80 kg 160—165; gornjebanaska, 79/80 ko 160—165; sremska in slavonska, 78 kg 150—155; sremska, okolica Indjija, 78 kg 155—160. Ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 115—120. Oves: baški, sremski in slavonski 150 — 155. Kuruza: baška in sremska 100—102,50; za maj 102,50—105; ladja Dunav Sava 100—102,50. Moka: baška »Og« in »Ogg« 225—230; »2« 210—220; »5« 190—200; »6« 180—185; »7« 150—155; »8« 130—135. Otrobi: baški 130 do 135, banaski, slavonski 125—130.

+ Budimpeštanska terminska borza (25. t. m.). Tendence prijazna, za pšenico slabša. Pšenica: za maj 15,56—15,57, za junij 15,59—15,60; rž: za maj 14,05—14,10; kuruza: za maj 13,54—13,55, za julij 13,92—13,94.

Mednarodna razstava v Budimpešti od 9. do 18. maja 1931

Sestajališče trgovskih krogov jugovzhodne trgovine z Ogrsko in zapadnih držav. Na razstavi sodeluje 200 industrijskih strokov. poljedelci-izvozniki in mala obrt Madžarske. — Narodna grupa inozemske industrije. 50 odst. znižanje v Jugoslaviji in Madžarski za potovanje tja in nazaj. Prehod preko meje brez vizuma.

Pojasnili in sejemске legitimacije se dobe v Budimpešti v poslov-

nici razstave V. Alkotmany u. 8.

V Ljubljani: Potniški urad: »PUTNIK«. — Centralno zastopstvo:

Kr. madž. trgovačko zastopstvo, Beograd, Palata Akademia.

NAZNANILO

Centenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel znano Müllerjevo gostilno v Zagorju. Potrudil se bom cenj. gostom postreže z dobro pijačo in jedili. Obenem priporočam svoj lastni izdelek klobas in salam.

Za obilen obisk se priporočam

5924 Leopold Dolanc

RAZPIS!

V zakup se odda „Pohorski dom“

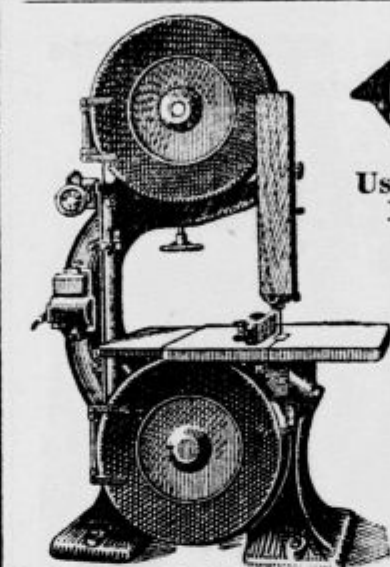
z RESTAVRACIJO in 21 TUJSKIMI SOBAMI. Kaveje zmožni interesi s točilno pravico naj se takoj javijo na naslov: »Pohorski dom«, Maribor, Francišanska ulica št. 8., I. nad.

Vse sobe so prvostopenj opremljene in imajo gorko in mrzlo vodo ter električno luč.

Otvoritev doma bo v začetku meseca junija. 5903

Naprodaj je trgovina koles V LJUBLJANI

pod posebno ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglasni zavod Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2, I. nad., pod »TOVARNA«. 5933

Ustanovlj. 1845

Teichert-ove stroje cenijo po vsem svetu

Stroji za veliki in mali obrat v celokupni lesni industriji. Posamezno in kombinirano. Vodilni in neprekosljivi v vrsti elektrostrojov in jermen

Zlata svetinja Bratislava 1930

TEICHERT & SOHN, LIEGNITZ 34 Beograd: Robert Fleischer, Zrinjskoga ulica 58. — Ljubljana: Ludovik Ilersič, Stari trg 26. — Za velesejem Osijek od 2. do 14. V. in velesejem v Ljubljani od 30. V. do 8. VI., dragocene novosti.

Šteparice

SPREJME tovarna čevljev »BOSTON« d. d. v Beogradu. — Zasluzek akorden. Javiti se pismeno na gornji naslov. 5937

Botram in botricam

se priporoča za nakup UR, ZLATINE in SREBRNINE po nizkih cenah

zlatar Stanko Japelj

DUNAJSKA CESTA ST. 9. Lastna delavnica. — Popravila in nova dela točno in poceni. 5554

Za državne dobave in Beograd

pri prevzel zastopstvo

Franjo Ilančič, Beograd, Kondan ul. 26. 5929

Gosp. Ludvik Semen, stanujoč v Ljubljani, Stari trg, nima pravice nabirati inzerate za Cankarjevo družbo. 5938 Odbor »Cankarjeve družbe«.

Poceni prvovrstna kolesa

Dürkopp Waffenrad Torpedo

le pri

,Tehnik' JOSIP BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva c. 20 (Palaca Okrožnega urada) 5934

IŠČEMO

za prvovrsten brezkonkurenčni predmet za poset večjih pisarn proti fiksumu in proviziji spretnega

potnika-uradnika

z znanjem knjigovodstva in pisarniško prakso predpogoji. Ponudbe naj se naslovijo pod šifro »Organizacijski talent 19« na »KARTEKA« d. z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 6, I. nadstr. 5932

NAZNANILO

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem svojo krojaško obrt in konfekcijsko trgovino preselil na Sv. Petra cesto št. 25 (hotel Tratinik). Priporočam se sl. občinstvu za mnogobrojni obisk s pripombo, da bodem glede postrežbe, točnosti in najnižjih cen popolnoma zadovoljno postregel. Oblike bodem izdeloval po najnovšem kroju. Likanje obleke Din 15.—.

S spoštovanjem ter se priporoča

5925 IVAN MOHORIČ, kroj. mojster.

Reflektanti na

vinogradniško posestvo vojvodine Arenberg

občina Presika pri Ljutomeru, cca. 10 ha (5 ha vinograda), gospodarsko poslopje z inventarjem, neposredno na krajini cesti, v najboljšem stanju, se prosijo, da pošljejo oferte za nakup delno na: Dr. Ivo Benkovič, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2. — Informacije daje tudi notar Požun v Gor. Radgoni.

Tudi deli posestva iste v gornjeradgorskem okraju so na prodaj. 5935

Mizarsko delo

v svoji zgradbi v Beogradu, Zorža Klemansoa br. 4, bi odstopil tvrdki iz Slovenije.

Obrat zahteva izdelavo 288 komadov oken in 426 komadov vrat. Za zaznam in pogoje obrnite se na Mesarovića Knez Mihajlova br. 18. — Korespondenca v nemščini. 5936

ZAHVALA

Ob nenadni in prezgodnji izgubi predragega sina, brata, svaka in strica, gospoda

Antona Košenina

posestnika in gostilničarja

se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti za izraze sočutja, zato izrekamo tem potom vsem skupaj najiskrenejšo zahvalo: posebej pa p. č. duhovščini, Paškemu Sokolu, pevcem in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Šmartno ob Paki, dne 25. aprila 1931.

5926

Zalujoči ostali.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki so nam došli ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega soproga, skrbnega očeta, deda, strica, tasta, svaka in zeta, gospoda

Ivana Gregoriča

železniškega uradnika

kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni zastopnikom Direkcije državnih železnic, načelniku gradbenega oddelka g. ing. Emilu Hoffmannu, šefu oddelka g. ing. Franju Zelenku ter šefu progovne sekcije g. ing. Cirilu Petrželiču. Nadalje gre naša globoka zahvala g. ing. Sternu za njegovo izredno pozornost, Udruženju jugoslov. narodnih železničarjev in brodarjev, njega predsedniku g. Leopoldu Juhu, pevskemu zboru in godbi železničarskega društva »Sloga« za v srce segajoče žalostinke in g. Ivanu Škerjancu za prekrasne poslovilne besede ob odprtem grobu. Končno naša topla zahvala vsem stanovskim tovarišem, prijateljem in znanem, ki so dragega nam pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem naša ponovna iskrena zahvala. 5943

Ljubljana, dne 25. aprila 1931.

Zalujoči ostali.

Iz življenja in sveta

Doumergue v Afriki

Kakor smo že poročali, je obiskal predsednik francoske republike Gaston Doumergue, ki se vrne v kratkem v zasebno življenje, francoske kolonije v Afriki, kjer so mu priredili domačini veličasten sprejem. Slika kaže predsednika pri nadzorovanju pušk tuniških domačinov.

BAJAZO ZA MOTOKLISTE,

dežne plače za dame in gospode, pomladanske površnike, trenchcoate prodaja po neverjetno nizkih cenah tvrdka

Drago Schwab, Ljubljana

Izdajalski zobje

Identifikacija mrtvecev po zobovju — Zobje v službi kriminalistike — Zanimivi primeri

Tudi zobje imajo lahko velik zgodovinski pomen. To dokazujejo n. pr. v egiptskih grobovih najdeni zobje. Večkrat so jih že preiskali, da bi mogli ugotoviti, kakšne zobne bolezni so razsajale v tistih časih.

Znano je, da so zobovja po velikih požarih čisto vse, kar ostane od ponorečencev. Po obliki teh zobovij, po kakšnem bolezenskem znaku, po kakšnem kovinskem vložku se da tu ugotoviti človek, ki je zgorel. Ze pred sto leti so uporabljali ta način identificiranja mrtvecev. Po zobeh se da ugotoviti v mnogih primerih tudi njegova približna starost, če bi bilo to na drug način nemogoče. Seveda je treba pri tem upoštevati zobe v celoti, stanje njih korenin, njih izrabo itd. Strokovnjaki more po raznih znakih tudi s približno gotovostjo povedati, dali je zobovje pripadalo moški ali ženski osebi.

Lacassagne poroča o nekem G., ki so ga umorili v Parizu, ga stlačili v kovčeg in ga odložili v okolici Lyona. Tam so pozneje našli v čisto razpadlo truplo. Po nenavadno širokih gomoljnih sekačih ga je spoznala njegova hči. Na podoben način je nekdo našel svojega izginulega brata, ta je izginil pri neki znanstveni odpravi v Afriki. Njegov brat je bil nekoč gost nekega zamorskega poglavarja, ki je imel shranjenih več lobanj, ki so izvirale baje od belokotcev. V zobovju ene teh lobanj je manjkalo zob, drugi je bil nadomeščen z zlatim in po teh znakih je gost spoznal ostanke svojega več let prej ubitega brata.

Na neobičajen način se je izdal neki morilec v Bostonu. Tam je bil na skrivnostan način izginil neki profesor, a v laboratoriju nekega njegovega tovariša so našli v pločevinastih skatlah in steklenih posodah razne kostne dele. Čeprav so bili vsi prepričani, da so to ostanke izginulega učenjaka, točen dokaz ni bil mogoč in tako niso mogli morilecu nič. Pozneje pa se je zgodilo, da so našli pri njem umetno zobovje iz zlata. Dognali so zobozdravnika, ki je bil to zobovje napravil in ta je po nekem določenem znaku lahko povedal, da ga je bil napravil za izginulega profesorja in morilec so sedaj lahko končno spravili pravico v roko.

Znano je tudi, kakšno vlogo so imeli zobje v aferi nesrečnega francoskega dofeni, sinu kralja Ludovika XVI in kraljice Marije Antoinette. Po uradnem poročilu je dofen umrl 1795 v ječi Temple in so ga pokopali na pokopališču Sainte-Marguerite v Parizu. Kakor običajno pa so se oglašali pozneje ljudje, ki so trdili, da so oni sami doždevno umrli prestolonaslednik, ki da nikakor ni bil umrl, kakor

je trdilo uradno poročilo revolucijske vlade. Zaradi takšnih pretendentov so že 1816 in zadnjič 1894 odkopali na pokopališču Sainte-Marguerite ostanke mrtveca, ki naj bi bil francoski dofen. 1846 so našli celo njegovo lobanjo. Vsi znaki na teh ostankih so kazali na dvajsetletnega moškega, dočim je štel prestolonaslednik 1795 komaj 12 let. Iz tega bi se dalo tedaj sklepati, da res ni takrat umrl. Se bolj zanimivo je to, da je imel eden izmed pretendentov in sicer najresnejši med njimi Naundorff, o katerem smo pred kratkim pisali, čisto enake zobe, kakor jih je imel sin Ludovika XVI. Potemtakem bi bil Naundorff torej resnični dofen. Čudno pa je, da manjkata na lobanji, ki so jo našli 1946 baš oba zoba, ki sta bila za dofenovo zobovje značilna in po katerih bi se dalo najtočneje ugotoviti, ali so ostanke mrtveca na pokopališču Sainte-Marguerite res dofenovi ali ne.

Največji hotel na svetu

je seveda v Ameriki in sicer v New Yorku — V hotelu je vse in še več nego v srednjevelikem mestu

V New Yorku stoji največji hotel na svetu. Ime mu je Pennsylvania.

Vsak dan obišče hotel 3000 gostov. K njim velja prišteti 5000 obiskovalcev. Vsem tem ljudem je na razpolago 2250 nameštencev. Za bivanje gostov je na razpolago 2200 sob, ki stanejo štiri do dvanajst dolarjev. Mnogi teh prostorov imajo tudi lastne kopalnice. Skupno imajo gostje na razpolago 1760 kopalnih kadi in 953 prh. Hotel razpolaga tudi z dvema dvoranama za turške kopelji. Ena je za dame, druga za gospode. Vsaka ima bazen za plavanje.

Gosti povzijejo dnevno 11.520 obrokov, to se pravi vsako minuto osem. Servira se v šestih restavracijah. Kuhinja porabi povprečno: 1450 l mleka in smetane, 548 tucatov jajec, 1500 l ledu, 20.000 kruhkov, 700 kruhov, 600 kolačev, 400 kg perutnine. Za kuhanje se porabi dnevno 1350 m³ plina. Vsak dan očistijo električni stroji 15.000 kosov namiznega srebra.

Vsa podjetja potrebna voda se filtrira doma. Vodovod dovaja vsako uro 11.370 l vode. Za topel vodovod se vsako sekundo segreje 100 l vode, od katere je odteče 60 l po ceveh. Dolžina svičnenih cevi v hotelu znaša 180 km.

Za ohlajevanje zraka v prezračilnikih in za hlajenje živil v hladilnicah se porabi dnevno 115 ton ledu. Če je poleti kljub temu v sobah prevroče, se lahko gostje peljejo z enim izmed 16 dvigal na strešni vrt. Tam se lahko hladijo v 22. nadstropju, ki leži 78 m nad cesto.

Hotel ima tudi lastno pralnico, kjer se opere dnevno 20.000 kg perila. Hotelska palača ima 18.000 žarnic, ki porabijo vsak dan 12.000 kilovatnih ur toka. Če bi navili vso električno žico hotela na tuljavo, bi dobili 885 km žice. Vsekakor lepa dolžina, v katero pa se ni vračunala telefonska žica, ki je tudi precej dolga, saj ima vsak prostor lastno telefonsko napeljavo. Tudi radio ima vsaka soba.

Telefonska centrala hotela Pennsylvania

škega, dočim je štel prestolonaslednik 1795 komaj 12 let. Iz tega bi se dalo tedaj sklepati, da res ni takrat umrl. Se bolj zanimivo je to, da je imel eden izmed pretendentov in sicer najresnejši med njimi Naundorff, o katerem smo pred kratkim pisali, čisto enake zobe, kakor jih je imel sin Ludovika XVI. Potemtakem bi bil Naundorff torej resnični dofen. Čudno pa je, da manjkata na lobanji, ki so jo našli 1946 baš oba zoba, ki sta bila za dofenovo zobovje značilna in po katerih bi se dalo najtočneje ugotoviti, ali so ostanke mrtveca na pokopališču Sainte-Marguerite res dofenovi ali ne.

Največji hotel na svetu

je seveda v Ameriki in sicer v New Yorku — V hotelu je vse in še več nego v srednjevelikem mestu

V New Yorku stoji največji hotel na svetu. Ime mu je Pennsylvania.

Vsak dan obišče hotel 3000 gostov. K njim velja prišteti 5000 obiskovalcev. Vsem tem ljudem je na razpolago 2250 nameštencev. Za bivanje gostov je na razpolago 2200 sob, ki stanejo štiri do dvanajst dolarjev. Mnogi teh prostorov imajo tudi lastne kopalnice. Skupno imajo gostje na razpolago 1760 kopalnih kadi in 953 prh. Hotel razpolaga tudi z dvema dvoranama za turške kopelji. Ena je za dame, druga za gospode. Vsaka ima bazen za plavanje.

Gosti povzijejo dnevno 11.520 obrokov, to se pravi vsako minuto osem. Servira se v šestih restavracijah. Kuhinja porabi povprečno: 1450 l mleka in smetane, 548 tucatov jajec, 1500 l ledu, 20.000 kruhkov, 700 kruhov, 600 kolačev, 400 kg perutnine. Za kuhanje se porabi dnevno 1350 m³ plina. Vsak dan očistijo električni stroji 15.000 kosov namiznega srebra.

Vsa podjetja potrebna voda se filtrira doma. Vodovod dovaja vsako uro 11.370 l vode. Za topel vodovod se vsako sekundo segreje 100 l vode, od katere je odteče 60 l po ceveh. Dolžina svičnenih cevi v hotelu znaša 180 km.

Za ohlajevanje zraka v prezračilnikih in za hlajenje živil v hladilnicah se porabi dnevno 115 ton ledu. Če je poleti kljub temu v sobah prevroče, se lahko gostje peljejo z enim izmed 16 dvigal na strešni vrt. Tam se lahko hladijo v 22. nadstropju, ki leži 78 m nad cesto.

Hotel ima tudi lastno pralnico, kjer se opere dnevno 20.000 kg perila. Hotelska palača ima 18.000 žarnic, ki porabijo vsak dan 12.000 kilovatnih ur toka. Če bi navili vso električno žico hotela na tuljavo, bi dobili 885 km žice. Vsekakor lepa dolžina, v katero pa se ni vračunala telefonska žica, ki je tudi precej dolga, saj ima vsak prostor lastno telefonsko napeljavo. Tudi radio ima vsaka soba.

Telefonska centrala hotela Pennsylvania

200-letnica smrti avtorja „Robinsona“

Daniel Defoe,

avtor svetovnoznane romana »Robinson Crusoe« (roj. 1719), je umrl danes pred 200 leti v Londonu. Defoe, ki se je udeleževal tudi politično, je napisal še razne druge knjige. Zanimiv članek »Robinson v povesti in v resničnosti« priobčuje pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793-20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si guren in trajen. Cena steklenici brez poštne Dn 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radićeva (Duga) ul. 32.
Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Sporno očetovstvo

Preuranjena razsodba ameriškega sodnika — Samo natančna biološka preiskava lahko ugotovi barvo oči

Interesanten primer dvojčkov

Z razsodbo, ki jo je izrekel čičaški sodnik Mihael Feinberg je bila v Ameriki priznana biološka teorija, da ne morejo modrooki starši nikoli roditi rjavookega otroka.

Vprašanje je postalo pereče, ko je zahteval neki George Adair Longley svoj delež na ogromnem premoženju, ki ga je bil zapustil njegov oče. Mož je otrok iz ranega zakona pokojnika, prišel pa je na svet, preden je njegov oče vzel njegovo mater za ženo. Kljub temu ga je oče legitimiral in priznal za svoje dete. Druga pokojnikova žena, Caroline Longley pa je zahtevala Georgesu Adairu odklonila z utemeljitvijo, da lahko izvedenec dr. Sanford Gifford izjavi, da sta bila oče in mati Georgea Adaira Longleya modrooka človeka. Po biološki teoriji pa George Adair Longley, ki ima rjave oči, nikakor ne more biti sin očeta, ki ga je priznal za svojega otroka, marveč sin svoje matere in nekega drugega moškega, s katerim je imela znanje, preden je postala Longleyeva žena. Sodišče je sprejelo izjavo dr. Gifforda v celoti in je odbilo odškodninsko tožbo.

Odločitev je povzročila v Ameriki izredno razburjenje. Dr. Davenport, član Carnegievega instituta, obče priznana ameriška

avtoriteta v bioloških vprašanjih, je ostro napadel razsodbo, ki bi morala imeti, so-deč po pismih, ki jih je prejel, še jako dalekosežne posledice. Mnogi zakonci groze z ločitvijo, ker je sodišče osvojilo navedeno načelo. Tudi dr. Davenport trdi, da se vjema z Giffordovo teorijo, ki jo smatra za pravilno, vendar pa se ne more zdat, ko sta mati in oče Georgea Adaira Longleya mrtva, reči, če ni bilo v njunih očeh tudi rjavega pigmenta. Brez natančne preiskave ni mogoče nikoli z gotovostjo izjaviti, da ima ta ali oni človek modre oči — niti tedaj, če to pravijo vsi ljudje. George Adair Longley je seveda prijavil vzklic in zahteva revizijo obravnave.

»New York Times« navajajo ob tej priliki primer, ki se je zgodil nedavno v švedski pokrajini Skane. Primerilo se je, da je neka ženska, ki je bila v ločitveni obravnavi, povila dvojčke. Otroka sta bila različnega spola. Mož, s katerim je tekla tožba za ločitev, je trdil, da ni oče otrok, kakor so analizirali njegovo kri in jo primerjali s krvjo otrok. Pri tem se je ugotovilo, da je bil en otrok njegov, drugi pa ne, ker ni spadal v očetovo krvno skupino. Švedski profesor Ivar Bromann smatra za teoretično mogoče, da dvojčka različnega spola nista otroka enega in istega očeta.

Iz lepih, starih časov ...

Mučenje mladoletnih „zločincev“ — Brezsrčna justica v minulih stoletjih

V nekem novem zakonskem načrtu, o katerem bo v bližnjih dneh razpravljala angleška spodnja zbornica, veli neki člen med drugim: »V prvi vrsti je treba paziti na to, da se mladoletniki, ki so stopili na pot zločina, ne seznanijo s strahotami ječ. Ni potrebno, da jih sodnik kar obsodi na kazen ječe, temveč naj se zadovolji samo s posvarilom.«

V zvezi s tem členom priobčuje neki angleški list zanimive podrobnosti o načinu, kako so v prejšnjih časih ravnali z mladoletnimi »zločinci«.

Se 1824 so jih odpravljali na ladjo »Euryalus«, ki je bila zadržana na Temzi, in tam so jih pretepali in mučili na najbolj grozovit način. Devletni hudodelci niso bili na tej ladji nobena redkost in George Ives celo poroča, da so bili med njimi tudi takšni, ki si sami se obleke niso znali sleči in obleči. V umazanem prostoru v medkrovi, kjer je mrgolelo mrcesa, so ložirali mali nesrečniki na verigah drug ob drugem in lahko si mislimo, kako je to okoliže učinkovalo na mlade duše. Vzroki, ki so jih privedli na ladjo groze, so pa bili večinoma nečloveško malenkostni in delajo vsaj čast stari justici. Tako je moral 14letni Andrew Bauauing preživeti celo leto na »Euryalus«, ker

je ukradel majhno srebrno žlico. Majhne otroke, ki so pobegnili od doma, ne da bi se zavedali svojega »greha«, so transportirali na ladjo in so morali propasti duševno in telesno, ne da bi se kdaj brigali za proteste in reklamacije staršev.

Se hujše so ravnali z otroki v prejšnjih stoletjih. Pekovske vajenčke, ki niso bili dovolj hitri pri delu, so postavili s testi in jim vncem okoli vratu na sramotni odce in so morali tam po cele ure in dneve prenašati zasmeh in dejanske napade brezsrčne tolpe. Mali potujoči prodajalci rib, ki se jim je blago v košarah kaj pokvarilo, so morali v sramotnem sprevodu skozi mesto. Obesili so nanje segnite, smrdeče ribe in vsakdo jih je lahko obmetaval z najsurovejšimi žaljivkami in blatom. Nič redkega ni bilo tudi to, da so nedolžni mladičemu oparjali roke v kropu, da so jim noge kvarili z vročimi železi in da so jim nasilno branili spati.

Najslabše so ravnali z blaznimi otroki. Pretepali so jih neprestano, da bi jim »ognali« hudobnega duha, tlačili so jih v pripravo, v kateri se niso mogli niti najmanj gibati, jesti jim niso dajali skoraj nič in najčesteje je smrt rešila nesrečnike pred nadaljnjimi mukami, ki so jih bili dolžni v takratnih blaznicah.

Zadnja ura na smrt obsojenih

Velika razlika med moškimi in ženskimi zločinci — Zadnji trenutki zločink pred justifikacijo

Protestantski duhovnik J. Frey, ki je spremljal marsikatero na smrt obsojenega, je razširil lastna opazovanja s temeljitim nabiranjem mednarodnih uradno zajamčenih podatkov in napisal dokaj zanimivo knjigo o »Zadnji uri obsojencev«.

Popisal je konec 150 zločincev obeh spolov in si zastavil vprašanje o razliki med moško in žensko duševnostjo v tem usodnem trenutku. Izkazalo se je, da so ženske v splošnem neprimerno mirnejše, dočim se moški večkrat ječejo, zatrjujejo svojo nedolžnost in prosijo usmiljenja.

Neka Američanka je do zadnjega hlastno čitala roman Aleksandra Dumasa »Kraljica Margot«. Ko so jo povabili na električni stol in vprašali po zadnji želji, je naprosila paznika, naj ji pove konec romana, ki ga ni utegnila prečitati. Paznik ni poznal te knjige, in obtoženka mu je naročila, naj gre vprašat jetnike.

Nemka Hertruda Scheller, ki je zastrupila svojega moža, da bi si prilastila njegov denar, je poklicala zdravnika in mu potožila, da nima teka. Ni vedela, da so odklonile oblasti njeno prošnjo za pomilostjenje. Zdravnik ji je razodel, da bo jutri morala umreti in se ji ni več treba brigati

Nenavadni požigalec

V Chaplinovem najslavnejšem filmu »The Kid« je prizor, v katerem luča mafi Jackie Coogan iz zasede kamenje v izložbene šipe, da bi imel veliki Charlie kot steklar nekaj zasužnika. Pa vesela domišljica je postala te dni krvava resnica.

V Traisnu na Avstrijskem je pogorela hiša kmeta Andreja Reichenbergerja; škoda je bilo nad 80.000 Din. Od vsega zakončeka so sumili, da je bil ogenj podtaknjen in res so orožniki prijeli nekega brezposelnega zidarja, ki je po dolgem zaslišanju priznal, da je zanetil požar.

Ko so ga vprašali, čemu je to storil, ni moč navedel kakšnega običajnega razloga maščevnosti ali enostavne hudobije, temveč je pojasnil, da je beča prisilila do tega dejanja. Bil je že več let brez posla in je upal, da bo ob zopetni gradnji pogorele hiše prišel vsaj do skromnega zaslužka. Možja so predali sodišču v Hainfeldu.

Norec na potovanju

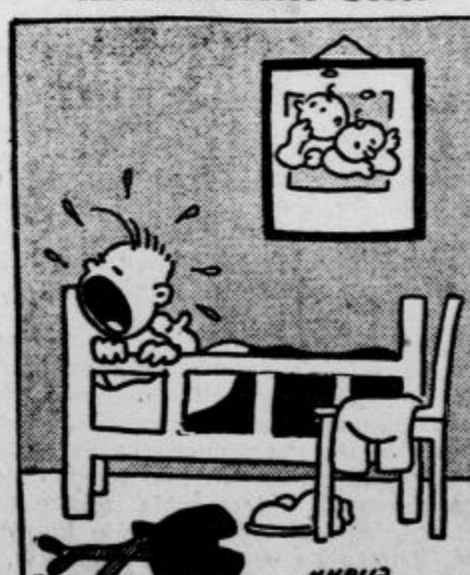
Louis Clark, blagajnik pri »Standard Oil« v Los Angelesu, je vzel celoletni dopust in lanskega septembra odšel na potovanje okoli sveta. Uresničil je s tem svojo davno željo, obiskal je več dežel in bi moral naposled iz Napolja nazaj v domovino. A ko je že šel na parnik, se mu je nenadoma zmešalo. Pustil je vso prtljago, skočil v francoski brzi vlak, se pripeljal v Boulogne in se potikal po okolici. V mestecu Chamberju je izdal svoj zadnji denar. Stopil je nato v neko trgovino, pograbil ključavo, ki je ležalo na mizi, in nevarno poškovalval osuplega lastnika. Prodajalci so poklicali policijo. Clark ni zmogel francosčine in so morali poiskati na stražnici tolmača, ki je povedal, da ponavlja Clark vedno isto: Dospel sem na cilj. Umoriti sem ga moral, ker ne sme živeti. Ko sem ostal brez denarja, sem vedel, da sem na koncu poti!

Jack Diamond,

»kraj ameriških zločincev«, je bil v Catskillu (država New York) aretiran, ker je mučil nekega šoferja, ki je prevažal vtiho-tapljene alkoholne pijače za neko konku-rentno »firmo«.

Vsak dan ena

»Mama! Jakoc hoče imeti svojo polovico postelje zmerom v sredi!«

Milijarde se spreminjajo v ovojni papir

V teh zabojih počiva papirnat denar, ki predstavlja vrednost nad 3 milijarde nemških mark ali 40 milijard Din. Denar ima podobo starih nemških bankovcev, ki so ostali v Belgiji, ki je deželo zapustila nemška vojska. Na podlagi posebnega belgijsko-nemškega dogovora se mora denar uničiti. Predelala ga bo neka papirnica v ovojni papir. V stoletju tehnike ne bi si človek mislil, da so si finančniki leto dni ubijali glave, kako naj se spravi s sveta ta papirnat denar, ki šteje 77 milijonov bankovcev, ki bi napolnili, če bi jih spravili skupaj, cel vlak. Bankovce so hoteli sežgati, toda so načrt opustili, ker bi ta postopek zahteval poldrugo leto časa. Belgijska tvornica, ki je prevzela obveznost, da predela za 3 milijarde mark bankovcev v ovojni papir, upa, da se ji posreči izvesti to stvar v 14 dneh. Proceduro bodo nadzorovali posebni državni organi, med njimi tudi odposlanci nemške vlade.

Iz življenja na deželi

SOVODENJ V POLJANSKI DOLINI. V ponedeljek je imel vodja škofjeloske sreske izpostave g. Franjo Levčič v treh bijski šoli sestanek, ki so se ga udeležili občinski zastopniki Oselice, mnogi ugledni kmetovalci in obrtniki, župnik Nove Oselice in državni uradniki. O delovanju v občini je podal poročilo župan g. Jezerski, ki je hkrati izročil g. glavarju spomenico krajevnih prošenj, potreb in želj. O narodni zavesti obmejnega prebivalstva in njegovi ljubezni do države je izpregovoril učitelj g. Janko Stele. Na sestanku se je vršil tudi razgovor o šolskih razmerah, o mejnem prometu in o krizi lesne trgovine, ki kmetijskega človeka najbolj tare. — Sokolsko društvo v Sovodnju je 60 letnico pisatelja Finžgarja praznovalo v nedeljo z uprizoritvijo »Divjega lovca«, ki je sijajno uspel. Režiser br. Stefe je pred pričetkom očrtal življenje jubilarca.

BLED. V nedeljski številki »Slovenca« se dopisnik z Bleda zaletava v blejskega dopisnika »Jutra«, češ da mnogo poroča o delovanju nove občinske uprave. Dopisnik gotovo ni po volji to, ker novi občinski odbor ni sestavljen po njegovem okusu in ker imamo sedaj župana, ki je starosta blejskega Sokola. Kar ukrene sedanjí odbor, njemu ni prav, a o prejšnjem odboru, ki več mesecev sploh ni deloval, ni črhnil besede. Vseč mu ni, da se je davke na neposredne davke zvišal na 100 odstotkov. Dopisnik sploh ne ve, da Bled postaja mednarodno letovišče in da je treba hiteti z modernizacijo in regulacijo letovišča, ki nam vse to izdatke bogato vračajo. Koliko je občin, ki plačujejo še več davka! Občina Ribno mora na primer plačati 135 odst. davka, pa ni letovišče. Dopisnik se je nadalje obregnil ob kostonje, ki jih izkavpajo na Prešernovi cesti, da bi s tem razširili cesto. Mnenja je, da bodo Blejci sedaj brez drevedora. Vsi Blejci vedo, da kostonji, ki so vsajani skoraj po sredi ceste, ovirajo promet. Bled ima še vedno dovolj senčnih izprehodov, n. pr. cesto okrog jezera, blejski Grad, Stražo, Osojnico itd. Ako pa dopisnik ne najde tam pravih izprehodov, mu svetujemo, da posadi kostonje, ki jih sedaj izkopavajo na svoje zemljišče in na ta način bo dobil krasen drevedor, kjer se bo lahko nemoteno izprehajal in tuhtal, kako in na kakšen način naj si zopet privoščí »Jutrovega« dopisnika in agilno občinsko upravo. — Radovljisko učiteljsko društvo bo zborovalo 2. maja ob 10. v risalnici osnovne šole na Jesenicah. Udeležba obvezna! — Takoj po velikonočnih praznikih so pričeli napeljavati vodovoda k blejski okrožni bolnici. Instalacijska dela je prevzela trdka Učar in drug iz Gorj pri Bledu. Vodovodna napeljava bo dolga okrog 900 m in je do polovice že gotova. Opozarjamo Ribnane in Selane, da izkoristijo to prilžnost in podaljšajo vodovod do Ribnega in Sela.

KRANJSKA GORA. Naša podružnica SPD bo imela občni zbor v nedeljo 3. maja z običajnim dnevnim redom.

DOLENJSKE TOPLICE. Preteklo nedeljo je predaval v šoli v Toplicah sreski ekonom g. Malasek o živinorejskem združenstvu in o drugih za kmetovalca važnih in potrebnih zadevah. Predavanje pa žal ni bilo zadosti obiskano. Kaj pomaga vse vzdihovanje o slabih časih! Dokler se kmet ne bo potrudil poslušati nasvetov in navodil strokovnjakov, dokler bo trdil, da ne potrebuje od gospodov pouka, toplico časa si tudi ne bo mogel svojega bednega stanja izboljšati. — V petek 17. t. m. se je odpravljalo iz tukajšnje občine 24 mladencev na odsluženje kadrovskega roka. Med njimi so 4 člani sokolskega društva v Toplicah.

SV. LOVRENC NA DOLENJSKEM. Tudi pri nas je zmagala sokolska ideja. V nedeljo 19. t. m. se je vršil v prostorih brata Bregarja ustanovni občni zbor, katerega se je udeležil kot župni delegat brat dr. Vasič Ivan iz Novega mesta. Občinski zbor je otvoril ugledni župan občine Velike Loke br. Saje Alojzij, nakar je v lepem govoru župni starosta dr. Vasič očrtal pomen Sokolstva, za kar se mu je v imenu društva zahvalil br. Baucher. Delegat Sokola iz Trebnjega br. Blagotinšek je sporočil bratske pozdrave svojega društva. V potrditev bo predložena naslednja uprava: starosta Saje Alojzij, podstarosta Bregar Alojzij, tajnik Baucher Peter, prosvetar Pugelj Anton, načelnik Skrinjar Josip, načelnica Kolenčeva Vera, blagajnik Mali Karel, gospodar Gerden Franc in revizorja Gorc Stanislav in Urbančič Anton; namestniki so: Spendal Janez, Saje Ladislav, Baucherjeva Marica, Skvorčič Josip in Jarm Janez. Novoustanovljeno društvo, ki je prisotilo k sokolski župi Novo mesto, šteje 78 članov.

SEVNICA. — V ponedeljek je imel bivši okrajni čestni odbor zadnje obračunsko sejo. Načelnik dr. Jesenko je podrobno poročal o dohodkih in izdatkih ter o delu v preteklem letu. Skupno je bilo vseh dohodkov 818.587 Din, izdatkov pa 821.786 Din, torej znaša primanjkljaj 3198 Din. Ki se prenese v izdatke tekočega leta. Odbor je dokazal marljivost s svojim delom. Razširjene in izboljšane so bile ceste: Sevnica - Planina in Sevnica - Rajhenburg - Veliki Kamen. Zgrajene je bilo več betonskih mostov. Ob cestah so razvrščeni kilometrski kamni. Glavno zaslugu na tem napredku ima čestni nadzornik g. Janez Novak. Po poročilu se je načelnik zahvalil vsem odbornikom za sodelovanje, enako pa je bila izražena zahvala tudi njemu. Nedavni živinski in kramarski sejmi v Sevnici je glede kupčije bolj slabo uspel. Prignanih je bilo 284 glav goveje živine, 482 prašičev in 41 konj. V splošnem se povsod pozna pomanjkanje denarja, tako pri slabih kupčijah na sejmu, kakor tudi pri trgovcih in gostilničarjih. Nagaialo pa je tudi aprilsko vreme, ki je oviralo potek sejma ter je predčasno razglašlo sejmarije.

LASKO. Dne 18. t. m. je umrla v celjski bolnici Amalija Pirnatova, soproga posestnika in občinskega svetovalca. Pokojnica je bila stara šele 37 let in zapušča poleg soproga troje nedoraslih otrok. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi domačinov v ponedeljek popoldne. Preostali naše sozajljive! — Tudi naši okoliški rekruti so bili letos prav glasni. Prišlo je do malega tepeža. Orožniki so bili prisiljeni 2 vročerkvinka spraviti v občinski zapor, pri čemer se je nekvi Romih iz šentpeterske občine tako nedostojno vedel, da ga čaka še sodna kazen. — Dne 17. t. m. je podal ostavko na župansko mesto župan občine Marija Gradec g. Martin Topole in obenem

stopil iz občinskega odbora. G. Topole je načeloval občini 13 let in je bil ves čas, kar se tiče strankarstva, eden najstrpnejših v tej občini. — Poročilo o ljudskem štetju dopolnjujemo. Izmed 1084 prebivalcev je 14 Nemcev, in še te niso vsi rojeni Nemci. Ako primerjamo sedanje ljudsko štetje z onim iz leta 1910., vidimo, da je bilo takrat izkazanih 510 Nemcev in samo 356 Slovencev. — Tukajšnje županstvo je naročilo iz Mokronog 4000 sadik vrbe salix viminalis, ki jih bo dalo posaditi vzdolž obojestranskih obrežij Savinje, da tako zavaruje obrežja pred rušenjem ob poplavih. — Prihodnje dni bo dalo županstvo v zakup občinske travnike. — Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Laškem je imelo 20. t. m. izredni občni zbor, ker je nekaj na zadnjem očnem zboru izvoljenih odbornikov izstopilo, zaradi česar je podal ves odbor ostavko in so se morali vršiti ponovne volitve. — V novi odbor so bili izvoljeni po večini agilni gospodje. — Mestno županstvo je prejelo ob banke uprave obvestilo, da je kabinetska pisarna Nj. Vel. kralja odobrila sklep tukajšnjega občinskega odbora, da se imenuje glavna mestna ulica Aleksandrova cesta. Ker je s tem imenovanje ulic v Laškem definitivno rešeno, se bodo napisne tablice že t. dni naročile in razdelile hišnim posestnikom.

SV. KRISTOF PRI LASKEM. V nedeljo 26. t. m. ob 9. bo socialno-gospodarski tečaj v ljudski šoli v Laškem Obnavljala se bodo važna kmetijska vprašanja o organizaciji produkcije in prodaje kmetijskih pridelkov itd. Člani podružnice KD naj se tega tečaja polnoštevilno udeležijo. V nedeljo 17. maja, pa bo občni zbor podružnice KD ob 8. zjutraj v ljudski šoli v Laškem. Dnevni red bo objavljen v »Kmetovalcu«. Udeležba članov je obvezna!

SV. JEDERT NAD LASKIM. V nedeljo 19. t. m. je priredil pevski odsek Sokola s sodelovanjem cerkvenega zbora pevski koncert pod vodstvom agilnega pevovodje g. Franjo Petka v šoli. Udeležba je bila povoljna. Zadnje dneve pred koncertom so neprijatelji Sokolstva napeli vse sile, da bi prireditev onemogočili. Solški upravitelj g. Vidmar je celo odložil svoje funkcije v prosvetnem odseku z utemeljitvijo, da ne utegne sodelovati.

SLOVENSKA BISTRICA. Razstava obrtne nadaljevalne šole, ki ob koncu t. m. zaključí pouk v obeh razredih, bo v nedeljo 3. maja. Izdelki javencev bodo razvrščeni v delavnici meščanske šole. — Prosvetni odsek Sokola se je odločil vprizvo riti nekoliko iger. Kot prvo Petrovičev »Ploho«. Če ne bo ovir, bo prva predstava 9. maja. Meseca maja bo tudi še koncert salonskega orkestra s sodelovanjem odličnega violinista g. Dežele, sodnika v Smarju pri Jelšah. Članstvo pripravljata akademijo in poletni društveni nastop. V nedeljo 26. t. m. priredi četa v Šmartnem na Pohorju poučno predavanje. Predaval bo ravnatelj g. Rismal iz Slovenske Bistrice. Istega dne priredi četa v Laporju diletantsko predstavo in člansko zabavo, za 10. maja pa pripravljata teledni nastop. — Nedavno osnovani odsek SLD v Slov. Bistrici se je konstituiral takole: predsednik prof. dr. Attems, podpredsednik Ferencak, tajnik Peče, odborniki: Kristan in inž. Miklavc, oboje iz Slov. Bistrice, nadzornik Černež iz Makol, posestnik Glančnik s Pragerskega in posestnik Pukl iz Modraža. Odsek je kompetenten za vse slovenske bistriški sodni okraj. Lovce našega občinskega opozarjamo, da se v članski kakor tudi v drugih lovskih zadevah obračajo neposredno na osnovni odsek.

SKOPEJA VAS PRI CELJU. Pred 2 mesecema se je na inicijativu župana g. Kožuha in strokovnega učitelja meščanske šole g. Milana Vaude ustanovil pevski odsek pri tukajšnjem gasilnem društvu. Moški zbor šteje 26 pevcev iz kmetijskih, obrtniških in delavskih slojev. Pevske vaje se vršijo povprečno trikrat tedensko. Požrtvovalno delo pevovodje vrši g. Milan Vauda, ki mu gre vsa hvala. Pevci so že nastopili ob raznih prilikah in pokazali dober uspeh. Da bo napredek še boljši, si bo nabavil pevski odsek še harmonij. Pridnim pevcem in pevovodji želimo mnogo uspeha.

BOGOJINA. V nedeljo 19. t. m. se je vršila ustanovna skupščina krajevnega odbora Rdečega kriza v Bogojini. Ob 20. se je zbralo prav lepo število človekoljubov obojega spola v gostilni Vogel. Skupščino je otvoril g. Kutassi Evgen. Delegat občinskega odbora RK g. Ivan Malnarčič je v daljšem govoru opisal pomen in namen RK. Prisotni so z zanimanjem sledili njegovemu predavanju in ga nagradili z burimi modrovanjem. Po sprejetju društvenih pravil je bil izvoljen soglasno za predsednika g. Brelih Oton, solski upravitelj. Istotako soglasno je bil izvoljen upravni in nadzorstveni odbor. V upravni odbor so bili izvoljeni: Bertonec Terezija, Voglova Terezija, Božjak Matija, Breznik Janko, Kutassi Evgen, Puhan Stefan, Savče Jožef, Šimen Jože in Vugrinec Stefan; v nadzorstvo pa: Horvat Stefan, Pintarič Janez in Pučko Stefan. Organizacija ima 41 rednih članov. V Prekmurju je sedaj 5 krajevnih odborov RK: Beltinci, Bogojina, Dobrovnik, Dol. Lendava in Murska Sobota. Dobri Prekmurci so vneti za človekoljubno delovanje.

SV. LOVRENC NA POHORJU. V prvi polovici februarja je opisal v »Jutru« nek turist ali izletnik dogodke in vtise, ki jih je doživel lansko jesen ob priliki pohoda od železniške postaje do trga Sv. Lovrenca. V dolgem članku »Pohorje nekdanj in sedaj« se je nekliko pomorčeval tudi z našim solskim poslopjem, češ da ni mogel dognati, kaj pomeni in vsebuje ta velika in obširna, graščini podobna zgradba, ki na nobeni strani nima nikakega grba ali napisu. Lovrenčani do tega časa niti opazili nismo, da je naša šola brez napisu. Šele tuje nas je moral na ta nedostatek opozoriti. Upam pa, da bomo sedaj, ko dobimo nove in druge hišne številke in morajo biti naši lojstriški vozovi in pohorske gare opremljene s tablicami in napisi, končno dočakali, da se bo tudi na naši šestrazrednici zablščal napis. V 12. letu obstoja Jugoslavije je skoro že čas za to.

KOSTRIVNICA POD BOČEM. — Lepo je uspela zaključna slavnost kmetijske nadaljevalne šole. Na sporedu so bili nagovor, predavanja gojencev, igrokaz, moški zbor in zaključna beseda z razdelitvijo izpričeval. Gojencem so se razdelile tudi strokovne knjige kot darila. Slavnosti so prisostvovali zastopniki oblastev in gostje iz Šmarja pri

Jelšah in iz Rogaške Slatine. Prisostvovalo pa je tudi mnogo občinstva. Šola je z vsi požrtvovalnostjo vodil g. Oton Kovačič. Sodeloval je tudi župnik g. Slavič Janko. O boleznih in higijeni je predaval g. dr. Brabec iz Rogaške Slatine, za kar mu gre vsa hvala. Gojenci so napravili v preteklem letu tudi 10 poizkusov z umetnimi gnojili. V tem letu je v teku 12 novih poizkusov. Šola je obiskovalo 23 kmetijskih fantov. Razen nekaterih, ki so vstopili pozneje, so vsi dovršili vse tri letnike. Kmetijsko nadaljevalno šolstvo je najuspešnejše sredstvo za širjenje kmetijskega pouka in splošne narodne prosvete.

CRNA PRI PREVALJAH. Občina, šteje 2709 prebivalcev (1367 moških in 1342 žensk) napram 2047 prebivalcem leta 1920. Prebivalstvo je poraslo za 662 osebi ali za 32 odst. Vas Crna sama šteje 827 prebivalcev. Žerjav 685, Javorje 460, Ludranski vrh 253, Pristava 225, Bistra 136, Topla 73 in Jazbina 50. Med prebivalci je javilo tuj materni jezik: 38 nemški, 7 ruski, 1 češki in 1 slovaški.

RUŠE. Sokol v Rušah lepo napreduje, zlasti sokolska deca se množi in šteje že nad 180 Sokolčev, ki se prav pridno vadijo. Razveseljivo je, da je prodrla sokolska ideja že v najsišnje plasti naroda. — Krajevna protituberkulozna liga v Rušah, ki je bila ustanovljena decembra 1930., živahno deluje. Mlečna stanica je od 16. januarja do 1. t. m. podelila 24 slabotnim učencem 290 l mleka in 1375 žemelj. Ker pa je še več okrepila potrebnih učencev, se prosi občinstvo, da podpira to ligo ne samo s članarino, ampak tudi s prostovoljnimi prispevki.

GORNJA RADGONA. H glavni pošti Maribor I. je premešena od tukajšnjega poštnega urada gđ. Milena Peršlova. V obmejnih Apačah in Gornji Radgoni je službovala dolga leta vestno in marljivo. Udeležovala se je tudi v sokolskih vrstah ter lani poleg svoje naporene službe vodila vzorno razne društvene odborniške posle. Želimo ji na novem mestu enake priljubljenosti in mnogo sreče. — Vodstvo našega poštnega urada je prevzel g. Pavel Krulej, ki je bil premeščen semkaj iz Zidanega mosta. Želimo prijetno bivanje. — Naše državljanstvo si je pridobil g. Anton Štanta, trgovski sodrnik v Gornji Radgoni, doma iz Goriškega. — Čeprav imamo precej dobrih igralcev, je naše dramsko društvo že dalje časa potivalo. S prihodom agilnega režiserja g. Danila Pahorja pa je oživilo. V postnem času so vzpizorili v veliki dvorani gornjeradgonskega gradu dobro uspešno dramo »Dva bregova«, prve dni maja pa bodo vzpizorili burko »Vdova Rošlinka« in bo občinstvo s poslom gotovo podprlo delovanje naših mladih igralcev. — V Apačah bo v ponedeljek 27. t. m. velik živinski in kramarski sejem.

LJUTOMER. Občinski odbor je imel sejo z obširnimi dnevnimi redom. Med drugim je sklenil predlagati banski upravi, naj se nove konjaške tarife znižajo na polovico. Sresko načelstvo je sporočilo mestni občini, da prispeva občina za tekoče leto 40 odst. vseh stroškov za najemmino sreskega načelstva (10.516 Din). Kr. banska uprava je odobrila nove občinske take, ki se bodo zdaj začele pobirati. Sresko načelstvo je občino opozorilo, da tisti vinogradniki ne dbe dovoljenja za vino, ki imajo v svojih goricah zasajeno tudi šmarnico. Da se prične prepotrebno delo za regulacijo ščavnice in Globetke si je občina priskrbelna pravila vodne zadrage, ki se bo ustanovila v to svrhu. Občinski odbor je izvolil pripravljalni odbor in sklenil, da obvesti o tem sresko načelstvo in občino Stročje vas, ki naj bi tudi sestavila svoj pripravljalni odbor. Za povečanje vodovoda se bo brigal poseben odbor. Glede poslopja za sresko načelstvo je mestna občina prejela ponudbo za nakup privatne hiše, ki bi po potrebnih adaptacijah bila primerna za uradno poslopje. Občinski odbor se je v principu izrekel za nakup dotične hiše in sklenil stopiti v stik s sreskim načelstvom in bansko upravo, da si izposluje državni prispevek. Poseben odsek bo do prihodnje seje pregledal že izdelani predlog za imenovanje ulic in trgov in ga eventualno izpopolnil. Sresko načelstvo je izdalo novični nalog, da morajo posetniki očistiti strugi ščavnice in Globetke. O tem, kako bodo ta nalog izvršili, se bosta prepričala dva obč. odbornika na licu mesta. Nato je bila Vučkova Antonija, hči tukajšnjega krojača, sprejeta v občinsko zvezo. Na koncu dnevnega reda je občinski odbor dovolil nekatere podpore, tako Zvezi slusateljev ljubljanske univerze 100 Din in Zvezi kulturnih društev 50 Din. — Preteklo nedeljo so nastopili v Sokolskem domu diletanti iz Studence z burko »Križni pajek«. Igra je dobro uspela. — Cestni odbor si je t. dni ogledal nekatere ceste v srezu in ugotovil, da je cesta Gornja Radgona—Apače—Gor. Čmurek v precej dobrem stanju, čeprav so se slisale od tam razne pritožbe. Slabša je cesta Ivanjci—Sv. Jurij, ki je nujno potrebna popravila. Ob banovinski cesti blizu Melov se ruši diluvijalna terasa; skorp dvaset metrov globok prepad je samo še kakih 6 m oddaljen od ceste. Na tem mestu bo treba cesto zavarovati.

DOLNJA LENDAVA. V četrtlet sta se poročila v Mariboru g. Horvat Bela, solski upravitelj v Princi, in gđ. Mara Rškova, učiteljica v Dolnji Lendavi. Mlademu sokolskemu paru iskreno čestitamo! V nekem dnevniku je izšla pred tedni beležka, zakaj tukajšnji čestni odbor ne razpiše talniškega mesta. Sledila je v istem dnevniku druga beležka, ki pravi, da je vprašanje talniškega mesta pri lendavskem čestnem odboru rešeno. To je javna zadeva, zato je potrebno, da se o njej tudi javno razpravlja, da pride do izraza mnenje občinstva. To mnenje je pa tako, naj se talniško mesto razpiše in naj se pisarniška moč namesti po edino pravilni poti po razpisu. Talniško mesto je razpisal soboški čestni odbor; isto so storili drugi odbori, pa naj to stori še lendavski odbor. Imamo mnogo domačih kvalificiranih moči za to mesto, ki so brez službe. — Pred dnevi se je tu vršil ustanovni občni zbor Krožka prijateljev Francije. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik dr. Pikuš Janko, podpredsednik dr. Lipnjak, tajnica učiteljica za francoski jezik Novoselska Marija, blagajnik Blau, knjižničarka Marija Pollakova; odborniki: Počkar, dr. Fabjanjeva in dr. Stasserjeva. — Pred kratkim se je vršil v meščanski šoli prav lepo obiskani roditeljski sestanek, na katerem je ravnatelj meščanske šole g. Dohernik Simon predaval o duševnih sposobnostih otroka. Po predavanju se je razvil pogovor med starši in učitelji, ki je pokazal, kako važno vlogo imajo taki sestanki pri vzgoji mladine.

Zakaj?

Zakaj zastajajo ventili?
Zakaj so ožgani krožniki ventila?
Zakaj nastaja ogenj v uplinjaču?
Zakaj je kompresija nepopolna in zakaj izgube na moči?
Zakaj nastajajo vsi ti defekti, ki izredno zmanjšajo učinek, zanesljivost pogona, ekonomičnost in trajanje motornega vozila?

Zakaj?

Zato, ker se je uporabljalo neprimerno olje! Vsled tega so nastali čezmerni zastanki in onemogočili, da ventili dobro pristajajo, in to je vzrok, da zgoreli plini uhajajo. Pravilno mazanje, torej pravilna uporaba pravilne vrste Mobiloil, je najzanesljivejše sredstvo proti zaostankom. Avtomobilisti, ki uporabljajo Mobiloil, ne poznajo omenjene motnje. Zato se Mobiloil tudi imenuje »olje svetovne kakovosti«!

Mobiloil

Vsak trgovec Mobiloil vzame nazaj prazne, dobro ohranjene dvolitrske ročke Mobiloil in plača za ročko 12 Din.

VACUUM OIL COMPANY D. D. ZAGREB

Modni kangarni
Sportni ševjot
za fine obleke
VELIKA IZBIRA
R. MIKLAUC
»Pri škotus«
LJUBLJANA

Kie tiči vzrok?

V revmatizmu, trganju v sklepih, živčnih bolečinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večinoma je vzrok v takih slučajih nezadostna nega telesa. Veliko ljudi že nad 34 let rabi okrepjujoče sredstvo za olajšanje bolečin, hitro zdravlilo in kozmetikum: Fellerjev »ELSAFLUID« ter si zna ohraniti stalno zdravje. Rabi jo ga za mazanje in cenijo njegovo dejstvo tudi proti kašlju, hripavosti, bolečinah v vratu in prsih ter proti gripi in nahodu, rabi jo ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!
Fellerjev »ELSAFLUID« dobite v lekarnah in aličnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6, dvojnih steklenicah po 9 Din ali v specialnih velikih steklenicah po 36 Din. Poštni paket vsebuje 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din, 3 takšni paketi samo 139 Din pri lekarnarju.
Eugen V. Feller, Stubička Donja, Elsatrg 245, Savska Banovina.

Preklie.
Podpisani preklieujem, kar sem govoril zoper čast Stanislave Krajec, roj. Božič.
Krajec Franc
5920

Blago za ženske obleke
svetle, rožnate in perle
za zadnje poroke, velika izbira in znano solistice
R. MIKLAUC
»Pri škotus«
LJUBLJANA

HOTEL SKUŠIČ
»JUŽNI KOLODVOR«, ZAGREB
Ljubljanska 33. Telefon 63—50.
Priporoča svoje dobro znane sedišče Slovencev s prvovredno restavracijo in čisti okusno opremljenimi hotelskimi sobami po najnižjih cenah. — Potniki iz Slovenije dobijo za mal denar prijetno prenočišče in dobro domačo kuhinjo. 3113

Satyrin
znanejšo regeneracijo, pomlajevalno sredstvo usvajajo nove življenske jakosti in moške moči in veselje. — Okrepčilo slabe in izmučene živice in povrača zdravje. Cena študijski 100 Din. Dobiva se v vseh lekarnah. Izdajatelj: Hermann A. G., Düsseldorf, Gendelstrasse 31. — Zahteva je prospekt in priloge 3 Din v znakih.
Crema Daruvarj
dovršen izdelek moderne in znanstvene kozmetike. En polizkus z vzorcem vam bo o tem uveril. — Pošljite še danes v poštnih znakih 3 Din za stroške, nakar vam bomo vzorec takoj poslali. Crema Daruvarj bo zadovoljila tudi vas, kar dokazujejo mnoge zahvalnice. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke v originalnih trikotnih škatlicah po ceni 15 Din. — Lekarna Blum, Subotica 3.

POTNIK
agilen, v dravski banovini, dobro vpeljan, isče TOVARNIŠKO ZASTOPSTVO event, tudi dobre tvrdke. — Zmožen kavcije in razpolaga z lastnim avtomobilom. — Ponudbe poslati na oglasni oddelček »Jutra« pod »Uspeh z jamcen«. 5856

Pisarniške prostore
ODDAM 5789
s 1. avgustom v Dalmatinovi 11.

GLASBILA ZA VSE:
violino . od Din 89.—
gitare . od Din 199.—
trompete od Din 480.—
harmonike od Din 85.—
krom. in klavir-harmonike, jazz instrumenti.
Zahteva je brezplačni CENIK
največje in največje trivke glasbi Jugoslavije
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil in harmonik
Prod. podr. Maribor br. 101
Brezplačen posk. v sviranju. Navodila v ceniku

OGLEDALA
vseh vrst, velikosti in oblik
STEKLO
zrealne 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd.
SPECTRUM D. D.
LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSLEK 86

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznana ter oglašitvovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za sifro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za sifro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasi oddelka »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Pristojbina je vpisati obremen z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492. 3492

Za odgovor 2 Din o znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Luzbo dobi

Učenca

ki ima veselje do trgovine mešanega blaga, z dobrih solskih spravi, sprejem takoj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 16694-1

Čevljar, pomočnika

mlajšega, za vsa dela, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj. Anton Borec, Ljubljana, Galjeva ulica 2. 16642-1

Soferja

dobrega vozača in vajeneza vseh popravil, k tovarnemu avtomobilu sprejme. Počar Viktor, Kodeljevo, Zadruga ulica št. 17. 16650-1

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini mešanega blaga, ki bi pomagala tudi v gospodinjstvu, se išče za takoj. Hrana in stanovanjem v hiši. Ponudbe z navodilo dosegajo službovanja na naslov: L. Fischer, Sv. Petar v Sav. dolini. 16636-1

Služkinjo za vse

ki zna samostojno kuhati, z letnimi spravi, zelo skrbno, pridno in pošteno sprejme k dvema osebam. Ponudbe z vsemi podatki na oglasni oddelku »Jutra« pod »Služkinja«. — Celje. 16701-1

Šivilji, pomočnice

sprejme sprejme takoj v trajno delo modni atelje. Seljak, Gradisce št. 101. 16529-1

Kamnoseke

za delo v kamnolomu in delarstvu, sprejme Rudolf Jeglič, kamnoseki mojster v Kranju. 16652-1

Natakarico

vsestranske izurjene v vseh gostilniških poslih, pekarniških znanostih, pošteno in zdravo sprejme v stalno službo. Zaslugek dober. Pisane ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod sifro »Natakarica«. 1. maja. 16691-1

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku

in Šilonoski

(Ponatis prepovedan.)

63.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

64.

A Šilonoska je bila vse videla. In kaj je napravil pogumni otrok? Jadrno je pritekla in zlezla mojemu morilen naravnost v hlače. Lahko si mislite, kaj se je zdaj zgodilo? Mož je bil skakati kakor iz uma in se grabiti za nogo.

65.

A bil je debelih in hoje po eni nogi se je bil zdavnaj odvalil. Strbunk! je vznak telebil na vedro in voda se je razlila na vse strani. To je Šilonoska tudi nameravala, jelite? In da sva nentegoma vzela podplate pod pazduho, si pa lahko mislite!

66.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

67.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

68.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

69.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

70.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

71.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

72.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

73.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

74.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

75.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

76.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

77.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

78.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

79.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

80.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

81.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

82.

Na koncu vrta, prav blizu hiše, je bil vodnjak in pri vodnjaku je stalo vedro. Gospod je natočil v vedro vode in me vrgel vanjo. Da bi me neumisljeni utopil. Seveda, tak velikani pa tak majhen mišek! O junaštvu res ni bilo moči govoriti!

2 bolničarja

od katerih mora biti eden več desinfekcije in desinfekcije, a eden za dela v ambulanci (prevajanje) in prosekuri, vsa dela po 100 mesečni plači 500 Din — brezplačni hrani in stanovanju, pranju perila, ter 2 uniformi (za leto in zimo) in drugo. Reflektir se na mlajše in neženjene, z vsaj malo prakse. Nastop sprejme blazpa za konje kočijaža

Učenka

za strojno pletenje, proti tedenski plači sprejme Parzer, Trnovski pristan 16419-1

Kuharico

perfektno — restavracijsko, sprejem takoj za Ljubljano. Plača 600—1000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16439-1

Prvo hotel, sobarico

zmožno nemške sprejme v hotelu Tivoli v Ljubljani. 16440-1

Plačilno natakarico

izurjeno, srednjih let, s kaveljco 4—5000 Din sprejem, v dobro idejo restavracije. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16460-1

Sofer

z dveletno prakso, vsestransko znanjiv, zmožen kavelje, dobi službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Kavelje«. 16497-1

Trg. vajenca

iz boljših hiše sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Leopold Grabrijan, Metlika. 16498-1

Kuharico

ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, išče tri-člansko družino. Predpogoj poštenost. Ponudbe z zahtevno plačilo in spričo sričevala lošedanjega enizbevanja je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra služba«. 16755-1

Brivskega učenca

sprejme takoj. Oskrba v hiši. Franjo Štirn, brivce, Sv. Jurij ob juž. žel. 16737-1

Kovaškega

pomočnika

mlajša moč, sprejem takoj. Plača po dogovoru. Naslov takoj. Ivan Urb, kovač, Metlika. 16741-1

Usnjar, vajenca

sprejme Franc Mura, Novo mesto. 16751-1

Vzgojiteljico

Nemko, k 2 otrokoma (3 in 6 let) iščem s 15. majem za Beograd. Ponudbe s pripišani spravi in fotografijo poslati na: Herzl, Beograd, Strahinjića baba 38. 16698-1

Vajenka

in pomočnico

sprejme modna krojačnica Jegličeva cesta 13. 16650-1

Vpokojenec

zmožen vrtnarstva, sadjarje in nekoliko mizarških del, se sprejme. Stanovanje 2 sob, kuhinje in priiskini takoj na razpolago. Pojanstva v Ljubljani. Zaloska cesta 21. 16628-1

Modni atelje

sprejme takoj pomočnice in učenke. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 16782-1

Nočnega portirja

in slugo

išče hotel v Zagrebu. — Več mora biti poleg slovenske tudi malo srbohrvaščine in nemščine. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« naj pošljejo le osebe, ki so tak posej že izvrševale pod sifro »Portir«. 16738-1

Mesarskega pomočnika

sprejme samostojno moč, večjo izdelovalca klobas, takoj sprejem. Predstaviti se: Maksu Weisssteinu v Ptuj. 16738-1

Kontoristinja

veščo hrvaščine in nemščine — sprejme strojopisno sprejem. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod sifro »Veščica moč«. 16641-1

Kroj. pomočnika

dobro izvebanega, ter vajenca v hiši sprejme takoj Viktor Kreft, Braslovce. 16602-1

Močnega fanta

čedne znanosti, z znanjem nemškega jezika, za vsa teja dela, ki bi hotel tudi za slugo, išče hotel »Grad« na Bledu za takoj. 16702-1

Vajenca

za soboslikarsko in plesarsko obrt sprejme takoj Zaje Ludvik, slikar v Tacnu pod Šmarno goro. 16837-1

Dva monterja

samostojna v instaliranju vodovodov, potrebujem za takoj. — Samo zmožni naj naslovijo ponudbe s popisom dosegajo službovanja na ogl. oddelku »Jutra« pod »Samostojen monter«. 16811-1

Fotograf. pomočnika

starejšega sprejem takoj za povzditve fotografije obrti. Vsa oskrba in plača po dogovoru. Pisane ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Fotograf«. 16809-1

Vajenca

za ključavničarsko obrt sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ciril Podraž, Ig 147. 16801-1

Pekovskega vajenca

10 let starega, poštenih starih, sprejme Ignacij Petelin, pekarna Val. Vodnika 4, Zelena jama, Ljubljana. 16713-1

Učenka

za strojno pletenje, proti tedenski plači sprejme Parzer, Trnovski pristan 16419-1

Kuharico

perfektno — restavracijsko, sprejem takoj za Ljubljano. Plača 600—1000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16439-1

Prvo hotel, sobarico

zmožno nemške sprejme v hotelu Tivoli v Ljubljani. 16440-1

Plačilno natakarico

izurjeno, srednjih let, s kaveljco 4—5000 Din sprejem, v dobro idejo restavracije. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16460-1

Sofer

z dveletno prakso, vsestransko znanjiv, zmožen kavelje, dobi službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Kavelje«. 16497-1

Trg. vajenca

iz boljših hiše sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Leopold Grabrijan, Metlika. 16498-1

Kuharico

ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, išče tri-člansko družino. Predpogoj poštenost. Ponudbe z zahtevno plačilo in spričo sričevala lošedanjega enizbevanja je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra služba«. 16755-1

Brivskega učenca

sprejme takoj. Oskrba v hiši. Franjo Štirn, brivce, Sv. Jurij ob juž. žel. 16737-1

Kovaškega

pomočnika

mlajša moč, sprejem takoj. Plača po dogovoru. Naslov takoj. Ivan Urb, kovač, Metlika. 16741-1

Usnjar, vajenca

sprejme Franc Mura, Novo mesto. 16751-1

Vzgojiteljico

Nemko, k 2 otrokoma (3 in 6 let) iščem s 15. majem za Beograd. Ponudbe s pripišani spravi in fotografijo poslati na: Herzl, Beograd, Strahinjića baba 38. 16698-1

Vajenka

in pomočnico

sprejme modna krojačnica Jegličeva cesta 13. 16650-1

Vpokojenec

zmožen vrtnarstva, sadjarje in nekoliko mizarških del, se sprejme. Stanovanje 2 sob, kuhinje in priiskini takoj na razpolago. Pojanstva v Ljubljani. Zaloska cesta 21. 16628-1

Modni atelje

sprejme takoj pomočnice in učenke. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 16782-1

Nočnega portirja

in slugo

išče hotel v Zagrebu. — Več mora biti poleg slovenske tudi malo srbohrvaščine in nemščine. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« naj pošljejo le osebe, ki so tak posej že izvrševale pod sifro »Portir«. 16738-1

Mesarskega pomočnika

sprejme samostojno moč, večjo izdelovalca klobas, takoj sprejem. Predstaviti se: Maksu Weisssteinu v Ptuj. 16738-1

Kontoristinja

veščo hrvaščine in nemščine — sprejme strojopisno sprejem. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod sifro »Veščica moč«. 16641-1

Kroj. pomočnika

dobro izvebanega, ter vajenca v hiši sprejme takoj Viktor Kreft, Braslovce. 16602-1

Močnega fanta

čedne znanosti, z znanjem nemškega jezika, za vsa teja dela, ki bi hotel tudi za slugo, išče hotel »Grad« na Bledu za takoj. 16702-1

Vajenca

za soboslikarsko in plesarsko obrt sprejme takoj Zaje Ludvik, slikar v Tacnu pod Šmarno goro. 16837-1

Dva monterja

samostojna v instaliranju vodovodov, potrebujem za takoj. — Samo zmožni naj naslovijo ponudbe s popisom dosegajo službovanja na ogl. oddelku »Jutra« pod »Samostojen monter«. 16811-1

Fotograf. pomočnika

starejšega sprejem takoj za povzditve fotografije obrti. Vsa oskrba in plača po dogovoru. Pisane ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Fotograf«. 16809-1

Učenka

za strojno pletenje, proti tedenski plači sprejme Parzer, Trnovski pristan 16419-1

Kuharico

perfektno — restavracijsko, sprejem takoj za Ljubljano. Plača 600—1000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16439-1

Prvo hotel, sobarico

zmožno nemške sprejme v hotelu Tivoli v Ljubljani. 16440-1

Plačilno natakarico

izurjeno, srednjih let, s kaveljco 4—5000 Din sprejem, v dobro idejo restavracije. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16460-1

Sofer

z dveletno prakso, vsestransko znanjiv, zmožen kavelje, dobi službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod sifro »Kavelje«. 16497-1

Trg. vajenca

iz boljših hiše sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Leopold Grabrijan, Metlika. 16498-1

Kuharico

ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, išče tri-člansko družino. Predpogoj poštenost. Ponudbe z zahtevno plačilo in spričo sričevala lošedanjega enizbevanja je poslati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobra služba«. 16755-1

Brivskega učenca

sprejme takoj. Oskrba v hiši. Franjo Štirn, brivce, Sv. Jurij ob juž. žel. 16737-1

Kovaškega

pomočnika

mlajša moč, sprejem takoj. Plača po dogovoru. Naslov takoj. Ivan Urb, kovač, Metlika. 16741-1

Usnjar, vajenca

sprejme Franc Mura, Novo mesto. 16751-1

Vzgojiteljico

Nemko, k 2 otrokoma (3 in 6 let) iščem s 15. majem za Beograd. Ponudbe s pripišani spravi in fotografijo poslati na: Herzl, Beograd, Strahinjića baba 38. 16698-1

ORIGINAL

OPALOGRAFIJA

RAZMNOŽEVALEC - PRESERVAT - FIKSAT - DOBITE PRI TVRDKI

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

LUDV. BARAGA
LjubljanaSELENBURGOVA UL. 6
TELEFON 29-80

»Mignon«

briljantni oglaševalski aparat
Naslov v oglaševalski oddelku
Jutro, 1931-32

Voz

za prevažanje vina ali pre-
pisa, cirkularno 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-25

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

»Tedad me nimate prav nič več radi, Horace, da me hočete storiti tako nesrečno?« je žalostno dejala.

»Nesrečno? Ker nočem dovoliti, da bi si iz velikodušja napravili tako klavno breme?« je osorno odvrnil. »Oh, Maja, končajva že ta razgovor, ki nama je obema tako mučen! Doslej ste bili vendar pametno dekle, da se je s čelom dotaknila Lyonove roke. Še tiše, trepetaje od vročičnega razburjenja, je nadaljevala:

Dolgo je molčala. Čutil je vroče kaplje, ki so mu padale na roko. Nazadnje je tiho izpregovorila: »Ali se še spominjate tistega večera pod rožehillskimi cedrovci, ko se je bilo nebo tako stemnilo in so galebi letali po parku? Takrat sem vam rekla, da se ne bom nikoli omožila. In vi, Horace, ste me razumeli! Moj prijatelj ste, radi ste me imeli, od tistega trenutka ste morali vedeti, da je bilo moje srce podobno tem galebom, ki so se bili zaleteli in so zdaj v blodnem letu iskali svoje domačije. Pobesila je glavo globoko na rob postelje, tako, da se je s čelom dotaknila Lyonove roke. Še tiše, trepetaje od vročičnega razburjenja, je nadaljevala:

»Izgubilo je domačijo za zmerom — tudi to veste, Horace! Vi veste, da ni hotelo biti šibko, ampak je pogumno iskalo opore, ki bi mu pomagala dalje, naloge ali sploh česa v življenju, kar bi mu moglo vrniti vsaj odsev zavesti, da je doma. Zakaj najbolj obupna usoda na tej zemlji je, biti tuj med ljudmi in skrbeti samo zase. Od kar je mati umrla, je ni bilo ure, ko se ne bi bila z obupom vpraševala: čemu naj živim, čemu naj stremim in delam? In zdaj — zdaj, Horace, mi hočete vzeti oporo, ki sem se hotela nasloniti nanjo?«

Prsi lorda Lyona so se vzdignile v globokem vzdihu. Počasi je obrnil glavo. »To je samoprevara, Maja,« je zamrmral; usmiljenje, je, zgolj usmiljenje, ki se z njim opajaš —«.

»Ne,« je vzkliknila z vso strastno, globoko gorečnostjo svojega bitja, »ti si edina duša, ki me je kdaj razumela, Ljubljena duša, ki

29

bo tolažba moji samotni, naloga, ob kateri se bo moje življenje spet okrepilo in ozdravelo! Bodi usmiljen, Horace!«

»To je zoper naravo, Maja — reci kar hočeš.«

Vstala je in v nežnem, plahem milovanju položila glavo na njegove prsi, ki so globoko, tesnobno dihale. »Ali nisva oba brodolomnika v življenju, Horace?« je zamrmrala z neskončno mehko. »Ne smeš se tako mučiti, pomisli, da sva dvojica ljudi, odtrganih od vsega, kar je zemeljskega, in da naju je zaneslo na samotni otok, daleč od vsega, kar vznemirja druge ljudi. In ali ni to, kar moreva biti drug drugemu, neskončno čistejši in svetejši od tistega, kar drugače vleče ženo k možu in moža k ženi?«

Groznična je izpreletela pohabljenovo telo. Veliko, neizrekljivo vzvišeno čuvstvo ga je navdalo. Molče je ovil Majo z rokami. »Beda sem, nemara celo podlež,« ga je prešinila misel. A takoj nato si je v duhu obljudil slovesno: »Ne, podlež ne bom proti njej nikoli!«

Pri Thursenovih je že štiri tedne ležalo v zibelki majhno dekletce, a mati je bila doslej šele trikrat vprašala po njem.

Ob zibelki tega otroka, ki ga je oče od prvega trenutka s prekipajočo nežnostjo ljubil, je Heinz nekega jutra bral v časopisu tole novico: »Kakor slišimo, se je koncertna pevka Maja Heidlaufova, ki bo te dni nastopila v Bösendorferjevi dvorani, pravkar zaročila z lordom Horacem Lyonom. Vsi še pomnijo, da je lord Lyon pred šestimi tedni s svojo drzno požrtvovalnostjo rešil gospodični Heidlaufovi življenje in se pri tem na žalost za vse življenje pohabil. Poroka se bo vršila na tistem, kakor hitro bo smel lord Lyon zapustiti sanatorij, česar je pričakovati že v najbližnjih dneh.«

Heinz Thursen je spustil časopis na otroko zibelko in se z bledim obrazom zastrl v daljavo. Ali je bilo mogoče, da se je Maja tako globoko poživela in za denar prodala svojo mladost pohabljenca?

Šele včeraj je bila Erika posmehljivo dejala: »Videl boš — kar tako ne teka po dvakrat na dan v sanatorij. Prej se očitno ni mogel odločiti za poroko, a zdaj — kdo ve? Strežnico mora itak imeti, in za Majo je to sijajna preskrba.«

Včeraj se je Erikinemu malenkostnemu mišljenju na tihem še smejal. Danes mu ni bilo več do smeha.

Ali, če ni bilo resnica, da je hotela Maja zaradi denarja postati

Lyonova žena, kako brezmejno ga je morala potem ljubiti!

Heinz Thursen je položil roke preko zibelke in pritisnil glavo na blazinice. Tako je dolgo ostal, ne da bi se ganil, dokler se ni dete prebudilo in ga ni zdrnil njegov tanki jok.

15.

Čuden je bil koncert, ki ga je dala Maja Heidlaufova v prvih dneh oktobra. Dvorana je bila razprodana, dasi se prava koncertna doba še ni bila pričela in je zunaj vabil poslušalce krasen jesenski dan. Vroči napetost je ležala nad množico, ki je vsa drhteča od pričakovanja polnila dvorano. Če bi se bila Adelina Pattijeva mahoma pomladila in spet nastopila v svojem starem sijaju, težko da bi moglo biti občinstvo bolj razburjeno.

Casopisi so bili dali dovolj snovi za zanimive pogovore. Mlada pevka ni bila začetnica. Vsi so vedeli, da je doživela v Parizu in Londonu prave triume. Kot ljubljanka angleške visoke družbe, ki je bila drugače tako ekskluzivna, je bila dolgo časa gost na Rosenhillu, enem izmed najlepših angleških gradov, ki je bil last vdove lorda Asherja. Šele pred letom dni je bila izgubila mater, kateri je bila vdana s strastno ljubeznijo. Nato ji je bil pravi angleški lord rešil življenje in ostal zaradi tega pohabljenec, s katerim se bo mlada, krasna Maja Heidlaufova zdaj kmalu poročila.

To so bile senzacije, ki so občinstvo bolj mikale od najboljših kritik. Ni čudo, da je vse hotelo videti zanimivo mlado umetnico. Nekateri so se še spominjali, da je bila Maja že lani pela v mali koncertni dvorani — pa kaj, ko se je bilo zgodilo od tistega časa toliko drugih stvari!

Nazadnje se je raznesla iz angleško-ameriške kolonije, ki je bila zelo mnogoštevilno zastopana v dvorani, nova govorica, še bolj senzacionalna od prejšnjih. Gospodična Heidlaufova je bila priredila ta koncert edino z namenom, da bi dobila učen. Morala se je preživljati s svojo umetnostjo, in še več, morala je z njo vzdrževati tudi ubogega pohabljenca, katerega si je bila izbrala za moža. Horace Lyon ni bil več bogat lord, kakor so vsi mislili; izgubil je bil vse svoje imetje in zdaj bi moral od gladu poginiti, da ni velikodušnosti njegove neveste, ki je zavrnila njegovo roko; dokler je bil še bogat in zdrav.

Česke tkanine dobite direktno iz ČSR

franko, izcarinjeno. — Pišite po vzorce (dopisnica Din 150) volnenih in dr. tkanin, ki jih dobite franko na vpogled. So izvrstne kakovosti in po zmernih cenah. — Hočete tudi znati pogoje prodaje na obroke?

Tkalnica MAREK, Bystré nad Metuji, Čechy. 5822

Velika domača zavarovalnica

v Sloveniji najbolje uvedena, išče za povečanje svojih življenjskih zavarovanj marljivo voditelja organizacije za Ljubljano. Reflektant, kateri mora dokazati dolgoletno prakso in odgovarjajoče uspehe nudi se dobra, uspešna in trajna služba. Ponudbe na Publicitas d. d. Zagreb. Ilica 9, pod št. 26548. 5773

Zaustavite

izpadanje las z uporabo PEROLE HAHNA. On je nenadkriljiv higijenski lotion zoper izpadanje las, prhljaj in srbečico glave. Prodaja se povsod.

Pétrole Hahn

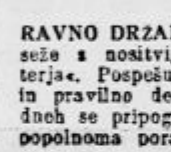
Zastopstvo: Zagreb, Bogovčeva 3.

Mladostna lepota!

NOVA KOZA OBRAZA. Z uporabo splošnega medicinskega biološkega preparata dr. Durraine & Cie. Pariz. »Astringent Spécial Venus« postane obraz v 10-14 dneh poistojen. Izgubite se za vedno vase gube, madeži, pege, boboljice, masčoba in groba koža. — Obraz postane svetel, svež in mehak, kakor pri majhnem otroku. — Garancija stane 92 dinarjev.

LEPA OKROGLA IN POLNA PRSA so okras vsake dame. Če prav se prsa se tako jako zakrhlja in visce, dobila bodo z uporabo »Lait de Junce« zavidno bujnost, okroglost in trdnost v najkrajšem času. — Stane 83 Din.

RAVNO DRZANJE TELES se doseže s nositvijo »Sola Geradhel« terja. Pospešuje normalno dihanje in pravilno delovanje pljuč. V 14 dneh se pripognejo in grbasti rbrst popolnoma poravnata. Stane 83 Din.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurjeva 8. Zadržajte brezplačne ilustracije cenik! 1V

KONCIPIJENTA

vsaj z nekaj prakse, ter izurjenega in zanesljivega

STENOGRAFA-STROJEPISCA

za slovenski in nemški jezik SPREJME odvetniška pisarna v mestu na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Koncipijent 5872«. 5872

NAZNANILO

Naznanjam, da PREZAMEM s 1. majem HOTEL »JADRAN« v Splitu ter se priporočam cenjenemu občinstvu kakor tudi gg. potnikom, katerim nudim popust. Zagotavljam točno postrežbo. — Cene zmerne in solidne! — Za obisk se najtopleje priporočata

Angela Dornik, Lojza Božnar.

Castrol-ulje

DRŽI SVE

SVJETSKJE REKORDE U ZRAKU, NA VODI I NA ZEMLJI.

INDIAN, MATCHLESS, MOTOCIKLI, MICHELIN GUME, VARTA AKUMULATORI.

„TEBIN“ V. N. JEMIROVSKI, ZAGREB, PRERADOVČEVA 18.

SAV AUTO PRIBOR

Franko Češnik
Ljubljana
Lingarijeva -
Stritarjeva
ulica

Zastopstvo motornih koles

za Ljubljano, Celje, Maribor, Kranj in druge kraje se odda. Pogoj bančna garancija. Ponudbe na generalno zastopstvo »Centra«, Ljubljana, Masarykova cesta 12. 5892

Kupimo bukova drva (polena)

samo suha, zdrava, franko vagon. Ponudbe na »MERKUR«, Otpremniško in trgovačko k. d., Zagreb, Trg burze br. 1. 5884

Ali si že član Vodnikove družbe?

Sport je veselje

tako dolgo, dokler se telo ne utruji. Vse lepote narave, katere razveseljujejo pešca v začetku potovanja, ne učinkujejo več, kadar duh in telo popustita.

Ne podajajte se na noben izlet, niti na dopust brez PALMA podpetnikov na čevljih. Pri vsakem kilometru, ki ga na PALMA podpetnikih prehodite, se boste radi spomnili našega nasveta.

PALMA omogoča elastično hojo, ščiti noge in čevlje in Vas ohrani svežega ter veselega.

PALMA GUMI PODPETNIKI povečajo veselje pri sportu.

Domači proizvod

Jugočeška pralna svila Dažmar

»Emona - Bemberg« * »Crep - Slovene - Bemberg« „Parisette - Bemberg“ „Crep - Monjol“

MODNO BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE, KOSTUME, PLAŠČE. MODNO BLAGO ZA MOŠKE OBLEKE, KAMGARN, SPORTNI SEVIOT

Češkoslovaški — angleški izvor

TELESNO IN POSTELJINO PERILO ČEŠKOSLOVASKO-SCHROLOVO

PARKETNE DEŠČICE

hrastove in bukove
**TRSTJE ZA STROPE
BAKULA**

(leseno pletivo) za strope in stene.

dobavlja

Jos. R. PUH, Ljubljana

Gradaška ulica 22. Telefon 2513

112

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

Ona napravi, da postanejo zobje naglo beli.

KOLYNOS napravi, da postanejo zobje naglo beli, ker odstrani ž njih zopne rumene madeže, zaostanke hrane in zobni kamen. Njena antiseptična pena, ki čisti, prore do vsake brazdice in razpoke in uničuje nevarne klice na ustnih, ki povzročajo gnitje zob.

Ako želite imeti dobre zobe, blesteče bele, začnite uporabljati KOLYNOS! V treh dneh boste ugotovili razliko. Zadostuje en centimeter te kreme razmazati po suhi četki.

Crni, modri in barvasti kamgarn.

Sportni stofi. Svila Krep Rips za damske plašče.

LENASI & GERKMAN
LJUBLJANA

Zlahtne kanarčke

v istini fine pevce znamenite barke mojstriše šole Mark 8 iz višje. Predpevce, pare za plesno, kloke, krmo, pišja zdravila. Veleznamenit cenik i dragoceni navodil pošlje brezplačno Grosszucht Heydenreich, Bad Suederde 150, Harz. 413

ASFALTNA STREŠNA LEPENKA ARESIT

strešna lepenka

BITUMEN SMOLA LESNI CEMENT KARBOLINEUM

dobavlja

Jos. R. PUH, Ljubljana

Gradaška ulica 22. Telefon 2513

111

Peugeot je zgradil leta 1889 prvi avtomobil. — Svetovno znana Peugeot tipa 201 je potemtakem produkt 32 letnega izkustva v konstrukciji avtomobilov

Tipa 201 kot osebni, potniški in tovorni avto pri najnižjih cenah. — Plačilne olajšave. — Rezervni deli na skladišču.
Generalno zastopstvo O. ŽUZEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11

5918

**Bele in barvaste
PLOŠČICE**

za
ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja
in izvršuje najceneje

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON: 27—16. — BRZOJAV: MATERIAL

Jugoslavenska topionica željeza traži

za svoje prodajno odeljenje u željeznoj struci potpuno verziranu, u svakom pogledu samostalnu i sposobnu, te i moralno besprijekornu

kancelarijsku silu,

koja vlada potpuno srbo-hrvatskim i njemačkim jezikom u govoru i pismu, brzi dopisnik i stenograf, po mogućnosti i upućen u kalkulaciju i knjigovodstvo (starost 25—40 god.) Izučeni trgovac željeza imade prednost.

Uслов: jugoslavensko državljanstvo ili dozvola za stalno bivanje u zemlji.

Natjecatelji, koji se mogu dugogodišnjim svjedodžbama prvostupničkih firma iskazati, neka izvole poslati svoje vlastoručno pisane ponude u srbo-hrvatskom i njemačkom jeziku sa prepisanim svjedodžbama, uz naznaku školske naobrazbe, starosti, obiteljskih prilika itd. pod »Kancelarijska sila« na Jugoslavensko Rudolf Mosse d. d., Zagreb, Jelačićev trg 5. 5867

Če hočete zadovoljni biti

ter po zmerni ceni kupiti, oglejte si najmodernejšo zalogo pohištva, kakor spalnice od Din 2800.— do Din 6500.— in dalje. Jedilnice Din 9000.— in dalje, ter kuhinje Din 1000.— pri

Andrej Kregar in sinovi

tovarniška zaloga pohištva

ŠT. VID NAD LJUBLJANO (nasproti kolodvora)
Ogled tudi v nedeljah

**Oni,
ki uporabljajo gumaste predmete**

Vsled velikega razširjenja svoje tovarne sem v stanu, da Vam postrežem v vsaki količini s prvovrstno kakovostjo po najugodnejših cenah. — Katalog-cenovnik na zahtevo. 5567—3

Prva jugoslavenska tovarna gume **REKORD**, Leskovac.

Dame, pozor! Novost!

Na original švica **RUSO**-aparatu, ki je tehnično spopolnjen, izvršujem

TRAJNO ONDULACIJO

brez bolečin, s širokimi ali ozkimi valovi. Dame z dežele javite prihod z dopisnico.

DAMSKI SALON I. POLANC

Kopitarjeva ulica 1 (pri Jugoslav. tiskarni)

**Kje se dobro in poceni stanuje
v GRADCU (Avstrija)?**

**„Hotel Grüner Baum“
Mariahilferstrasse 30**

Sobe od šiling 2.80 do 6.—. 5649 Govori se slovensko.

Vaš zdravnik predpisuje pri vsakovrstnih bolečinah

NEOKRATIN

ki Vas osvobodi bolečin.

Dobite ga v vseh lekarnah.

Najbolje kupite
**šivalni stroj
in kolo**

za dom, obrt in industrijo samo

**Gritzner-
Adler**

švicarski pletilni stroj »DUBIED«

Elegantna oprema, neprekosljiv material! Pisalni stroj v 3 velikostih. — Novost! — Šivalni stroj kot damska pisalna miza samo pri

JOS. PETELINC — LJUBLJANA

TELEFON 2913.

ZMERNE CENE TUDI NA OBROKE!

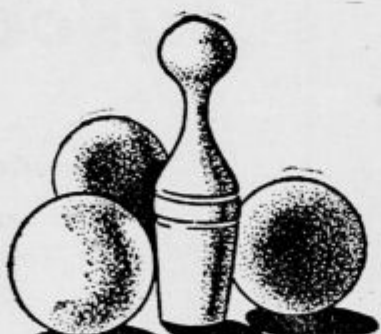
OBLAČILNICA

**Kdor mora danes
z dinarji računati**

— in komu ni treba? — se mu še dolgo ni treba odredi spomladanske-mu perilu, obleki in čevljem. Zglasi se v »ILIRIJI«, ki je znana po ugodnih kreditnih pogojih!

„ILIRIJA“

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

**Galanteristi, gostilničarji
in privatniki**

dobije krogle (lignum sanctum) za balin in kegljišče, kakor tudi trpežno izdelane krogle za balin in keglje za kegljišče iz črnega gabra prav tako kroge po najnižjih dnevnih cenah. 5905

Po naročilu razpošilja tudi na dom. Cene znižane!

VIKTOR LOVRENČIČ,

SPLOŠNO LESOSTRUGARSTVO

LJUBLJANA, Zalokarjeva ulica 13.

IVAN NOVAK

STROJNO MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

VIZMARJE (poleg postaje) — **ŠT. VID NAD LJUBLJANO**

Oglejte si lepo zalogo raznovrstnega pohištva. — Izvršujem naročila po lastnih in danih načrtih. 169

IZVRŠITEV SOLIDNA.

CENE ZMERNE.

OPOZORILO!

P. n. gostilničarjem naznanjam, da sem prisiljen vsled visoke banske trošarine na surovine in izdelke v naši stroki nekoliko zvišati cene mojih izdelkov. Vsled tega opozarjam cenj. konzumente s prošnjo, da to upoštevajo, ker bodo morali i gostilničarji cene nekoliko zvišati.

Gg. sodavičarje opozarjam, da mojih steklenic ne zadržujejo pri sebi, ali celo polnijo, v danem slučaju bom proti vsakemu nastopal sodnim potom, posebno proti onim, ki to delajo namenoma. S tem zadrževanjem se mi povzroča velika škoda. Prav tako bom pozval k odgovoru vsakogar, ki bi kakorkoli škodoval moji obrti ali glasu.

Cenj. odjemalce bom vedno postregel z dobrimi priznanimi izdelki, za katere jamčim.

Ernest škoč,
sodavičar v Kamniku.

5917

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše dobre in nepozabne mame, stare mame in tašče, gospe

Frančiške Ogrin

smo prejeli od vseh strani toliko dokazov iskrenega sočutja, da moremo le tem potom izreči vsem najglobljejo zahvalo.

Zahvaljujemo se iskreno vsem, ki so izkazali zadnjo čast pokojnici na mrtvaškem odru, vsem darovalcem cvetja in vencev in vsem onim, ki so v tako velikem številu spremili našo zlato mamo na njeni zadnji poti.

Najpriznanejša zahvala za številna pismena sožalja, kakor tudi pevcem »Sokolac« in pevskega društva »Sloga« ter sokolski godbi za pretresljive žalostinke.

Jesenice, dne 24. aprila 1931.

5914

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

Vsem znancem naznanjamo tužno vest, da se je naš ljubljani so-prog, oče, zet, brat, svak, gospod

Hinko Humer,

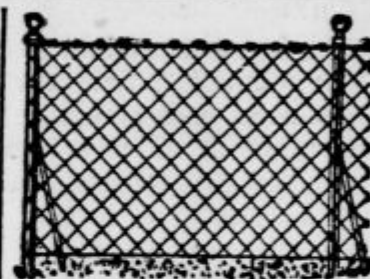
trgovec

previden s tolažili sv. vere, preselil 24. aprila 1931 po dolgi in težki bolezni v deželo večnega zdravja.

Pokojnikovo truplo bomo položili k večnemu počitku v ponedeljek 27. aprila ob 9. uri dop. na domačem pokopališču na Polšniku.

Polšnik, p. Sava pri Litiji, dne 25. aprila 1931. 5923

Žalujejoče rodbine: Humer, Bratanič, Koklič

**Vsi hišni
posestniki**

in kmetje pustijo ograditi svoja posestva z žičnim pletivom

**PRVE JUGOSLOVANSKE ŽICNE
INDUSTRIJE D. Z O. Z., CELJE**
Telefon 117. 171

IŠČEMO

prvovrstnega elektromonterja

z večletno prakso, po možnosti absolventa strokovnih šol, samskega, 23 do 30 let starega, za takojšen nastop.

Pismene obširne ponudbe pod značko »Stalnost« na oglasni oddelk »Jutra«. 5902

**Nove gumi pete
REKORD**

so najpopolnejše tehnično izdelane in najboljše kakovosti. Radi velikega padca cen surovin in radi znatno povečane izdelave so cene zelo znižane. S prvo poizkušnjo se uverite, da prisedite z nakupom gumi-pet znamke REKORD najmanj 50%. — Varujte se raznih spekulativnih rabatov in reklame, kakovost blaga naj odloča! 5567-4

16.—26. maja

**Spomladanska mednarodna
razstava in vzorčni sejem v
Novem Sadu**

Šhajhašče balkanske trgovine. Nazoren prikaz jugoslovenske trgovine in obrti.

Najboljša prilika za sklepanje novih trgovskih zvez. 50% popust v podvozu. Olajšave za vizume. Podrobnejše podatke daje

SEJMSKI URAD NOVI SAD

kakor tudi potniški uradi in častna zastopstva.

IVAN POLENŠEK

MIZARSTVO IN ZALOGA POHIŠTVA

ŠT. VID — VIZMARJE

Izdeluje vsakovrstno pohištvo po najsolidnejših in zmernih cenah.

OGLEJTE SI ZALOGO! 168

OTVORITVENO NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu, šolskim in društvenim izletnikom vljudno sporočava, da sva otvorila novo prostorno in moderno opremljeno

**točilnico „Pri izvirku“ v romantičnem
Močilniku**

Potrudila se bodeva s točno in solidno postrežbo zadovoljiti vse cenj. posetnike.

Za mnogoštevilan obisk se priporočata

5734

Miha in Mici Jerina, Vrhnika

Dvonadstropna vila

ležeča v najožji bližini mesta, s 6 stanovanji, ugodno naprodaj. Poblizja pojasnila daje Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Ptuj. 5915

Najnovejšo dvokolo z motorčkom, 1 1/4 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški in igračni vozički in posamezni deli najceneje.

Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L.,

tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. 4

Ustanovljeno 1869. **SEMENA** Ustanovljeno 1869.

M. Berdajs, Maribor, Trg Svobode

priporoča svojo veliko zalogo detaljnega travnega in vrtnarskega SEMENA najboljše kakovosti. — Obenem pa tudi lahko krijete v moji trgovini svojo potrebo glede kave, sladkorja, moke itd., vse po najnižji dnevni ceni. 4276

Telefon 2351.

Semenski ceniki na razpolago.

RADIOBALZAMIKA
ZANESLJIVO
SREDSTVO
PROTI REVMAZMU,
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ
BEOGRAD
DOBIJA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75

